NAŠA KOMUNA

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK ● LETO XII ● ŠTEVILKA 3 ● 5. APRIL 1976

AKTUALNO

PRIPRAVLJENOST TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA OB NOVEM ZAKONU O ZAGOTAVLJANJU PLAČIL

Zakon o zagotavljanju plačil in poravnavi obveznosti prihaja pred naše organizacije združenega dela v času, ko naj bi bila akcija za stabilizacijo, katero smo pričeli v lanskem letu pospešeno uveljavljati, v največjem razmahu. Zato moramo obravnavati in izvajati nov zakon o zagotavljanju plačil (to je v dosledni poravnavi svojih obveznosti) kot enega izmed ukrepov za nadaljnjo gospodarsko stabilizacijo. Da bi se delovne organizacije s področja gospodarstva in negospodarstva lažje vključevale v izpolnjevanje vseh zakonskih določil, ki izhajajo iz tega zakona, je koordinacijski odbor za stabilizacijo pri OK SZDL občine Ljubljana Vič-Rudnik pripravil razgovore z vodilnimi delavci ter s predstavniki samoupravnih organov iz delovnih organizacij. V tej akciji so poleg izvršnega sveta sodelovali tudi občinski komite ZKS in sindikalni svet ter s tem tudi zagotovili širšo angažiranost v zvezi z novo nastalimi situacijami v posameznih delovnih organizacijah.

Na podlagi analize zaključnih računov, izvršene multilateralne kompenzacije ter samega programa poravnave obveznosti lahko zaključimo, da bo vrsta naših delovnih organizacij imela v tem letu precejšnje težave. Največje težave v zvezi z novimi predpisi, ki jih uvaja omenjeni zakon, lahko pričakujemo pri omenjenih organizacijah, ki izkazujejo izgubo, pomanjkanje trajnih obratnih sredstev, negativni saldo po izpeljani multilateralni kompenzaciji oz. po izdelanem programu poravnave obveznosti ter pri tistih organizacijah, pri katerih že nekaj časa opažamo določeno stagnacijo v njihovih razvojnih programih. Tako menimo, da bodo delovne organizacije kot so Tovarna gostinske opreme Igo, Slovenijales – TOZD Žičnica, Hoja z vsemi svojimi TOZD – Ljubljanske mlekarne, – TOZD Posestva in TOZD Kooperacija, Komunalno podjetje Vič ter še nekatere druge organizacije združenega dela imele resne težave v letu 1976 bodisi pri izpolnjevanju svojega letnega načrta bodisi pri izplačilu osebnih dohodkov in navsezadnje bodo te organizacije združenega dela deloma omejene tudi pri vsakršni investicijski dejavnosti. Posebna problematika nastaja že vrsto let na področju trgovine, to je v organizaciji združenega dela Mercator s svojimi TOZD in sicer na področju naše občine TOZD Hrana in TOZD Grosist. Ta organizacija združenega dela bo zaradi nezagotovljenih sredstev oziroma pomanjkanja trajnih obratnih sredstev izredno omejena v svoji investicijski dejavnosti in seveda s tem bodo tudi okrnjeni vsi programi izgradnje trgovin osnovne preskrbe na področju občine Ljubljana Vič-Rudnik. Bojimo se, da bi se zaradi novih predpisov občutno zmanjšala kvaliteta in asortiment blaga v teh trgovinah, kar pa nikakor ne bi bilo dopustno in sprejemljivo za potrošnika.

Same organizacije združenega dela omenjenih težav ne bodo mogle odpraviti, ne da bi se posluževale kratkoročnih kreditov, ki bi jih morale nuditi poslovne banke, prisotnost ostalih faktorjev kot jo Gospodarska zbornica SRS, pa bi po našem mnenju morala biti bolj operativna, kajti v razgovorih s predstavniki delovnih organizacij je vse prevečkrat čutiti, da se gospodarska zbornica premalo vključuje v dejavnost organizacij združenega dela.

Pri obravnavi novega zakona o zagotavljanju plačil gre v bistvu za disciplíniranje dela v organizacijah združenega dela, da smo s stabilizacijskimi ukrepi ter z akcijskimi programi, s prehodom na plačano realizacijo ter ostalimi ukrepi ustvarili dobro podlago za čim lažji prehod na meničnо poslovanje, da novi zakon o ugotavljanju dohodka prehaja v bistvu na to, da delavec dejansko razpolaga s tistim delom dohodka, ki ga je tudi sam ustvaril in realiziral preko vseh instrumentov plačevanja in samega obračuna. Določeni odpori, ki se v zvezi s tem pojavljajo, so subjektivne narave, kajti nekateri se čutijo ogrožene. Predvsem tisti, ki so že do sedaj slabše poslovali, niso imeli dovolj organiziranega delovnega procesa oziroma je njihov koncept nadaljnjega razvoja bil prirejen samo trenutnim razmeram.

Naloga nas vseh bo, to je delavcev v združenem delu in vseh družbenopolitičnih dejavnikov v nadaljnjem učinkovitem delovanju v okviru stabilizacijskih ukrepov, v nadaljnji modernizaciji tehnološkega procesa in samih pripravah v zvezi s tem, v doslednjem izvajanju finančne discipline, predvsem pa v stalnem usposabljanju delavcev v proizvodnji ali pa v komercialni in finančni dejavnosti. Posebno vlogo bodo morale v nadaljnjem procesu združenega dela odigrati tudi vse programske in planske službe, kajti vse prevečkrat opažamo, da so slabši rezultati poslovanja, trenutne težave in problemi, ki nastajajo v organizacijah združenega dela ob sprejemanju raznih sistemskih in zakonskih sprememb, posledica slabo izdelanih programov, neizdelanega koncepta srednjeročnega programa delovne organizacije ter seveda nevključevanja in nepovezovanja med organizacijami združenega dela.

JANKO ŠOLMAJER

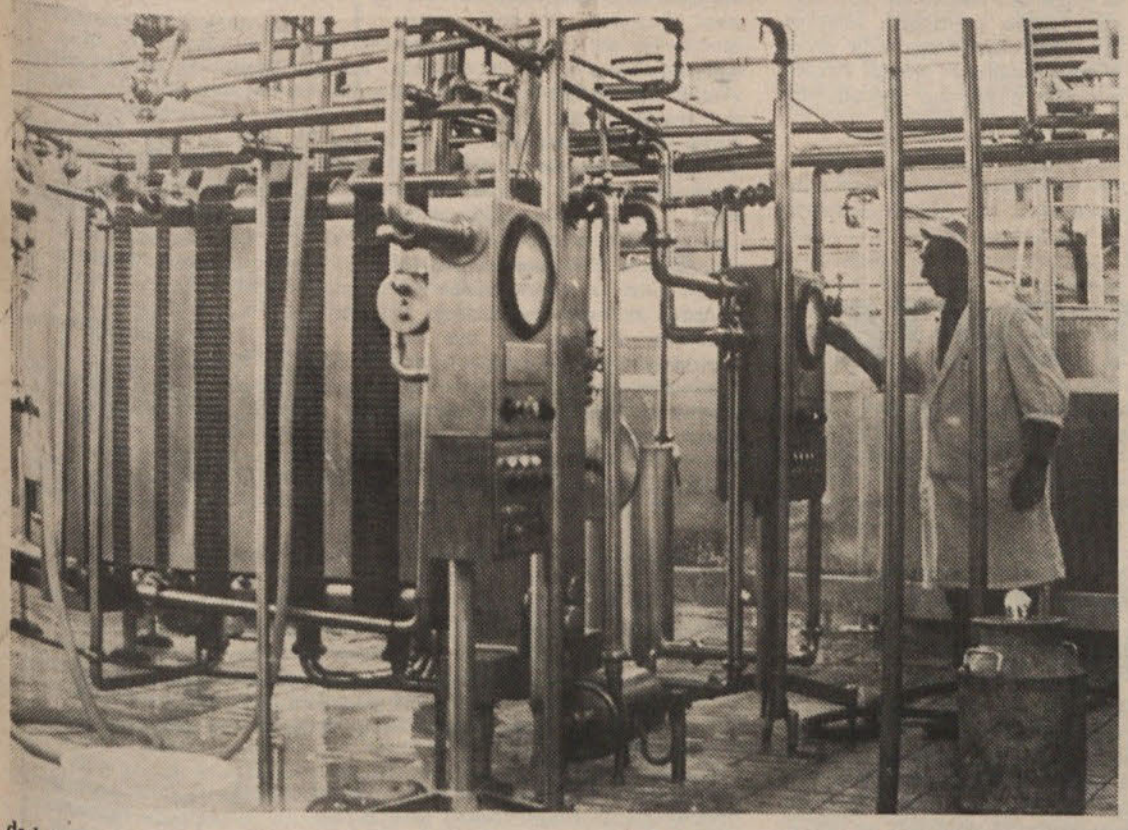

VIŠKI KOMUNISTI O SVOJEM DELU

POUDAREK SKLEPOM 5. SEJE CK ZKS

O svojem delovanju so člani občinske konference ZKS Ljubljana Vič-Rudnik spregovorili na svoji zadnji seji. Kritično so ocenili delovanje konference, njenih organov kot tudi delovanje osnovnih organizacij ZK. Le-teh je sedaj v naši občini 117 s skupno okrog 2000 člani, v lanskem letu pa se je število povečalo za več kot deset odstotkov. Vrste zveze komunistov so se sicer številčno okrepile, premalo pa je bilo storjenega za vključevanje neposrednih proizvajalcev v ZK. Tudi ideološkemu izobraževanju bo treba v prihodnje posvetiti več pozornosti. Kar premalo se še v osnovnih organizacijah „poslužujejo" številnih in učinkovitih oblik ko so partijske šole, seminarji . . . Zato mora ta naloga biti v ospredju delovanja vseh osnovnih organizacij tudi v tem letu. Pa tudi sicer, so ugotovili člani konference, bi se morali nemalokrat pri delu oprijemati tudi drugačnih metod in načinov dela. Težiti moramo za povezanostjo in tesnejšim sodelovanjem tudi v okviru socialistične zveze kot najširše organizirane fronte vseh družbenopolitičnih in družbenih dejavnikov. Sklepov 5. seje CK ZKS se torej tudi viški komunisti močno zavedajo in izpolnitev le-teh bo v oporo in vodilo za uspešnejše delovanje na vseh področjih.

Tridnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZKS (sredi marca je bil v Preddvoru) je osvetlil ob številnih konkretnejših razpravah tudi živo problematiko organiziranosti in delovanje ZK. Udeležilo se ga je več kot 100 sekretarjev, ki so med drugim poslušali tudi naslednje teme: Aktualna vprašanja v mednarodnem delavskem gibanju in vloga ZKJ; Vloga in naloge ZK pri uresničevanju ustave in uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, Idejnopolitične in družbenoekonomske osnove predloga zakona o združenem delu, Vloga ZK v uresničevanju družbene samozaščite . . .

POSLOVILI SMO SE OD TOVARIŠA LEONA

SPOMIN OSTAL BO ŽIV

Upanje, pravzaprav skoraj prepričanje, nas je navdajalo, da bo tudi tokrat kot v vseh trenutkih svojega življenja zmagal kratko in nepričakovano bolezen. Trenutek resnice, da smo ga izgubili, nas je presunil in v nemi bolečini se nam je stiskalo srce. Solze so zamenjale nasmeh na naših obrazih, nasmeh in zadovoljstvo, ki nam ga je s svojim optimizmom in prepričanjem tako nevsiljivo razdajal. Nam, mlajšim sodelavcem našega glasila, ki smo radi sodelovali z njim, je bil vzor tistega in takšnega človeka komunista, ki zna ceniti, spoštovati in razvijati vrednote naše revolucionarne preteklosti in sedanjosti. Pa ne samo nam, vsi so ga poznali, njegovi tovariši aktivisti okupirane Ljubljane, katere mozaik herojstva je s svojimi pogumnimi akcijami in dejanji tkal tudi on, njegovi tovariši, s katerimi je sodeloval v družbenopolitičnem delu na Poljanah in v krajevni skupnosti Malči Belič, številni kolegi iz njegove stroke in navsezadnje prav zaradi enkratno človeških stikov – tudi mnogi naši občani in delovni ljudje.

Skromnost, požrtvovalnost, nesebičnost, iskreno tovarištvo so bile njegove odlike. In tega ne bomo nikoli pozabili, kot ne bomo pozabili številnih utrinkov življenjskih podob, zabeleženih na celuloidni trak. Njegovo delo – fotografije, se bodo še pojavljale na straneh naše in njegove Naše komune. Spomin ostal bo živ kot fotografija pomladnega cvetja, ujeta v njegov objektiv, s katero se mu za vso pomoč, požrtvovalno delo in prijateljstvo zahvaljujemo . . .

JANJA DOMITROVIČ

27. APRILA NA DOBROVI

Proslavili bomo občinski praznik in 35 let ustanovitve OF

Osrednja proslava letošnjega občinskega praznika bo 27. aprila ob 10. uri dopoldne pred osnovno šolo na Dobrovi. Na svečani seji delegatske skupščine združeni z zborovanjem delovnih ljudi in občanov naše občine bodo podelili tudi letošnje občinske nagrade in priznanja. Slavnostnemu govoru bo sledil bogat kulturni program in tovariško srečanje.

Ob tem prazniku bodo po krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah in šolah številne proslave, ki pa bodo letos namenjene tudi pomembni obletnici, saj mineva 35 let od ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

PREDSTAVNIKI MESTA NA OBISKU

SEZNANJENI Z DELOM TOZD

Pred dnevi so našo občino, ali bolje rečeno dve delovni **organizaciji** obiskali predstavniki mestne skupščine, ki je vodil **predsednik** in ing. Tone Kovič, predsednik mestnega sindikal**nega sveta** Vinko Verbec ter organizacijski sekretar mestnega **komiteja** Janez Sluga. S predstavniki naše občine so obiskali **Komunalno** podjetje Vič ter Tobačno tovarno.

V Ljubljani je potrebno zagotoviti kar najbolj racionalno in smotrno organiziranost komunalnih služb. Te službe je treba povezovati in ob tem vsklajevati njihovo delo tako, da bodo njihove storitve boljše, hitrejše in včasih tudi cenejše. Ob taki organiziranosti bomo lahko v Ljubljani lažje realizirali obsežen program stanovanjske gradnje kot tudi program desetletne izgradnje cest in obvoznic. Komunalno podjetje Vič je organizacijo združenega dela, ki se ukvarja predvsem z rekonstrukcijami in novogradnjami cest ter opremljanjem zemljišč za individualno in kolektivno gradnjo. Prav sedaj pa se vršijo dogovori med Komunalnim podjetjem Vič in Komunalnim podjetjem Ljubljana o združitvi. Pri nadaljnji fazi dogovorjanja ko bodo spregovorili o organiziranju na podlagi ustavnih načel bo treba v prvi vrsti upoštevati mnenja in zahteve potrošnikov ter storitev, ki želijo racionalne in kvalitetne usluge.

Tobačna tovarna Ljubljana je ena izmed največjih tovrstnih tovarn v naši državi. Dnevno izdelajo okrog 24 milijono v cigaret, letos pa imajo v planu, da se njihova proizvodnja povzpne na 42 milijard. Ta edina Tobačna tovarna v Sloveniji ima 8 temeljnih organizacij združenega dela in v tem sklopu povezano proizvodnjo tobaka in predelavo ter trgovino. Lahko bi rekli, da je edini in hkrati tudi najbolj pereč problem, s katerim se srečujejo delavci te organizacije združenega dela (skupno jih je več kot dva tisoč) neusklajene cene tobaka in tobačnih izdelkov. O priliki tega obiska so opozorili na neurejena sistemska vprašanja, ki so skoraj da vsakodnevno prisotna v jugoslovanski tobačni industriji.

Razgovor v Komunalnem podjetju Vič

Obisk v Tobačni tovarni

NA DELOVNI SKUPŠČINI OBČINSKEGA ODBORA ZZB NOV

POUDAREK SKRBI DO SOBORCA, TOVARIŠA

„Ugotovljeno je dejstvo, da borčevska problematika ostaja še vedno in bo tudi v bodoče naša prva skrb in odgovornost za reševanje vsakodnevnih življenjskih problemov celotnega našega članstva. Vemo, da iz leta v leto starostna struktura dosega večjo številko, ker ima za posledico nove zdravstvene in socialne, pa tudi številne druge probleme, ki jih moramo skupno z vso revolucionarno odgovornostjo skrbi za sočloveka, do soborca in tovariša pošteno reševati. V preteklem obdobju smo na tem področju dosegli zadovoljive rezultate. Da je temu tako, gredo zasluge vsem tistim tovarišem, ki jim je poverjena skrb za reševanje borčevskih problemov. Tu moramo vsekakor poudariti tudi prizadevanja komisije za vprašanja borcev in invalidov pri naši delegatski občinski skupščini ter razumevanje njenih organov in njihovega vodstva, ki so nam omogočila tudi finančno materialne možnosti, da to odgovornost do življenja našega članstva zadovoljivo rešujemo.

Družbenopolitična vloga organizacije ZZB NOV pa je danes v enotni fronti vseh organiziranih socialističnih sil združenih v SZDL, neprimerno širša in pomembnejša. Biti moramo aktivno prisotni v celotnem življenju tako pri realizaciji programov SZDL kot tudi ostalih dokumentov v nadaljnji izgradnji naše samoupravne socialistične skupnosti. Seveda, pa se moramo zavedati, da še zdaleč nismo našega skupnega dela na tem pomembnem področju zaključili. Nove naloge in napori za doseganje le-teh so pred nami."

To je le nekaj ključnih misli, ki jih je na letni delovni skupščini občinskega odbora ZZB NOV podal njen predsednik Stane Vrhovec.

V obširnem referatu je podrobneje orisal delo posameznih komisij po področjih kot so socialna in zdravstvena vprašanja borcev, vojaških invalidov, razvijanje in negovanje revolucionarnih tradicij NOB, spomeniška dejavnost, pisanje kronike NOB, stanovanjske problematike, delo s šolami itd.

Nemajhen in nadvse pomemben delež v delovanju organizacije ZZB NOV pa predstavljajo na nivoju občine tudi prizadevanja in plodno delo krajevnih organizacij, ki jih je v občini 47 s skupno 5200 borci in vojaškimi vojnimi invalidi.

Na tem delovnem srečanju so člani ZZB NOV naše občine sprejeli tudi program dela za to leto. V ospredju so naloge: zavzemanje za uresničevanje sklepov X. kongresa ZKJ, VII. kongresa ZZB NOV Jugoslavije in na podlagi teh tvorno delovanje v vseh družbenih sredinah; aktivno delovanje članov ZZB NOV v krajevnih skupnostih, temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugod; utrjevanje politične enotnosti članstva (aktivno delovanje v družbeni samozaščiti na vseh področjih; obujanje tradicij NOB in prenašanje le-teh na mladino; aktivno delovanje v družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Prav tako imajo tudi posamezne komisije pri občinskem odboru izdelane svoje programe.

Sprejete in potrjene programe pa bodo člani v krajevnih organizacijah še dopolnili s svojimi ter tako zagotovili širino političnega udejstvovanja borčevske organizacije pri reševanju problemov svojega članstva kot tudi doslednem uresničevanju ustavnih določil v praksi.

S SEJ IZVRŠNEGA SVETA

Med drugim je izvršni svet občinske skupščine na zadnjih dveh sejah razpravljal o:

– PREDLOGU ODLOKA O POSTAVLJANJU, UREJANJU, VZDRŽEVANJU IN VARSTVU VOJAŠKIH POKOPALIŠČ, GROBOV, spomenikov, spominskih plošč in drugih spominskih obeležij socialistične revolucije na območju ljubljanskih občin

– OSNUTKU SREDNJEROČNEGA PROGRAMA URESNIČEVANJA 10–LETNEGA PROGRAMA IZGRADNJE CESTNEGA OMREŽJA LJUBLJANE, pri čemer ugotavlja, da I. faza izvajanja 10-letnega programa že kasni za dve leti in da kasni tudi priprava na gradnjo. Glede konkretnih pripomb v zvezi z gradnjo novega KARLOVŠKEGA MOSTU, ki opozarjajo na to, da novi most ne bo razrešil vseh prometnih zagat v južnem delu Ljubljane, pa izvršni svet meni, da moramo prič. ti z izgradnjo Karlovškega mostu. Omenjene zagate pa bo v veliki meri razrešila predvidena cestna povezava preko Malega grabna in Ljubljanice od Opekarske ceste do Ižanske ceste, ki jo bo letos začela graditi občina in istočasno bo stekla gradnja mostu čez Mali graben. Seveda pa bi se izgradnja te cestne povezave realizirala lahko prej, če bi sodelovalo tudi mesto.

– O OSNUTKU PREDLOGA SREDNJEROČNEGA PLANA RAZŠIRJENE REPRODUKCIJE INDIVIDUALNE KOMUNALNE OSKRBE ZA OBDOBJE 1976 – 1980. Eden izmed važnejših predlogov ob tej obravnavi je bil, da se mora ob programu potrošnje sredstev upoštevati tudi sanacija starih, toda pomanjkljivo komunalno opremljenih območij ter sanacija območij nedovoljene gradnje, ker obstaja resna nevarnost epidemij.

– O PROBLEMATIKI PRESKRBE Z VODO IZ LOKALNIH VODOVODOV IN IZ INDIVIDUALNIH VODOPRESKRBNIH OBJEKTOV na območju ljubljanskih občin. Izvršni svet je bil mnenja, da naj bi tako lokalne vodovode kot tudi druge komunalne objekte na izvenmestnem območju postopoma prevzele v upravljanje komunalne delovne organizacije. Postopen prenos upravljanja je povezan tudi z uveljavitvijo ekonomskih tarif, pri čemer bo moralo priti do izraza solidarnostno prelivanje sredstev, da bi pospešili proces izenačevanja mesta s podeželjem.

– O PREDLOGU za poimenovanje VVZ Kolezija po padli skojevki in borki Sonji Vidmar

– O LETNEM POROČILU Službe družbenega knjigovodstva

– O POROČILU O IZVRŠITVI FINANČNEGA načrta Komunalnega sklada SOb Ljubljana Vič–Rudnik za leto 1975 in finančnem načrtu ter programu dela Zavoda za urejanje stavbnih zemljišč Vič za leto 1976

IVO ZALAR

V KRAJEVNI ORGANIZACIJI ZRVS TRNOVO

AKTIV ZK IZDELAL SVOJ PROGRAM

Aktiv komunistov – rezervnih starešin v Trnovem je pred kratkim izdelal program dela. Aktiv mora v prvi vrsti delovati skladno s statutom ZKJ, ZKS in ZRVSJ v okviru Socialistične zveze delovnih ljudi pri usmerjanju akcij vseh družbenopolitičnih organizacij v KS na področju obrambnih priprav in ideološko politični izdelavi programov.

Akcije morajo biti vodene s povezavo in usklajevanjem aktivnega delovanja starešin obrambnega sestava vojnih starešin in starešin komunistov. Potrebno je stalno in poglobljeno ideološko delovanje med celotnim starešinskim kadrom v krajevni skupnosti. Ob večji angažiranosti ter na osnovi konkretnih nalog se lahko tudi laže ocenjuje akcijska sposobnost in učinkovitost posameznega člana. Tako se bodo lahko tudi lažje zavzemali za učinkovitejšo kadrovsko politiko nasploh, predvsem pa v krajevni skupnosti. Ena bistvenih nalog pa je „privzgajanje" zavesti družbene samozaščite in ohranjanje zavesti, da je dolžnost in obveza slehernega občana, da varuje sebe, svojo in družbeno lastnino ter vso domovino. Trajna naloga pa je vsekakor tudi osveščanje mladih z negovanjem pridobitev revolucionarnih tracicij. Starešine – udeleženci NOB naj bodo mentorji mladim v vseh oblikah njihovega udejstvovanja. Več mlajših članov pa bo potrebno vključiti tudi v vrste Zveze komunistov.

To so le nekatere izmed številnih nalog tega aktiva, ki naj bi do poletja skupaj s predsedstvom osnovne organizacije pregledal udeležbo in aktivnost vseh vojaških starešin tako na predavanjih, kot pri reševanju taktičnih nalog na orientacijskih pohodih in streljanju.

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana–Vič–Rudnik. Urejata izdajateljski svet – častni predsednik dr. Josip Vidmar – in uredniški odbor: ing. Janez Čemažar, Milovan Dimitrić, Janja Domitrovič, (odgovorna urednica), ing. Alojz Habjan, Janez Jagodic, Bine Lenaršič. Tehnični urednik France Anžel. Uredništvo in uprava Ljubljana Trg MDB 7/I, tel. 23–381 int. 26, tekoči račun SDK 50103–678–51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Glasilo dobijo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

IZ OBČINSKEGA ODBORA ZRVS

RAZGLASITEV NAPREDOVANJ

V mesecu marcu 1976 je občinski odbor pripravil svečano razglasitev za rezervne vojaške starešine naše občine (9.3.1976), ki so napredovali v višji čin.

Napredovalo je:

v čin rezervnega podporočnika 18 članov, v čin rezervnega majorja 48 članov, v čin rezervnega podpolkovnika 7 članov in v čin rezervnega polkovnika 4 člani.

V višji čin (majorja in višji) so napredovali člani ZRVS borci NOV, ki so še danes aktivni družbenopolitični delavci.

Napredovancem je spregovoril in jim čestital k napredovanju predsednik OK SZDL Franc Malovrh, ki je med ostalim dejal: „Z vašim napredovanjem se povečuje število višjih oficirjev v vrstah ZRVS, kar bogati naš kadrovski sestav. Občutno se povečuje število višjih oficirjev, ki ste ob jubilejni 30-letnici zmage nad fašizmom izjemoma napredovali zaradi aktivnega delovanja v času NOB in povojne graditve samoupravne socialistične Slovenije in Jugoslavije. Ponosni lahko danes ugotavljamo, da RVS predstavljajo močno idejno politično silo, ki prevzema v konceptu ljudske obrambe in družbene samozaščite izredno odgovorno in pomembno vlogo, ki jo lahko uspešno uresničuje le ob največjem angažiranju vojaških starešin, posebno tistih, katerih strokovno znanje in družbenopolitično delovanje sloni na bogatih izkušnjah iz narodnoosvobodilne revolucije in partizanskega bojevanja . . .."

Tudi naš odbor se priključuje k čestitkam napredovancem in jim ob tej priliki želimo še mnogo plodnega in aktivnega družbenopolitičnega delovanja predvsem v konceptu SLO in družbene samozaščite.

V imenu napredovancev se je za nagovor zahvalil namestnik sekretarja OK ZKS Alojz Dolničar.

O 20. ZASEDANJU ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

Na 20. zasedanju zborov skupščine občine Ljubljana Vič–Rudnik, 16. marca 1976 je bila zopet živahna razprava. Zborom je bil predložen v razpravo in sprejem proračun občine za leto 1976. Vloga občinskega proračuna se je sedaj bistveno spremenila saj občina po dogovoru o splošni porabi za leto 1976 zagotavlja sredstva za dejavnost državnih organov, družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti, za priznavalnine borcem NOV ter za financiranje drugih, z ustavo določenih nalog občine. Izjemoma v letošnjem letu zagotavlja proračun tudi omejena sredstva za komunalno dejavnost, za pospeševanje kmetijstva in za tiste naloge, ki jih v tekočem letu ne bo mogoče prenesti na pristojne samoupravne skupnosti.

Po sprejetem dogovoru o splošni porabi v občinah za leto 1976 je dovoljeno povečanje proračunske porabe za Ljubljano za letošnje leto (vse ljubljanske občine namreč sestavljajo glede pravic in obveznosti celoto) za 8,3 % s tem, da se predhodno zmanjša osnova za prenose anuitet za skupno porabo in korigira osnova za delovanje sodišča združenega dela in pravobranilca.

Značilno za proračunsko razpravo na zboru krajevnih skupnosti je, da so delegati namenili posebno pozornost zagotavljanju sredstev za osnovno dejavnost krajevnih skupnosti in za reševanje tekočih problemov na področju komunalne dejavnosti, medtem ko je razprava delegatov na zboru združenega dela posegla skoraj na vsa področja, ki so vključena v proračun občine.

Po živahni in utemeljeni razpravi so zbori občinske skupščine sprejeli ODLOK O PRORAČUNU OBČINE Ljubljana Vič–Rudnik za leto 1976, po katerem znaša dovoljena poraba 68.910.000 dinarjev.

Zbori so poleg proračuna sprejeli še naslednje pomembnejše akte:

– DRUŽBENA DOGOVORA O DRUŽBENI SAMOZAŠČITI V LJUBLJANI IN V OBČINI LJUBLJANA VIČ–RUDNIK,

– ODLOKA O SPREJEMU PODROBNEGA URBANISTIČNEGA REDA ZA NASELJE IG IN ZA NASELJA JEZERO, PODPEČ, PREVALJE POD KRIMOM, PRESERJE IN KAMNIK POD KRIMOM,

V razpravi o obeh predpisih je zbor združenega dela osvojil še dvoje sklepov oziroma priporočil. Prvi zahteva dosledno izvajanje prioritetnega reda pozidave tako, da se bi kmetijska zemljišča pozidala šele v zadnji etapi oziroma predlaga, naj si pristojni organi prizadevajo, da bi posegi v kmetijska zemljišča odpadli. Drugi sklep oz. priporočilo zbora pa se nanaša na velikost gradbenih parcel. Delegati zbora so predlagali, naj se pri določanju velikosti posameznih gradbenih parcel zagotovi čimbolj racionalna izraba prostih površin in da se naj določa tudi parcele, ki bodo manjše od 800 m2.

– DRUŽBENI DOGOVOR O PROGRAMIRANJU, FINANCIRANJU IN ZDRUŽEVANJU SREDSTEV ZA GRADNJO DOMOV UPOKOJENCEV – STAREJŠIH OBČANOV LJUBLJANE predvideva na območju naše občine gradnjo novega doma za starejše občane v Koleziji s 160 posteljami in gradnjo prizidka doma na Bokalcah s 100 posteljami;

– PO ODLOKU O SPREMEMBI ODLOKA O UREJANJU IN ODDAJANJU STAVBNEGA ZEMLJIŠČA NA OBMOČJU OBČINE LJUBLJANA VIČ–RUDNIK prevzema Zavod za urejanje stavbnih zemljišč Vič od posameznih krajevnih skupnosti obveznost urejanja posameznih zazidalnih otokov, vendar po tem, ko krajevna skupnost izpolni že prevzete obveznosti.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta sklepala tudi o razrešitvah in imenovanjih delegatov v skupinah delegatov za delegiranje delegatov v zbore skupščine SRS in skupščine mesta Ljubljane.

Na skupnem zasedanju zborov so delegati sprejeli tudi:

– sklep o obliki in višini nagrad občine Ljubljana Vič–Rudnik za leto 1976 in

– sklep o razrešitvi tov. Hinka Brilija dolžnosti predsednika komisije za prošnje in pritožbe občinske skupščine zaradi preselitve v Beograd. Za novega predsednika te komisije je skupščina izvolila tovariša Antona Černivca, dosedanjega člana komisije, Jožeta Klasiča pa je izvolila za novega člana komisije.

V razpravi na zboru združenega dela je bilo ponovno poudarjeno, da lahko delegacijske konference in delegacije v primeru, ko predloženo gradivo ni dovolj jasno ali v primeru vprašanj, za katera iz gradiva ni moč povzeti odgovora, zahtevajo pred sejo zbora od izvršnega sveta ali njegovih strokovnih služb dodatna pojasnila in obrazložitve.

PIŠE PREDSEDNIK OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA JANEZ ČEBULJ

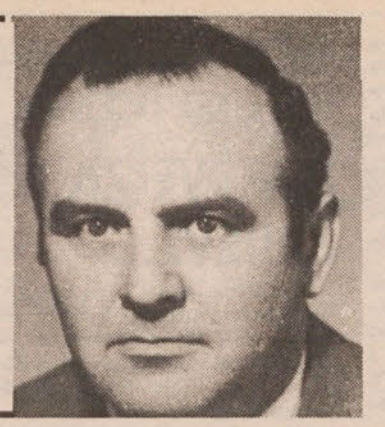

LETNE SKUPŠČINE SINDIKATOV SO ZA NAMI

V začetku leta 1975 se je pričelo prvo štiriletno mandatno obdobje za vse organe osnovnih organizacij sindikata, organizacije sindikatov posameznih dejavnosti in zveze sindikatov v Sloveniji. V naši občini je prek 17 tisoč članov sindikata izvolilo več kot dva tisoč sindikalnih poverjenikov in delegatov, ki so kot sindikalni aktivisti v preteklem letu opravljali pionirsko delo za uveljavljanje ustavnega položaja in vloge sindikalne organizacije kot najširše organizacije delavskega razreda in kot politične osnove delavskega samoupravljanja katerega organski sestavni del tudi je.

V skladu s statutarnim dogovorom slovenskih sindikatov so vse osnovne organizacije sindikata, z izjemo nekaj zamudnikov, občinski odbori sindikatov in občinski svet zveze sindikatov imeli v lanskem decembru in letošnjem januarju in februarju svoje prve letne skupščine, na katerih so pregledali in analizirali svoje delovanje v preteklem letu, sprejeli sklepni račun za preteklo leto ter delovni načrt in finančni načrt za tekoče 1976 leto, ponekod pa zaradi nastalih personalnih sprememb izvolili tudi nove sindikalne poverjenike in delegate ter funkcionarje.

Delovanje sindikatov v preteklem letu je bilo usmerjeno s sklepi 8. kongresa slovenskih sindikatov, še posebno obeležje pa mu je dajala 30-letnica osvoboditve in 25-letnica samoupravljanja na eni strani ter bitka za gospodarsko in družbeno preobrazbo po novi ustavi in gospodarsko stabilizacijo, ki je kot proces prerasla v razvojne programe in delovne načrte združenega dela, na drugi strani.

Izhajajoč iz povedanih značilnosti in osnov je bilo tudi v naši občini težišče sindikalnega delovanja v letu 1975 usmerjeno zlasti na naslednja področja:

– na uveljavljanje in krepitev sindikalne organizacije v organizacijah združenega dela in v občini v smislu ustavnih opredelitev,

– na pospeševanje nadaljnjega razvoja ustavne vsebine samoupravljanja v združenem delu, s poudarkom na uveljavljanju takšnega družbenoekonomskega položaja delovnega človeka, da bo v celoti upravljal s celokupno družbeno reprodukcijo in z vsemi pogoji in rezultati svojega dela,

– Na ustvarjanje političnih osnov za uvajanje samoupravnega družbenega planiranja s tem, da bo delavec-samoupravljavec njegov temeljni nosilec,

– na razvijanje in pospeševanje družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja kot osnovi našega družbenoekonomskega sistema in samoupravljavske solidarnosti in na aktivno sodelovanje v tem,

– na sodelovanje pri ustvarjanju pogojev za uspešnejše gospodarjenje in gospodarsko stabilizacijo, s povdarkom na zviševanju produktivnosti dela in varčevanju ter smotrnem razporejanju dohodka kot družbene kategorije,

– na razvijanje aktivnosti na področjih socialne in delovne varnosti ter osebnega in družbenega standarda delovnih ljudi,

– na razvijanje in uveljavljanje samoupravne družbene samozaščite,

– na razvijanje in organiziranje športnih in kulturnih dejavnosti in prireditev v organizacijah združenega dela v občini,

– na organiziranje in izvajanje manifestativnih prireditev in solidarnostnih akcij,

– na izobraževanje in usposabljanje sindikalnih poverjenikov in delegatov ter vodstev osnovnih organizacij sindikata, z namenom usposobiti jih za uveljavljanje ustavnega položaja sindikalne organizacije in za obveščanje celotnega sindikalnega članstva, ter slednjič

– na povezovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v smislu razvijanja in krepitve enotne fronte vseh družbenopolitičnih dejavnikov v okviru SZDL.

Ko so na letnih skupščinah pregledovali in ocenjevali sindikalne aktivnosti, ki so bile enotno načrtovane in usklajevane v okviru SZDL ter idejno politično usmerjane po zvezi komunistov, lahko enako kot za Slovenijo ugotavljajo tudi za občino, da je bilo v letu 1975 v sindikatih opravljeno veliko delo na vseh ravneh in da je bila tudi celotna občinska organizacija zveze sindikatov vključno z osnovnimi organizacijami sindikata, v središču vseh političnih in družbenih akcij, bodisi kot njihov organizator in mobilizator, bodisi kot neposredni uresničevalec. Na tej osnovi se je tudi okrepil njen položaj in povečal njen ugled, preko dvatisoč članski sindikalni aktiv pa je garant, da se bo tako razvijala tudi v bodoče, kajti delovni načrti, ki so bili na letnih skupščinah sprejeti za 1976 leto predstavljajo nepretrgano nadaljevanje nalog preteklega leta. To se bo odražalo tudi v naslednjih letih, saj je enotna osnovna vsebina in strateška usmeritev delovanja sindikatov opredeljena za celotno prvo mandatno obdobje, ki se zaključuje s 1978 letom, s sklepi 8 kongresa slovenskih sindikatov.

SINDIKALNA ORGANIZIRANOST DELAVCEV V ZASEBNI OBRTI

Zasebna obrt je v naši občini pomemben gospodarski in družbeni dejavnik, v katerem je povprečno zaposlenih 1000 delavcev.

Junija 1975 leta so ti delavci ustanovili svojo sindikalno organizacijo in se tao vključili v celokupno 17-tisoččlansko občinsko organizacijo zveze sindikatov. Na ustanovnem občnem zboru je bilo navzočih 50 delavcev, ki so že bili člani sindikata. Le-ti so sprejeli pravila osnovne organizacije ter izvolili njen izvršni in nadzorni odbor ter komisiji za stanovanjska vprašanja in izobraževanje. Ob tej priliki so se člani podrobno seznanili z najbistvenejšimi elementi nove kolektivne pogodbe o medsebojnih razmerjih med delavci in samostojnimi obrtniki ter o področju delovanja in finančnih možnostih obeh komisij.

V skladu s statutarnim dogovorom slovenskih sindikatov je tudi ta osnovna organizacija sindikata imela 13. marca letos svojo prvo redno letno skupščino. Tudi na tej skupščini je sodelovalo le nekaj nad 50 članov, ki so obravnavali delovanje osnovne organizacije v preteklem letu, sprejeli delovni

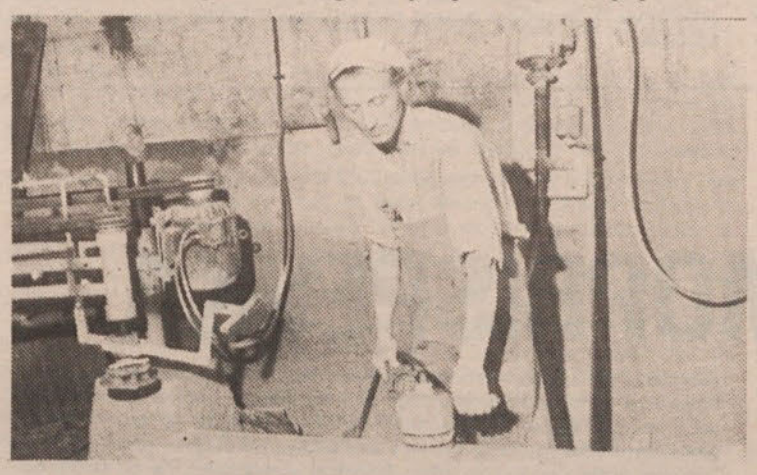

Tudi delavcem, zaposlenim v zasebni obrti, enakopraven položaj v zvezi sindikatov.

načrt za letošnje leto in se seznanili s problematiko izvajanja ter novostmi kolektivne pogodbe, ki so nastale zaradi uskladitve s sindikalno listo 1976. Na skupščini so ugotovili, da je število članov porastlo že nad 150, da je izvršni odbor imel tri seje, na katerih je obravnaval tekočo problematiko organizacije, da je bila komisija za stanovanjska vprašanja aktivna in je rešila ugodno osem utemeljenih prošenj članov organizacije ter da komisija za izobraževanje delavcev še ni bila aktivna. Nadalje so ugotovili, da je od skupno 1020 delavcev, za katere naj bi bile sklenjene kolektivne pogodobe, bilo le teh obnovljenih 568 ter novo sklenjenih za na novo zaposlene in da je torej okrog 180 delavcev še vedno brez teh pogodb. Da bi to bilo urejeno in da bi tudi v bodoče vse kolektivne pogodbe bile ažurno sklenjene, so sklenili, da naj se tudi izvršni odbor vključi v aktivno spremljanje sklepanja kolektivnih pogodob.

V dokaj razgibani, predvsem pa vsebinsko zanimivi razpravi so ugotavljali, da položaj delavcev v tem sektorju še v marsičem ni enakopraven položaju delavcev v družbenem sektorju. Krivda za to pa ni samo enostranska, temveč je tudi v delavčevem premajhnem interesu spoznavati pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz dela in na osnovi dela. Zato je potrebno še nadalje in bolj intenzivno številčno krepiti to sindikalno organizacijo in jo vsebinsko približati delavčevemu interesu.

V okviru takšne sindikalne organizacije naj bi se tudi razvijale aktivnosti za večje vključevanje njenih članov in vseh delavcev v športne in kulturne prireditve ostalih delavcev v občini. Zanemarjati pa tudi ne bi smeli aktivnosti na področju izobraževanja tako v smeri pridobivanja kvalifikacij, kakor tudi širšega družbenega znanja, ki je danes neobhodno potrebno proizvajalcu in samoupravljavcu. S področja informiranosti delavcev so ugotovili, da še vedno ne prejemajo vsi delavci glasila „Obrtnik", v katerem so pomembne informacije in napotki tudi za delavce, ne samo za obrtnike. Ker je opazen tu marsikje premajhen interes samih delavcev, se bo izvršni odbor organizacije aktiviral tudi na tem področju tako, da bo obveščenost boljša tj. predvsem pravočasna in pravilna.

Vse prikazane naloge je skupščina vključila v delovni načrt organizacije za letošnje leto, poleg tega pa še to, da se zaradi krepitve nadaljnje organiziranosti v tem sektorju mora vzpostaviti tesnejši stik med vodstvom te osnovne organizacije in republiškim odborom tega sindikata na eni strani in člani organizacije in drugimi delavci na drugi strani ter da je potrebno o delu organizacije in odbora občasno obveščati vse delavce tega sektorja.

Skupščina je tudi sprejela predlog, naj bi se uredilo plačevanje sindikalne članarine po postopku plačevanja prispevkov, ki jih oddvaja obrtnik ob rednih mesečnih izplačilih osebnih dohodkov delavcev. To pa je seveda možno le po predhodnem pristanku delavca in obrtnika.

Končno je skupščina izvolila v izvršni odbor še dva nova člana, od katerih je enega izvolila za podpredsednika osnovne organizacije. Izvršnemu odboru pa je naročila, naj v komisiji za stanovanjska vprašanja in za izobraževanje tudi pritegne k sodelovanju še nove člane. Tako razširjen oziroma povečan sindikalni aktiv bo lahko še bolj uspešno razvijal in krepil sindikalno organiziranost na področju zasebne obrti.

S tem, ko se je v začetku tega meseca ustanovilo v občini tudi društvo zasebnih obrtnikov, bo lahko vzpostavljeno neposredno konstruktivno sodelovanje med vodstvom društva in vodstvom organizacije sindikata pri reševanju problematike delovnih odnosov in dela v zasebnem sektorju obrti, kar bo zagotovo pomemben napredek za obrtnika in delavca.

PRED USTANOVITVIJO ZDRUŽENJA SAMOSTOJNIH OBRTNIKOV

Na območju občine Ljubljana Vič–Rudnik, kjer z lastnimi sredstvi in delom, deluje okrog 1000 zasebnih obrtnikov različnih strok, je bil ustanovljen iniciativni odbor združenja samostojnih obrtnikov. Formiranje samostojnega združenja obrtnikov na področju občine, narekuje potrebe po boljši povezanosti, izmenjavi izkušenj in organiziranosti. Zasebni sektor malega gospodarstva predstavlja razmeroma pomemben gospodarski dejavnik, z okrog 1200 zaposlenimi delavci.

Za začetek si je združenje zadalo naslednje naloge:

– stalno sodeluje z ustreznimi organi občinske skupščine in zagotavlja usklajevanja interesov, daje pobude za reševanje tekočih problemov, pri tem pa pomaga delegaciji samostojnih obrtnikov v zboru združenega dela

– sodeluje pri izdelavi in usklajevanju letnih in srednjeročnih programov razvoja obrti v občini

– pospešuje sodelovanje obrtnikov s SZDL, drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, društvi z gospodarsko zbornico SRS in samoupravnimi interesnimi skupnostmi, daje strokovna mnenja na gradivo in predloge občinske skupščine in samoupravnih interesnih skupnosti ob neposrednem sodelovanju z delegacijami in delegati obrtnikov

– sodeluje z občinskim sindikalnim svetom pri uvajanju medsebojnih razmerjih delavcev, zaposlenih v obratovalnici samostojnega obrtnika

– je udeleženo pri oblikovanju davčne politike v občini, opozarja za neustrezne rešitve ter nepravilnosti v odnosih med posameznimi stroški in občinsko upravo

– išče skupne rešitve in zagotavlja ustrezne pogoje za kreditiranje zasebne obrti, posebno za zagotovitev osnovnih in obratnih sredstev.

– skrbi za strokovno in dopolnilno izobraževanje samostojnih obrtnikov, tako, da organizira seminarje, strokovne tečaje, nudi članstvu strokovno pomoč pri vodenju knjig in pri sestavljanju davčne napovedi.

– organizira druge dejavnosti, tudi gospodarske, v sklopu združenja samostojnih obrtnikov, ki so po zakonu mogoče .

– organizira literaturo in družabno življenje, skrbi za športne in druge rekreacijske dejavnosti obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev . . .

POGLED K SOSEDOM

IZ GLASIL LJUBLJANSKIH OBČIN

Preveliki apetiti

Ustanovna skupščina SIS za gospodarstvo občine Bežigrad, h kateri je pristopilo 97 TOZD od 105 možnih, bo v znaku prevelikih apetitov do občinskega državnega kapitala, kot je izjavil član IS občinske skupščine Riko Hvastja. Tega naj bi uporabili za sanacijo Ljubljanskega gradu, sofinanciranje krematorija, za odkup zemljišč za šole in vrtce, za ljubljanski cestni program itd., najmanj pa se upoštevajo dejstva, da ta denar prihaja iz gospodarstva, ki naj bi ga tudi dobilo nazaj „. „Zbor občanov" – Bežigrad

Mini galerija nasproti »GR«

IS skupščine občine Bežigrad se je strinjal s predlogom, da se stari prostori Ljudske knjižnice na Titovi 61 dodelijo za razstavne prostore Zvezi kulturnoprosvetnih organizacij občine. Podjetje „LIK" bo brezplačno pripravilo načrt za notranjo ureditev. Konec marca bo verjetno že prva razstava. „Zbor občanov" – Bežigrad

Le na papirju

Pisec članka v sestavku „Živa rubrika", ki zadeva delovanje svetov potrošnikov v občini „Center" ugotavlja: „. . V naši občini so Sveti potrošnikov ustanovljeni v vseh osmih krajevnih skupnostih, vendar obstajajo le na papirju. V kolikor pa delujejo, nimajo podpore, saj morajo celo administrativne stroške kriti sami. Sveti krajevnih skupnosti jim bodo morali nuditi vso podporo, saj je pred sveti potrošnikov kopica zahtevnih nalog . . ." „DOGOVORI" – Center

Kam z odpadki?

To je vprašanje, ki pesti vso Ljubljano. „V Ljubljani smo se dogovorili, da bo osrednja deponija na Barju, v Podutiku pa za severni del mesta ter v Sostrem za južni del še dve dodatni, „vzporedni" deponiji. Osrednja Barjanska deponija bo imela zmogljivost 8,156.500 kub. m, vzporedni dve pa vsaka po 1,000.000 kub.m. odpadkov, tako da strokovnjaki trde, da bi na ta način lahko rešili problem odpadkov v mestu za nadaljnjih trideset let."
„DOGOVORI" – Center

Kaj pa hišni sveti?

– Samoupravna stanovanjska skupnost občine Moste–Polje je pri ustanavljanju hišnih svetov naletela na probleme. Odziv je bil slab. Do danes je ustanovljenih le nekaj hišnih svetov. Okoli 60 stanovanjskih objektov pa jih ni ustanovilo, oziroma so neaktivni . . . Vzroki za to so različni. Še vedno so namreč prisotni odnosi med nekdanjimi hišnimi sveti in bivšim stanovanjskim podjetjem „FOND", ki so povzročili med stanovalci neaktivnost pri neposrednem upravljanju s stanovanjskimi hišami . . „NAŠA SKUPNOST" – Moste–Polje

Potrošnik ni berač – plača vse

Na zboru potrošnikov v KS Nove Jarše so med drugim ugotovili: pri „Viatorju" se sklicujejo na to, da nimajo avtobusov, delovne sile, da ne dobijo kadrov, da imajo ogromno problemov . . . To je njihova kolektivna zadeva in ne problem KS Nove Jarše. Zato naj nam dajo, kar nam pripada kot občanom, kajti mi vse usluge redno plačujemo in naj jih pristojni tudi opravljajo. Potrošnik ničesar ne prosi, ampak daje iz dneva v dan več za sodobno prehrano, za sodobno stanovanje, za sodobni mestni promet, za moderno samoupravljavsko družbo, za to, da se stvari rešujejo z družbenim dogovarjanjem samoupravljavcev in ne kar tja v tri dni . . . Naj mečemo denar skozi okno in naj nihče nima koristi od tega? „NAŠA SKUPNOST" – Moste–Polje

Nezadovoljni s preskrbo

Občani Medvod so nezadovoljni s preskrbo v trgovinskih lokalih, predvsem zaradi gneče v pretesnih trgovinah. Število prebivalcev nenehno narašča, prodajni prostori pa ostajajo nespremenjeni. Zato se občani vse bolj odločajo za nakupe v Ljubljani. Trgovsko podjetje ABC „Loka", ki edino preskrbuje Medvodčane, je zaradi pomanjkanja denarja odstopilo od graditve veleblagovnice v centru. Gre pa tudi za neposrečeno izbrano lokacijo. „JAVNA TRIBUNA" – Šiška

Poudarek kmečkemu turizmu

Turistično društvo „Katarina" uspešno deluje. Na znanih vedutah je postavilo dvajset klopi, ki služijo izletnikom za oddih; postavilo je številne smerokaze, kažipote in markacije, postavilo veliko maketo Katarine s širšo okolico in s simboli označilo vse pomembne točke in posebej pomembne dogodke iz NOB. Z mladino sodelujejo pri čiščenju okolja in pri obnavljanju in urejanju steza proti Grmadi in Toščcu. „JAVNA TRIBUNA" – Šiška

»DNEVNIK« ZA »NAŠO KOMUNO«

ODPRAVLJANJE ŽARIŠČ SOVRAŽNE DEJAVNOSTI

„Ko ocenjujemo varnostno situacijo v Ljubljani, oziroma v ljubljanski regiji, izhajamo iz dejstva, da je varnostna situacija na tem področju v tesni medsebojni povezavi in soodvisnosti z varnostno situacijo v Sloveniji. Več kot 30 odstotkov varnostno zanimivih elementov oziroma problemov je prisotnih prav v Ljubljani in ima zato močan vpliv na varnostno situacijo v republiki", je poudaril Miloš Mitič, načelnik UJV Ljubljane, ki je na minuli seji vseh treh zborov skupščine mesta ocenjeval varnostno situacijo na območju ljubljanske regije s posebnim poudarkom na Ljubljani.

Miloš Mitič je varnostno situacijo v mestu ocenil kot dokaj dobro in poudaril, da lahko zlasti v zadnjem času čutimo določene rezultate uveljavljanja družbene samozaščite v praksi. Prav tako je menil, da se proces podružbljanja odgovornosti za varnost nenehno krepi in da ni bilo takšnih problemov, ki bi resneje ogrožali gospodarska ali družbenopolitična dogajanja pri nas. Takšno stanje je rezultat močne politične akcije odgovornih družbenopolitičnih dejavnikov, ki so odločno sledili pomembnim usmeritvam po sprejetju nove ustave in obeh kongresov ZK ter učinkovitega ukrepanja organov pravosodja in drugih državnih organov. Vse to pa je delovnim ljudem in občanom seveda omogočilo uspešno in kakovostno izpolnjevanje svojih delovnih obveznosti ter varno in mirno življenje, oziroma izpolnjevanje družbenopolitičnih nalog v kraju, kjer živijo.

Napačno pa bi bilo, kot je dejal Miloš Mitič, če bi trdili, da so vse nevarnosti tudi odpravljene, da ni več pomanjkljivosti in različnih delikvenc. Zato ne bi smeli biti niti preveliki optimisti pa tudi ne pesimisti. Varnostno situacijo je zato treba sproti ocenjevati z realnimi ugotovitvami in s primernimi ukrepi. Predvsem pa je treba, kot je menil načelnik UJV Ljubljana, sistematično odpravljati še tista preostala žarišča sovražne dejavnosti, ki lahko ogrožajo naš družbenopolitični sistem.

V nadaljevanju uvodnega referata je Miloš Mitič opredelil nekatera žarišča sovražnega delovanja, ki jih čutimo v Ljubljani. V prvi vrsti gre za aktivnost, pritiske in interese tujih obveščevalnih služb ter ostankov slovenske politične emigracije. Nadalje gre za sovražno delovanje posameznikov in skupin notranjega destruktivnega in sovražnega angažiranja kot posledico protislovij razvoja socialistične družbene ureditve po vojni.

Miloš Mitič je ob koncu spregovoril tudi o kriminaliteti, javnem redu in miru ter o prometni varnosti. Ob tem, da kriminaliteta upada, pa je opozoril na resen problem narkomanije, saj se število uživalcev mamil (hašiš, heroin in LSD) povečuje, prav tako pa tudi število kaznivih dejanj s tega področja. Varnostna situacija s področja javnega reda in miru je po Mitičevih besedah zadovoljiva, precej kritična pa je še vedno prometnovarnostna situacija. Med vzroki za takšno stanje pa po njegovih besedah najdemo: prehitro vožnjo, nepravilno prehitevanje, alkohol, prekratko varnostno razdaljo, izsiljevanje prednosti, slabo vzdrževanje prometnih površin, slabo prometnovarnostno situacijo ipd. – vzroke torej, ki jih poznamo že vrsto let in h katerim se priključuje še povečana gostota prometa zaradi križišč mednarodnih cest v Ljubljani.

SLAVKO DRLJE

OBVEZNOSTI OBČIN DO SAMOPRISPEVKA

Poseben problem, kot smo lahko slišali na minuli seji skupščine mesta, predstavljajo v letošnjem letu obveze ljubljanskih občin in mesta do sklada za izgradnjo osnovnih šol in vrtcev iz sredstev samoprispevka. Kot je znano Odlok o uvedbi samoprispevka določa, da nekatere stroške krijejo občine (za zemljišče, ureditev okolice, ipd.), poleg tega pa so se občine in mesto zavezali, da bodo potrebna sredstva za izvedbo programa 50 objektov do leta 1978 iz samoprispevka dopolnjevali iz proračunov. V Ljubljani je bilo sprejeto nedvoumno stališče, da je potrebno to obveznost izpolniti, zato so bila tudi določena namenska sredstva v proračun mesta, v letošnjem letu pa je ta znesek povečan za 7 odstotkov. Ker gre gradnja objektov iz samoprispevka h koncu, je za letošnje leto predvidenih 39.635,00 din, kot skupen delež ljubljanskih občin in mesta, kar pa bo realizirano le z intenzivno izterjavo davkov občin in s povišanimi davčnimi obremenitvami.

Odgovorili le dve občini

Člani upravnega odbora sklada za gradnjo šol in vrtcev iz sredstev samoprispevka so na 54. seji sprejeli sklep, da pozovejo vse občine in mesto, da se pismeno izjasnijo „do kdaj in kako nameravajo vrniti najete kredite". Da 55. seje sta na naslov sklada odgovorili le dve občini, Vič in Šiška. Predno si ogledamo, kaj pravita, poglejmo, za kakšne obveznosti sploh gre.

Občina Center dolguje skladu za vrtec „Ana Ziherl" še 2.338.422,30 din (poravnanih že 3.888.316,70 din), za vrtec na Poljanski cesti 1.891.000,00 din, občina Moste-Polje za OŠ Novo Polje 6.927.031 din, za OŠ Novo Kodeljevo 20.965.421,00 din, Šiška za OŠ Pirniče 263.748,00 din, za OŠ Brod 5.859.389,00 din, za vrtec Andersen III. 3.480.173,60 din, za telovadnico Preska 1.293.797,10 din, za vrtec Šentvid 3.165.200,00 din in Vič za OŠ Vič 11.896.673,00 din, kar znese skupaj 58.080.855,00 din.

Skupščina občine Vič (oziroma njen IS) je z dopisom obvestila UO sklada, da že daje v sklad za izgradnjo šol in vrtcev 7 odstotkov iz proračuna po dogovoru predsednikov izvršnih svetov ljubljanskih občin. Poleg tega pa Vičani pravijo, da je politika splošne porabe za leto 1976 taka, da „se sredstva proračunov občin zmanjšujejo in tako visokih pogodbenih obveznosti do sklada v tem letu ne bo mogoče poravnati". V kratkem dopisu pravijo še tole: „Ponovno poudarjamo, da bo potrebna širša družbena podpora za poravnavo teh obveznosti in dogovor na ravni mesta ali republike, da se zagotovijo sredstva za plačilo pogodbenih obveznosti do sklada. Vsa sredstva, ki jih občina prispeva za izgradnjo OŠ in VVZ skladu, so namenjena za znižanje pogodbenih obveznosti".

Za malo denarja...

Občinska skupščina Šiška pa je odgovorila, da „kljub prizadevanjem in vsestranskemu angažiranju vseh možnih finančnih sredstev ne bo v stanju vrniti skladu" najetega posojila. Zato upravnemu odboru predlaga, da odpravijo kreditne pogodbe za najeta posojila, kar naj bi veljalo tako za Šiško kot tudi za ostale občine, ki so bile deležne teh posojil. Vračanje posojil pa naj bi bilo razrešeno v okviru vzajemnosti in solidarnosti med ljubljanskimi občinami, kar je občinska skupščina Šiška v nadaljevanju dopisa tudi obrazložila in utemeljila.

Ne da bi skušali komentirati obe pismi, predvsem pa tista štiri, ki na naslov UO sklada niso prispela – lahko za slednje vendarle rečemo, da gre za dokaj neodgovoren odnos (še posebej, če imamo v mislih, da se že intenzivno – ali pa bi se vsaj morali – pripravljamo na uvedbo novega samoprispevka).

Kaj vse to skupaj pomeni? Predvsem to, da objektov, ki naj bi jih iz naslova samoprispevka pričeli graditi letos, prav gotovo ne bomo dočakali pred letom 1977. Razlog je znan: dokler sklad na svojem žiro računu nima denarja za te objekte, ne more biti z gradnjo nič. Po prvem aprilu pa še sploh ne, to pa tudi pomeni, da lahko s končno izvedbo samoprispevka v Ljubljani krepko zamudimo . . .

SLAVKO DRLJE

VEDNO DRAŽJA ŠOLA VIČ

Vrednost gradnje OŠ Vič po Odloku o uvedbi samoprispevka je bila 14,000.000.– din, vrednost po osnovnem investicijskem programu 30,661.611 din, vrednost gradnje po prvem aneksu 35,812.673.– din, vrednost po drugem aneksu 40,169.689.– din, po tretjem aneksu, ki ga je UO sklada sprejel na 55. seji pa že kar 43,862.437.– din. Zelo hitro bi lahko zračunali, da je šola več kot trikrat dražja, kot je to predvidel Odlok.

Stroški za šolo torej nezadržno rastejo in veliko vprašanje je, kje se bodo ustavili. Člani upravnega odbora so menili, da bo morala pravna komisija sklada na posebni seji ugotoviti odgovornost projektanta, prav tako pa so tudi menili, da so dodatna dela odraz pomanjkljivosti v projektu. Kdo je kriv? V prvi vrsti projektant, prav tako pa tudi slaba revizija projekta, ki jo je delal inženiring sklada. Resnici na ljubo velja ob tem povedati, da je bil inženiring pobudnik mnogih racionalizacij pri tej šoli, sicer bi bil znesek bržkone še višji.

Kje vse so nastale podražitve? Milijon 350.000 din pri opremi. Sklad je s „Slovenijalesom" podpisal generalno pogodbo, s katero so, kot pravijo na skladu, želeli dobiti predvsem ugodnejše pogoje pri opremljanju objektov iz samoprispevka. Člani UO so menili, da je bila ocena stroškov pri opremi iz leta 1974 slaba. Najprej je bilo predvidenih 2 060.000.– din za opremo sedaj pa znašajo ti stroški že 3,420.000.– din.

Misel, ki jo je vredno zapisati, in ki jo je izrekel eden razpravljavcev na seji UO: ko se pojavi glavni projekt, ki še ni zrel za izvedbeni projekt, a vseeno dobi zeleno luč, lahko kaj hitro pride do dodatnih del in dodatnih stroškov. Torej – treba je dodobra pregledati glavni projekt in izvedbenega ter seveda vse popise opreme.

Ob tem pa so si člani UO zastavili tudi vprašanje moralnopolitične osveščenosti oziroma „površnosti" (recimo bobu bob) glavnih projektantov v odnosu do sklada oziroma družbe kot celote, saj sklad ni zasebnik, temveč je ustanovljen kot sklad ljubljanskih občin . . .

Čeprav so člani UO načeli problem projektantov kot načelni, so tudi ugotovili, da bržkone šola Vič ni „klasičen" primer ugotavljanja napak projektanta. To pa seveda še ne pomeni, da ne bi mogli zapisati tudi to: UO je pri svojem delu prišel do spoznanja, da organizacijsko ocenjeno najsposobnejši projektanti delajo največ problemov. To je vsekakor zanimiv paradoks, ki pa je nesporno povezan tudi z vprašanjem nadzornih služb na objektih. Odgovorov zakaj je tako, je veliko. Še najboljši pa se nam zdi odgovor predstavnika inženiringa Valentina Dežmana, ki je dejal, da bi „mali" še vedno radi dobili kruh pri upravnem odboru, „velikim" pa je to dokaj vseeno, saj si hitro najdejo delo . . .

Zato verjetno ne bo odveč, če bo inženiring izvedel sklep UO in pregledal dosedanje izkušnje z izvajalci in pregledal tudi vse zakonitosti.

Čeprav je izredna podražitev OŠ Vič odprla množico problemov in dilem pa si od realizacije sklepov UO obetamo bore malo. Tu imamo v mislih predvsem tisti del (in samo tisti del) sklepov, ki se nanašajo na OŠ Vič. Inženiring bo sicer pregledal, zakaj podražitev pri opremi, prav tako bo po pravni poti preverjena upravičenost več del in dodatnih del (od predvidenih 1,770.000. na 3,910.000.– din) in bo tudi ugotovil določene vzroke. Vprašanje pa je, kaj bo takšna analiza v resnici dala. Izvajalci in projektanti bodo verjetno znali zagovarjati vsako postavko, vprašanje pa je, s kakšnimi argumenti jih bo lahko UO (če jih bo sploh imel, če ne bo vse ostalo pri bav-bavu inflacije) lahko spodbil.

Po navad je tako, da gremo v življenju iz splošnega h konkretnemu, to pot pa lahko storimo tudi izjemo in gremo od konkretnega k splošnemu, da bi se znova vrnili h konkretnemu. Če je šola Vič probleme odprla, je bil to za UO utemeljen povod, da širše pregleda dosedanje delo in se prepriča, če kjerkoli v teh letih, odkar se trudi za izvedbo odgovornega programa – kljub fantastični kontroli – kje le ni bil „opeharjen" . . .

KONEC GNEČE NA VRHOVCIH

Ob tem, ko so člani upravnega odbora sklada ljubljanskih občin za gradnjo osnovnih šol in vrtcev iz sredstev samoprispevka načelno potrdili investicijski program za prizidek 6 učilnic s telovadnico k OŠ Vrhovci, so sprejeli še nekatere pomembne sklepe oziroma stališča.

Tako so menili, da je glede na izredno povečanje cene objekta (odlok iz leta 1971 je predvidel vrednost gradnje 4,000.000.– din, investicijski program pa kar 19,284.775.– din) nujno potrebno do maksimuma zmanjšati stroške. Zato bo moral priti inženiring sklada s takšno (dodelano in proučeno zahtevo – vprašanje je seveda, če se bo dalo karkoli storiti) tako pred projektante, kot tudi pred izvajalce del. Istočasno pa bo moral inženiring izdelati tudi ustrezno analizo o inflacijskih gibanjih, ki verjetno nosijo del „odgovornosti" za takšen dvig cene, najti pa naj bi skušal še tudi nekatere druge elemente, ki so botrovali takšnemu ekstremnemu povečanju stroškov.

Osnovna šola Vrhovci ima, kot vemo 536 učencev in je zaradi pomanjkanja v učilnicah več otrok, kot to določajo predpisi. Zaradi tega pa tudi ni razvito podaljšano bivanje otrok in imajo le dva takšna oddelka. Delovni pogoji so težki, tako za učitelje kot tudi za otroke. Pouk telesne vzgoje poteka v avli pred učilnicami, kar ovira nemoteno izvedbo pouka, telesna vzgoja pa (jasno) ne dosega zaželenega uspeha. Krajevne potrebe po predšolskem varstvu so izredno velike, zato je šola, kljub lastni utesnjenosti odstopila prostore za predšolsko dejavnost.

Po projektni nalogi naj bi obsegala gradnja 4 učilnice (360 kv. m), 2 učilnici (150 kv.m), telovadnico (450 kv. m), večnamenski prostor (120 kv. m), kuhinjo (50 kv. m), garderobe in shrambe (300 kv. m), komunikacije z zidovi (350 kv. m) in zaklonišče za 350 oseb (300 kv. m) ali skupaj 2080 kv. m.

Po odloku so bile predvidene 4 učilnice, toda k tej površini sta dodani še 2 učilnici iz OŠ Horjul, tako da bo šel v izgradnjo prizidek s 6 učilnicami in telovadnico.

Skupščina občine sofinancira naslednja dela: zunanjo ureditev (1.255.000.– din po oceni), priključke za komunalne naprave nad 25 m (250.000.– din), adaptacijo obstoječega objekta – kuhinje s pripadajočimi prostori (500.000.– din) in opremo za novo kuhinjo (50 odstotkov – 200 tisoč din).

Prizidek s telovadnico naj bi pričeli graditi 15. junija letos, uporabno dovoljenje pa naj bi dobila 30. julija prihodnje leto, kar pomeni, da bi bilo prostorske stiske konec že z začetkom prihodnjega šolskega leta.

SKUPŠČINA MESTA LJUBLJANE UGODNO OCENILA DELO:

UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE...

Skupščina mesta se je strinjala z ugotovitvijo svojega IS, da je UNZ v lanskem letu uspešno opravila svoje naloge, saj je navkljub povečanemu obsegu dela in le 77-odstotni zasedenosti delovnih mest uspela izvesti program dela, katerega pomembna kakovost je bila organiziranost, ki občanom pri večini zadev omogoča, da takoj, brez čakanja, uveljavijo svoje pravice ali opravijo dolžnosti.

Prav tako ugodno so bili ocenjeni tudi napori UNZ pri vključevanju v prizadevanja za uveljavljanje družbene samozaščite, ki so prišla do izraza predvsem pri oblikovanju družbenega dogovora o samozaščiti (ki ga je SML sprejela), nadalje pri pripravi dokumentov za ustanovitev požarne skupnosti, sprejemu odlokov o javnem redu in miru ter o gasilski brigadi ipd.

... POSTAJE PROMETNE MILICE...

Enako ugodno oceno je dobila za svoje lanskoletno opravljeno delo tudi postaja prometne milice Ljubljana, saj so bili doseženi pomembni uspehi, kljub 50 odstotni zasedenosti delovnih mest. V svoje delo je Postaja prometne milice uspešno vključila tudi študente miličnike, ki bi jih bilo potrebno, po mnenju delegatov SML, še bolj vključiti v delo, saj poklicnih miličnikov primanjkuje. Vse dotlej, dokler ne bo pričela z delom komunalna straža, pa bo morala na področju urejanja mirujočega prometa v Ljubljani storiti več prav prometna milica.

... IN GASILSKE BRIGADE

Ob tem, da je delegatska skupščina mesta ugodno ocenila delo Gasilske brigade v Ljubljani, je opozorila tudi na nekatere probleme. Predvsem na dejstvo, da je potrebno v skladu z zakonom o požarni varnosti, ki ne dopušča več specifičnega delovnega časa v brigadi, ustvariti pogoje za postopen prehod na 42-urni delovni teden, kar pa bo zahtevalo ustrezno organizacijo dela v štirih izmenah. Za takšno organizacijo IS skupaj z izvršnimi sveti občin predlaga ustrezna sredstva v proračunu. SML je tudi podprla prizadevanja Gasilske brigade za izgradnjo črpališč ob Ljubljanici in Grubarjevem kanalu za potrebe protipožarne obrambe. Da bi posodobili in zagotovili učinkovitejše javljanje požarov Gasilski brigadi, bo potrebno uvesti „avtomatske javljalne mreže" med požarno bolj ogroženimi objekti v gospodarstvu in Gasilsko brigado. Zato je izvršni svet SML, s čimer so se delegati SML strinjali, zavarovalnici Sava predlagal, da financira nakup in namestitev ustrezne avtomatske centrale.

Problemi s prijavljanjem

Po Zakonu o evidenci nastanitve občanov in registru prebivalstva je za prijavo stalnega prebivališča v drugem kraju potrebna zgolj odjava prejšnjega prebivališča. Praktično pa to pomeni, da je organ za notranje zadeve, ki je pristojen voditi register prebivalstva, dolžan prijaviti slehernega državljana, ne glede na to ali ima pogoje za bivanje ali ne. To pa povzroča v Ljubljani velike probleme. Ljudje prihajajo v naše mesto, se zaposlijo in nastanijo v barakah. Po podatkih občinskih skupščin je trenutno v barakarskih naseljih nad 3.500 ljudi. Uprava za notranje zadeve SML je lani odklonila stalno prijavo več kot 100 občanom, ki niso imeli urejenih stanovanjskih pogojev, zlasti pa tistim, ki niso imeli potrdila o zaposlitvi. Poleg tega pa je UNZ prijavila sodniku za prekrške še 169 občanov. Zakonodajo s tega področja bo potrebno dopolniti in s tem preprečiti divje naseljevanje v barakah in drugih nedovoljenih gradnjah. Sočasno pa bo treba proučiti tudi vprašanje začasne prijave občanov, ki jih imamo (po službenih podatkih) v Ljubljani že preko 57.000.

Neregistrirana društva

Del društev, ki bi po zakonu o društvih morala opraviti registracijo, tega v predpisanem roku ni opravil. Od 744 društev v Ljubljani se jih je do 22.3.1976 registriralo le 137. Nekatera društva se tudi prepočasi vključujejo v nove samoupravne odnose in ne sodelujejo s SZDL, KS in SIS.

Manj tujih avtomobilov

Zadnja leta Ljubljančani v vedno večji meri registrirajo vozila domače izdelave, pred leti pa so prevladovali v glavnem tuji avtomobili. To je vsekakor posledica stabilizacijskih ukrepov in novega načina avtomobilskega zavarovanja, ki je za močnejše in dražje avtomobile postal za občane občutno dražji.

Katastrofalno opravljanje vozniških izpitov

Interes občanov za opravljanje izpitov za voznike motornih vozil je iz leta v leto večji. Lani je tako opravljalo vozniške izpite 29.232 kandidatov, od tega je bilo uspešnih le 22,3 odstotka. Ob tem je treba poudariti, da je 57,5 odstotka kandidatov padlo že na teoretičnem delu izpita. Po mnenju izpitne komisije SML so vzroki za takšen neuspeh predvsem v tem, da kandidati ne poznajo dovolj prometnih predpisov, povečana gostota prometa, nezadostna kakovost tečajev in manj opravljenih učnih ur zaradi visokih cen. Verjetno pa so še tudi nekateri drugi vzroki, o katerih bo razpravljal v kratkem izvršni svet skupščine mesta Ljubljana.

Proračun mesta Ljubljana

Odlok o proračunu mesta Ljubljane, ki je bil sprejet na minuli seji SML, upošteva predvsem omejitev splošne porabe v občinah. Poleg tega pa dosledno prenaša neproračunske naloge s področja družbenih dejavnosti na SIS ; zagotavlja smotrno porabo družbenih sredstev; občinam, ki s sredstvi iz lastnih virov ne morejo izvajati svojih nalog zagotavlja ustrezna dopolnilna sredstva po načelu vzajemnosti in solidarnosti; prav tako pa upošteva tudi prerazporeditev davčnih virov.

V preteklem letu zaradi časovne stiske ni prišlo do ustreznih metodoloških priprav za izboljšanje dogovarjanja v SRS, zato tudi niso bili izdelani določeni programi in merila za posamezne dejavnosti iz proračunov. Tako je letošnji republiški dogovor izdelan na podlagi lanskega, z nekaterimi spremembami, ki pa vseeno bistveno ne odstopajo od osnovnega načela – od porabe na prebivalca. Rezultat takšnega dogovarjanja je bila tudi odločitev, da global povečanja dovoljene porabe v Ljubljani po določilih republiškega dogovora lahko znaša le 8,3 odstotka na dovoljeno porabo v letu 1975. V tem globalu pa niso upoštevana sredstva financiranja ljudske obrambe, ki so v primerjavi z lanskim letom povečana za 25 odstotkov.

Skupni dohodki mestnega proračuna za letošnje leto znašajo 199.494.000 din, neporabljena dovoljena poraba iz 1975 pa 521.373 din ali skupaj 200.015.373 din. Od tega gre za razporeditev po posebnem delu proračuna za skupne mestne zadeve 160.380.373 din, za vzajemnost med občinami v SRS in sklad za gradnjo šol in VVZ 39.635.000 din. Občine bodo odstopile naslednje odstotke proračunskega zneska: Bežigrad – 44,00; Center 68,97; Moste-Polje 23,09; Šiška 28,86 in Vič-Rudnik 21,73 ali v din (po istem vrstnem redu): 32.083.000; 107.966.000; 12.825.000; 27.995.000 in 18.625.000.

LAHKO VAM POSREDUJEMO ODGOVOR

TOKRAT O TRGOVINAH

Vprašanja vsakodnevne preskrbe, ki je pri nas v občini marsikje še vedno nezadostna ali pa je ponekod sploh ni, so skoraj vedno aktualna tema pogovorov in negodovanj številnih občanov. Objavljamo vprašanje enega izmed občanov in odgovor na to vprašanje. Ob tem pa še prispevek našega sodelavca o tem, kaj Mercator pripravlja za boljšo preskrbo.

VPRAŠANJE: ZAKAJ NI TRGOVIN V TRNOVEM IN KOLEZIJI?

KAKŠNE SO MOŽNOSTI ZA GRADNJO LE-TEH?

KAJ JE Z IZGRADNJO TRGOVINE NA RIHARJEVI CESTI?

ZAKAJ NE GRADIMO MANJŠIH TRGOVSKIH CENTROV V NOVIH NASELJIH?

Vprašanje je postavil Marjan Keršič – Belač, (V Murglah 14)

Odgovarja Janko Šolmajer, načelnik za gospodarstvo:

„Problem izgradnje trgovin osnovne preskrbe na področju krajevne skupnosti Kolezija in Trnovo je postal izredno pereč predvsem v zadnjih petih letih to je v obdobju, ko se je na področju KS Kolezija zgradilo 700 stanovanj in enodružinskih hiš. Že v samih osnovnih urbanističnih dokumentih ter v zazidalnih načrtih so predvidene lokacije za izgradnjo trgovin osnovne preskrbe in sicer ob Riharjevi cesti, v II. fazi Murgel to je ob Cesti v Mestni log ter v samem bodočem centru Murgel zapadno od Mokrške ceste.

Po dolgoletnih pripravah in težavah z izgradnjo omenjenih trgovin pristopamo v letu 1976 h končni realizaciji teh priprav. Predvidoma v mesecu maju se prične izgradnja samopostrežne trgovine v Murglah ter v teku letošnjega leta dograditev objekta ob Riharjevi cesti, investitor za prvo trgovino bi bile Ljubljanske mlekarne, finančna sredstva so že zagotovljena, za drugo trgovino bo investitor Mercator ter tečejo razgovori v zvezi z nakupom že zgrajenih prostorov.

Na določeno vprašanje v zvezi z tako imenovanimi preskrbovalnimi centri na področju KS Kolezija lahko omenimo, da je tak center predviden v soseski VS–103 Murgle in sicer zahodno od Mokrške ulice, kjer bi v tem centru poleg poslovno trgovskih lokalov bila tudi šola vzgojnovarstvena ustanova ter eventualno tudi kakšen drug objekt za družbeno dejavnost.“

MERCATOR ZA BOLJŠO PRESKRBO

Občani s preskrbo niso zadovoljni – Mercator načrtuje novogradnje – Trgovina namesto bifeja na Cesti na Brdo

Da je Ljubljana predvsem z blagom vsakodnevne porabe premalo preskrbljena, smo že nemalokrat ugotavljali. Hitro rastejo nove stanovanjske soseske; družbena in zasebna gradnja pa žal ostaja brez spremljajočih objektov; predvsem trgovin.

V takšnem položaju, v kakršnem je vsa Ljubljana, tudi na področju naše občine nismo izjema. Večno negodovanje potrošnikov nas je pripeljalo k temu, da povprašamo Mercator, nosilca trgovine v občini, kaj načrtujejo za poboljšanje takšnega stanja.

Samopostrežba na Cesti na Brdo: večja in izpopolnjena izbira blaga.

Od leta 1962, ko se je v Mercatorju začel proces integracij, pa do leta 1974, so zgradili 34 novih prodajaln in skladiščni prostor. Od tega so na področju občine Ljubljana Vič–Rudnik postavili štiri nove objekte. Leta 1964 je bila to samopostrežna prodajalna na Gerbičevi dve leti kasneje samopostrežba na Tržaški 37, leta 1968 samopostrežba na Vrhovcih in v letu 1971 še samopostrežba na Cesti na Brdo. Razen tega je bilo vloženih še veliko sredstev v adaptacije in razširitve že obstoječih prodajaln. Pa vse to skupaj še zdaleč ne zadovoljuje vseh potreb.

Načrti za v bodoče so sicer obetavni, vendar je ob tem treba takoj pripomniti, da kup objektivnih težav daje pomisleke za realizacijo le-teh.

Medtem, ko so v preteklem razdobju bila trgovini odprta vrata za razširjeno reprodukcijo, pa so kasneje uvedeni ostri restrikcijski ukrepi, usmerjeni na stabilizacijo družbenih in gospodarskih gibanj, trgovino postavili v težji položaj. Omejili so ji možnosti ustvarjanja lastne akumulacije za razširjeno reprodukcijo. Večina ukrepov, kot so zamrznjene marže in zakon o trajnih obratnih sredstvih še vedno veljajo, medtem ko je bila trgovina obveznega depozita, ki ga določa zakon o depozitu pri investicijskih vlaganjih v negospodarske in neproizvodne dejavnosti, v novembru lanskega leta oproščena. Vendar pa se v zadnjem obdobju poraja spet nova težava za trgovino: to je zakon o zagotavljanju plačil med uporabniki družbenih sredstev.

Omenili smo že, da so bila kljub vsemu v adaptacije in razširitve obstoječih zmogljivosti tudi v zadnjem času namenjena in uporabljena velika sredstva.

V marcu so prodajalno na Cesti na Brdo prilagodili željam in potrebam krajanov. Predvsem na pobudo Krajevne skupnosti so ukinili bife in tako prodajno površino samopostrežbe kar podvojili. Vsekakor gre takšno odločitev Mercatorjeve TOZD Rožnik, ki je nosilec investicije, vredne blizu 300 novih tisočakov, pozdraviti.

Prodajni prostor, povečan na 150 m2, ponudi res veliko večjo izbiro blaga. Na dan otvoritve smo slišali toliko pohval in lepih besed, da jih velja nekaj zapisati.

P.K., GOSPODINJA: „Veste, sem zelo kritična. Tako, kot sem prej tožila, da primanjkuje celo najosnovnejših živil, dajem izbiri blaga tokrat vso pohvalo. Kaže, da ne manjka ničesar in če bo tako ostalo v bodoče, bodo vsi potrošniki lahko več kot zadovoljni.“

ANGELA ŽIBERNA, ČLAN SVETA KS: „Prvo vlogo za adaptacijo trgovine smo v imenu potrošniškega sveta poslali že pred dvema letoma. No, trud ni bil zaman; našli smo skupen jezik in danes dobili prodajalno, kakršna bi morala biti že od začetka.“

J. A., TEHNIK: „Ničesar nimam proti ukinitvi bifeja. Ta je bil namenjen le peščici ljudi, trgovina pa služi vsem. Sploh je bil bife nepotreben.“

Takšnih in podobnih besed je bilo slišati veliko. In pohval na založenost prodajalne s sadjem in zelenjavo, izpopolnjeno in poboljšano delikateso in drugim. Skratka, trgovina res nudi veliko več, kar je bila za zadovoljitev potreb krajanov že prava nuja.

Ob vsem pa načrtujejo seveda tudi večji promet skoraj za 50 odstotkov. Ta bo seveda pokril realizacijo prometa v ukinjenem bifeju in jo še presegel.

MILE BITENC

Orodje za delo na polju si je treba priskrbeti že sedaj!

ZEMLJA NAPRODAJ

Ob koncu februarja se je že tretjič sestala na svojem rednem zasedanju zemljiška kmetijska skupnost, ki so se je udeležili številni delegati iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Delegate je motila popolna odsotnost predstavnikov upravnih služb, zlasti še odsotnost referenta za kmetijske zadeve, ki naj bi odgovarjal na zastavljena vprašanja delegatov. V prihodnje se kaj podobnega ne bi smelo več zgoditi, zlasti ne v času, ko kmetijstvo in vprašanje hrane postavljamo med prioritetne naloge.

Vsekakor velja na kratko povzeti najpomembnejša dogajanja, ki se javljajo v delovanju zemljiške kmetijske skupnosti. Občani se vse pogosteje obračajo na ZKS z zadevami, ki sodijo v njeno pristojnost. Tako je prispelo že 260 ponudb za prodajo zemlje. Pojav je vsekakor potreben širše obdelave in zasluži vso družbeno pozornost. Res da promet z zemljišči obstoja vse odtlej, ko je zemlja postala osebna lastnina. Dejstvo je, da je zemljiški promet pogosto primer špekulacij in okoriščanja, zlasti na tako imenovani prometni vrednosti. Vendar v omenjenem pojavu, ki ga evidentira ZKS, ne gre za pojav špekulacije temveč za pojav, da se ljudje hočejo enostavno znebiti zemlje. Problem cene ni ostreje postavljen. Lastnikom kmetovalcem – občanom je zemlja postala breme. Vprašati se moramo, zakaj? Najpogosteje zasledimo dejstvo, da zemlje ponudniki ne morejo več obdelovati in vendar so zavezani, da zaradi nje odvajajo družbi ustrezne prispevke za ustrezne davščine, za zavarovanje itd. Občani ne zmorejo prispevkov, čeravno bi bili ob ustrezni tržni-blagovni proizvodnji normalno izvedljivi. Vendar tu imamo ostarele ljudi, ki zemlje ne obdelujejo, prispevki pa ostajajo in zato se jo hočejo znebiti za vsako ceno.

Naslednji namen prodaje zemlje je pogosto dejstvo, da si hoče prodajalec s prodajo pridobiti vsaj nekaj sredstev za življenje. Ugotoviti moramo, da se kljub napredku, ki ga zasledimo po naših vaseh, proizvodnja še vedno odvija dokaj naturalno in so tržni viški ena do dve glavi govedi, mleko in nekaj krompirja, ter delna prodaja drv oziroma lesa. Vsi ti tržni viški komaj predstavljajo 20.000 novih dinarjev. Razumljivo je, da je ob takih dohodkih, zlasti v primeru ostarelih, potrebno iskati nove vire za preživljanje in to je prodaja zemlje, gospodarskih poslopij ali podobno. Žal so naše kmetije v povprečju zelo majhne – imajo 5 do 6 ha površin z razdrobljenimi parcelami.

ZKS je ob teh pojavih, kljub temu, da bi morala učinkovito poseči v zemljiški promet, brez moči aktivnega poseganja, oziroma nakupa. Trenutno nastopa z močjo svetovanja oziroma usmerjanja, denarnih sredstev za nakup zemlje ZKS nima, kar postaja že resna ovira. Prednostna pravica nakupa, ki jo ZKS ima, ostaja tako neizkoriščena. Zelo pohvalno je dejstvo, da je med sosedi prišlo do uveljavljanja prednostne pravice pri nakupu, da tako le vračamo zemljišča kmetijski proizvodnji in da se posestva ojačajo povsod tam, kjer so za to dani pogoji.

Iz nadaljevanja je možno zaključiti, da zemljiški sklad kljub obilici zemlje še ni organiziran in postaja resna ovira za nadaljnje organizirano delo. Zemljiški sklad bi lahko bil osnova za začetek naslednje akcije, to je izvajanje komasacije oziroma zlaganja parcel. Komasacijo moramo uvrstiti med prioritetne naloge ZKS, kajti v pogojih zmanjševanja števila kmetov in kmetij sta organiziranje tržne proizvodnje in komasacija nujnost. Komasacija nadalje utemeljuje porast mehanizacije po naših vaseh, ki ni dovolj izkoriščena, saj sodobno agrotehniko na razdrobljenih parcelah težko izvajamo. Zato so potrebna sredstva, ki jih je možno zagotoviti tudi s krediti, vendar za uspešne nastope in poseg ZKS je potrebna podpora ustreznih faktorjev, ki je ZKS še ni občutil v dovolj veliki meri.

LOJZE HABJAN

V MERCATORJU

OB NOVIH PLAČILNIH POGOJIH

Novi roki plačevanja bodo prizadeli trgovino. Slabša bo izbira blaga, količinsko bo treba znižati zaloge blaga, izločiti pa bo treba tudi blago, ki se počasi obrača.

Že leta 1972 smo pričeli s pripravami za posodobitev našega gospodarskega sistema. Sprejeli smo predpise o sanaciji in stečaju, zagotavljanju trajnih obratnih sredstev, pokrivanju investicij itd. Tudi to leto ne bo minilo brez novosti. Že s 1. aprilom stopata v veljavo pomembna nova zakona in sicer zakon o zagotovitvi plačil med uporabniki družbenih sredstev in zakon o ugotavljanju in obračunavanju celotnega dohodka v TOZD. Akcija izvajanja obeh zakonov je izjemnega političnega pomena.

Tega se zavedajo tudi v podjetju Mercator. Pred njimi je velika naloga, ki jim narekuje dolžnosti in odgovornosti v novih razmerah gospodarjenja. Razvoj trgovine je v zadnjih letih spričo sprejetih zakonov (zamrznitev marž, zagotovitev trajnih obratnih sredstev, 50 % depozit itd.) nazadoval. Predvsem so problematična trajna obratna sredstva, ki so jih ustvarili premalo. Zaloge blaga so se nenehno fizično in vrednostno večale in potrebni so bili ukrepi za zmanjšanje. V drugem polletju lani so v Mercatorju sprejeli stabilizacijske programe, ki so v prvi vrsti obravnavali nujnost znižanja zalog. Do konca leta so TOZD uspele znižati precej zalog, vendar je primanjkljaj obratnih sredstev še vedno pereč. Povprečne zaloge pokriva le nekaj TOZD od 29, kolikor jih združuje podjetje Mercator.

Nova zakona obvezujeta delavce Mercatorja, da obseg svojega dela prilagodijo razpoložljivim likvidnim sredstvom in sredstvom, ki jih bodo uspeli pridobiti, da bi zagotovili industriji reprodukcijski proces. Svoj prodajni program bodo morali prilagoditi razpoložljivim sredstvom, kar pomeni, da bodo zmanjšali izbor blaga s počasnim obračanjem.

Ne smejo prezreti tudi ažurne evidence poslovnih dogodkov, kar pomeni zagotoviti dosledno in pravočasno evidenco pretoka dokumentacije in instrumentov zavarovanja plačil. Poseben poudarek bo tudi na odgovornosti pri upravljanju z družbenimi sredstvi.

Uspešno informiranje o novih odnosih

Prvi je o novih zakonih razpravljal skupni delavski svet 26. februarja in imenoval posebno strokovno komisijo, ki je pripravila za vse TOZD navodila za poslovanje v novih razmerah. Sestala so se tudi vodstva družbenopolitičnih organizacij, vodilni in vodstveni delavci podjetja in TOZD in strokovni sodelavci. Nekateri delavci so se udeležili tudi seminarjev, ki jih je organizirala delavska univerza.

Kratko in jedrnato razlago pa so objavili tudi v glasilu Mercator in tako je lahko sleherni delavec seznanjen o novih zakonih, po katerih bodo delovni ljudje resnično razpolagali z dohodkom, ki jim pripada na podlagi njihovega in skupnega družbenega dela. Vzpostavljeni bodo tudi odnosi, ki bodo onemogočali razlaščanje dohodka preko dolžniškoupniških razmerij mimo odločitev delovnih ljudi.

Povečan obseg administrativnih del

V Mercatorju so se torej znašli pred veliko preizkušnjo, ki jo bodo zmogli le z največjimi napori, redom, disciplino, in odgovornostjo. Kako se bo znašla pri tem ena izmed TOZD, ki deluje na viškem območju, pa nam je povedal direktor TOZD Hrana tovariš Ludvik Čampa:

„Novi ukrepi so nas prizadeli predvsem z gledišča obratnih sredstev. Že nekaj let je trgovina v neenakem položaju z ostalimi dejavnostmi in ni imela pogojev za ustvarjanje lastnih obratnih sredstev.

Danes, ko se roki plačevanja spreminjajo, smo se znašli v težkem stanju. Naša TOZD bo mesečno razpolagala z 10 milijoni dinarjev obratnih sredstev za nakup blaga domačih dobaviteljev. Ta sredstva so sedaj nižja za približno 2 do 3 milijone dinarjev na mesec. Zaradi tega bomo morali poslabšati izbiro blaga, količinsko znižati zaloge blaga, nekaj pa bomo skušali kompenzirati s hitrejšim obračanjem zalog.

Pri izbiri blaga bomo zelo previdni, ker ne želimo razočarati kupcev. V živilskih prodajalnah bomo opustili neživilsko blago, kot so: galanterija, posoda, tehnični predmeti, kozmetika. Pri količinskem zniževanju zalog bomo izločili artikle, ki so predmet prodaje blagovnic. Količinske zaloge blaga bomo reševali s hitrejšimi dobavami v manjših količinah, z izločanjem nekurantnega blaga s počasnim obračanjem.

Naša TOZD ima precej prodajaln na notranjskem in dolenjskem območju in prav tu pričakujemo kritike potrošnikov, ki sedaj lahko dobe v teh prodajalnah od živil do neživil. Zagotavljamo pa, da bo oskrba z osnovnimi živili v vseh naših prodajalnah nemotena.

Novi zakon pa nam nalaga še dodatna dela. Precej se bo povečal obseg administrativnih del delavcev v prodajalnah in na upravi TOZD. Zaposliti bomo morali nove moči, s tem pa bo padla naša produktivnost in večali se bodo stroški. Menim, da so novi roki premalo naštudirani, saj bo plačila nemogoče tehnično izvesti v desetih dneh. Menim, da bo praksa pokazala, da bodo korekture neizogibne.

Zadeli pa bomo tudi še na nekaj težav, ki bodo vsaj v začetku neprijetne. Imamo precej kupcev, ki so kupovali blago na naročilnico in so ga plačevali enkrat mesečno. Enkrat tedensko bomo morali izdajati tudi račune vrtcem, šolam, bolnišnicam, kar pa smo do sedaj opravljali enkrat na mesec.

O vsem tem so seznanjeni vsi naši poslovodje in delavci v prodajalnah. Vsi se zavedamo finančne discipline in odgovornosti, ki nam jo nalaga novi zakon o zavarovanju plačil.“

NADA LOMBARDO

OBVESTILO

PODPISNIKOM SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽEVANJU IN UPORABI SREDSTEV ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV IN PLANOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI V OBČINI LJUBLJANA VIČ–RUDNIK

Posredujemo vam številke posebnih zbirnih računov za združevanje sredstev za zagotavljanje materialne osnove krajevnih skupnosti na območju občin ljubljanske regije (Uradni list SRS, št. 6–318/76).

Naziv računa je „združena sredstva za sofinanciranje programov in planov krajevnih skupnosti v občini „. . . .“, številke računov pa so naslednje:

Domžale	50120–842–006–8173
Grosuplje	50130–842–009–8173
Kamnik	50140–842–015–8173
Kočevje	51300–842–016–8173
Litija	50150–842–022–8173
Ljubljana Bežigrad	50102–842–024–8173
Ljubljana Center	50100–842–025–8173
Ljubljana Moste–Polje	50101–842–026–8173
Ljubljana Šiška	50104–842–027–8173
Ljubljana Vič–Rudnik	50103–842–028–8173
Logatec	50110–842–023–8173
Ribnica	51310–842–045–8173
Vrhnika	50110–842–060–8173

Vljudno naprošamo vse podpisnike samoupravnega sporazuma, da sprejeto obveznost izvrše v dogovorjenem času (najkasneje do 31. aprila 1976) ter s tem zagotovijo materialno osnovo za uresničevanje skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti.

OBISKALI SMO ZDRAVSTVENI DOM VIČ

ZDRAVNIK JE TUDI ČLOVEK

Bela halja zdravnika, medicinske sestre vliva številnim strah in spoštovanje, daje pacientu nekakšen občutek, da ima opravka skoraj z „nadzemeljskim" bitjem, ki vse ve in zna in ki mu slepo zaupa. To je ena skrajnost. „Kaj spet kavo pijejo, ali sploh kaj delajo, mi jih plačujemo, oni pa lenarijo, če bi jaz tako delal še za sol ne bi zaslužil itn.", tako večkrat godrnjajo ljudje, ki čakajo v zdravstvenih čakalnicah ali pa so v njih čakali. To je druga skrajnost. Obe sta seveda nesprejemljivi in pravzaprav hudo nekoristni. Zdravniki in zdravstveno osebje so ljudje, tako kot drugi in če bi se vsi zavedali, tega bi bilo večkrat mnogo lažje. Dobro ni niti povzdigovanje, niti zaničevanje. Iz obojega se rojevajo težave in številne krivice, ki jih potem občutijo na svoji koži zdravstveni delavci. S težavami, ki so tako splošno značilne za vsak zdravstveni dom, se dnevno srečujejo tudi v zdravstvenem domu na Viču, ki smo ga tokrat obiskali.

Po ustavnih spremembah je zdravstveni dom Ljubljana kot celota, doživel že dve reorganizaciji, dve spremembi v organizaciji in s tem seveda tudi zdravstveni dom Vič. Najprej so bili organizirani tako, da so bile stavbe nekdanjih zdravstvenih domov razdeljene na več TOZD, vsaka stavba je imela en košček neke TOZD, ki se je povezovala horizontalno, torej po specializaciji in sicer v celotni Ljubljani, pa še okolici in okoliških občinah, kjer ima ZD Ljubljana svoje območje. Sedaj so se le odločili za logičnejšo in racionalnejšo obliko organizacije, vsak zdravstveni dom s svojimi zunanjimi ambulantami predstavlja skupaj eno TOZD. Seveda pa bodo ohranili specialistično povezanost med specialističnimi ambulantami posameznih TOZD.

Na Viču prvi

Pri teh reorganizacijah se Vičani lahko pohvalijo, da je pri njih kot prvi začel delovati poslovni organ TOZD Vič–Rudnik.

Na začetku marca je tudi prvič zasedal delavski svet.

In kaj bo bolje pri novi organizaciji zdravstvenih domov za pacienta in zaposlene?

Na to vprašanje nam je odgovorila predsednica organizacije sindikata v ZD Vič–Rudnik in v.d. glavne sestre MARIJA LUKMAN. „Pri tem načinu organizacije bo povezava med uporabniki in zdravstvenimi delavci nedvomno bistveno boljša. To pa je zelo važno, da sta obe strani zadovoljni. Sedaj bo bolje tudi za štipendije. Ko smo v preteklosti iskali možnosti, da bi razdeljevali štipendije in z njimi tako pridobili nam zelo manjkajoče ljudi, smo doživljali v glavnem neuspehe. Če smo šli na viško občino, nismo dobili štipendij, iz občinskega sklada jih nismo dobili, ker niso bili prepričani, da bo efekt te štipendije očiten prav v enoti Vič, torej tam za kamor bi bili pripravljeni dati. Sredstva so se namreč združevala na ravni delovne organizacije, ki pa je imela sedež v občini Bežigrad. Za občino Bežigrad pa je bilo hudo breme štipendirati zdravstveni kader za celo Ljubljano, pa tega tudi niso hoteli. Tako smo se vrteli v začaranem krogu. Sedaj bo to bolje, saj smo TOZD in je jasno, da bo štipendist, ki ga štipendiramo mi ali naša občina prišel k nam.

Prejšnja povezanost nas je ovirala tudi pri investicijah. Vzroki so bili enaki kot pri štipendiranju."

Strokovna povezanost ostane

Tudi sicer smo imeli pri prejšnji organiziranosti težave, saj smo bili po eni liniji vezani na občinske organe Viča, po drugi na bežigrajske, sedež delovne organizacije je bil za Bežigradom, mi tu."

„Poudariti pa moramo," je povedala dr. BETKA VRANČIČ, v.d. predsednika poslovodnega organa, „da bomo tudi pri novi organizaciji tesno sodelovali z vsemi ostalimi kot prej. Skupne službe ostanejo še vedno iste in skupaj, posebno pa je važna tesna strokovna povezanost med ambulantami, ki bo seveda ostala. Kako bo vse skupaj podrobno in natančno organizirano sedaj, še ne vemo niti sami, ker samoupravni sporazum o združitvi vseh TOZD v zdravstveni dom Ljubljana še ni sprejet. Nova organizacija pa bolnikom bistvenih sprememb ne bo prinesla, saj denarja ni več. Mi smo se prej trudili dati čim več od sebe, trudimo se sedaj in se bomo vedno."

Članica delavskega sveta in odgovorni laboratorijski tehnik NATAŠA VRHOVŠEK je sprožila vprašanje nadurnega dela. „To delo so ustavili, ker ni denarja. Zdravnik dela nad polnim delovnim časom, delati mora, ker ne more niti po človečnosti, niti po etiki pustiti človeka bolnega, za to pa ne prejme plačila. Delavec v tovarni, če ne dobi nadur plačanih, neha izdelovati vijake in konec, lahko jih pusti, zdravnik pa bolnika ne more pustiti. Očitno to nekateri vedo. Zdravstvo dobi premalo!"

Nadurno delo ukinjeno

Dr. Betka Vrančič: „Dva milijona smo izdali za nočna dežurstva, za zunanje honorarne sodelavce itn. To je veliko, toda druge izbire nimamo. Ljudje prihajajo in moramo jih zdraviti. Novih zdravnikov ne dobimo, sedanjim nadurno delo ni plačano in moramo iskati zunanje. To pa je tudi za nas bistveno dražje, kot pa če bi plačevali nadure.

Ne razumem te logike, pa je verjetno še marsikdo ne, zakaj obstaja razlika med akontacijami na osebni dohodek med nami in kliničnim centrom. Mi dobivamo 80-odstotne, oni pa 90-odstotne, profil kadra pa je zelo podoben, če večkrat ne isti.

Kako bo z denarjem nam sploh ni jasno, saj se bojimo deficita zaradi razdrobljenosti. Imamo namreč veliko področje in veliko ambulant, vendar je ogromno ozemlje, ki ga pokrivamo, redko naseljeno. Tako naši zdravniki ne morejo dosegati frekvence zdravnika v centru Ljubljane. Če pa ni frekvence „.. zdravniki pa so na terenu nujno potrebni, saj je nemogoče zahtevati, da bolnik iz Velikih Lašč prihaja v Ljubljano oziroma zdravnik k njemu. Prej smo imeli v ZD neomejeno solidarnost, kako bo sedaj, pa ne vemo. Bojimo se, da bomo v težavah, ker pokrivamo veliko, vendar ne gosto naseljeno ozemlje."

Problem dežurstva

„Poseben problem so pri nas dežurstva", nas je opozoril predsednik zbora delovnih ljudi dr. FRANC ČERNE. „Od 20 zdravnikov v vseh naših ambulantah nas dežura le osem, ostali pa so zaradi zdravja ali starosti za to nesposobni. Dežurstvo pa je, verjemite mi, včasih prava pokora. Pa ne zaradi ne vem česa, temveč ker nas morijo ljudje, ki resnično nimajo razumevanja, da smo tudi mi ljudje. Kaj jim ne pade v glavo. Zadnjič me je ob pol treh zjutraj klicala pacientka po telefonu naj pridem nujno k njej domov in ji dam injekcijo, ker ji je slabo in ima občutek da bo bruhala, če ne dobi injekcije. Nič ji ni bilo, je pač izkoristila pravico do zdravniške pomoči. Še en primerček: dnevno imam nekaj bolnikov, ki si prihajajo merit krvni pritisk, ker so prepričani, da ga imajo preveč, čeprav je normalen. Vsak dan pridejo tudi z novim spiskom kaj naj jim predpišem, ker jim je priporočil ta in ta zdravila kaj jaz vem kdo. Danes je prikorakala k meni ženska in zahtevala najdražji antibiotik, ker ne more spati. Soseda, ki ga je jemala je morda po njem dobro spala in ga mora seveda dobiti tudi ona. Ker ji ga nisem zapisal, me je ostro nadrla in povedala, da me ona plačuje in da bo „zadevo z menoj že uredila".

Ljudje prihajajo pogosto z dolgimi spiski zdravil, za katerih delovanje sploh ne vedo in hočejo, naj jim jih predpišem. Takšne stvari doživljajo vsi zdravniki in tisti, ki pacientu predpiše zdravila po njegovih željah, je potem seveda zlata vreden, drugi pa nič.

Posebna vrsta pacientov pa je tudi takšnih, ki pridejo k nam le po napotnico, ker nam sploh ne priznavajo sposobnosti, da bi jih lahko pozdravili v zdravstvenem domu, temveč hočejo zaradi prehlada k šestim specialistiom. Mi smo jim le nujna vmesna stopnička, toliko da napišemo napotnico, sicer pa se z nami „niso pripravljeni pogovarjati", razlaga dr. Franc Černe.

Nočna služba ni zabava

„Pacienti pa si večkrat predstavljajo tudi nočno službo kot zabavo. Pred nekaj dnevi me je poklical ponoči moški in to ob treh ponoči. Vedeti je hotel kdaj dela očesna ambulanta v kliničnem centru. Nisem mu vedela povedati in me je zato nadrl, češ saj vas plačujemo. Za informacije si je res izbral popolnoma napačen kraj, da o uri ne bi govorila. Dežurna služba ni zabava, kot jo nekateri pojmujejo," je pripovedovala Marija Lukman. „Pred kakim mesecem sem v nočnem dežurstvu tudi slišala staro pesem o plačevanju itn. Neka ženska je hotela vedeti kdo je dežuren in kdo bo čez teden dni dežuren, da bo pač takrat poklicala dežurnega zdravnika na dom . . ."

Komentar vsega tega je gotovo povsem nepotreben.

Marija Lukman: „Ko se srečujemo s takšnimi številnimi nerazumevanji, pa skušamo le izboljšati delo, vendar ne v smeri dajanja polnočnih informacij, temveč boljše nege bolnika."

Premajhna stavba

Dr. Franc Černe: „Naš zdravstveni dom je isti kot je bil pred 10 leti, Vič pa je precej večji, nekajkrat večji."

ERNA KOČEVAR, fizioterapevt in sekretarka osnovne organizacije ZK: „Ta stavba je bila načrtovana za 180 rojstev letno, dejansko jih je sedaj pa 880. Stavba je bila načrtovana za 30 000 prebivalcev, sedaj pa jih je 70.000. To pove tudi vse o delovnih razmerah. O tem, da je vse premajhno, smo že velikokrat pisali. Zaposlenim ne moremo zagotoviti prostega dne, od sobote do ponedeljka zjutraj so brez toplega obroka, ker so dežurni. Bifeja nimamo, garderob ni, skratka pogojev za delo ne moremo hvaliti. Ob vsem tem vsi pozabljamo, da potrebuje zdravstveni delavec tudi preventivo, posebej zato ker je znano, da je življenjska doba krajša. Ob vsem tem nujno trpi strokovnost."

„Če bi imeli denar, bi marsikaj uredili," pravi dr. Betka Vrančič. „Razširili bi radi otroški dispanzer, ATC, vse ambulante itn. Če bi dozidali in nadzidali dom, bi pridobili 4 000 kvadratnih metrov nujno potrebne površine. Tudi objekt na Rudniku je mnogo premajhen. Dobro bi bilo, če bi Zavod za socialno delo dobil druge prostore in bi se lahko mi širili. Škofljiški objekt se ppodira . . ."

Zdravstveni delavci na Viču tudi že dolgo prosijo PTT za telefonsko govorilnico pred domom. H komunalnim težavam doma, pa kaže prišteti tudi pomanjkanje parkirišč. Pred domom stojijo vedno avtomobili in morajo tako prenašati večkrat bolnike na nosilih, saj sicer ne morejo skozi avtomobilsko gnečo.

Razpadli avto

V zdravstvenem domu pa so zelo hvaležni Tovilu, Iliriji, Elesu, Plutalu in še vsem drugim, ki so prispevali za opremo. Svoji upravi pa bi bili hvaležni, če bi dobili končno službeni avto v katerem bi se lahko peljal dežurni zdravnik brezskrbno. „Vič ima le razpadlega fička, Rudnik pa sploh nič," ugotavlja Nataša Vrhovšek. „Ko smo morali v Polhov Gradec, nam je šofer kar svetoval, naj se dobro držimo, ker avto nima zavor, ker se ne dajo popraviti, za nove pa ni denarja. Pa smo le prišli živi."

Dr. Betka Vrančič: „Šolamo pravzaprav precej, vendar je za to malo denarja, največkrat gre za samofinansiranje. Kadra nam manjka, seveda če so pa asistentki v ZD Ljubljana ponudili štipendijo 200 din. Smejala se je in odšla. Pri zdravnikih pa je problem, ki nastane že na univerzi. Tja se lahko vpišejo le odličnjaki, ki so že znanstveno usmerjeni in nato ne želijo ostati splošni zdravniki ampak specialisti in zato splošnih zdravnikov manjka. S stanovanji jih tudi ne moremo pritegniti, saj je v celotnem ZD na razpolago 800 tisoč din kredita za 1500 ljudi. Krediti pa so največkrat od 200 do 300 000 din. To bi bilo treba reševati, ne pa držati zdravstveni kader pod prisilo, ker nima kam iti in se pač ne more tako selit kot administrativni."

Novi člani ZK

In kako je z delovanjem družbenopolitičnih organizacij v tem 25-čl. članskem kolektivu?

„Delamo, včasih imamo pri pombe, vendar se jih potem upamo uveljaviti," je povedala predsednica osnovne organizacije sindikata Marija Lukman. „S sporazumom o delitvi OD se tri četrtine kolektiva ni strinjalo, vendar smo raje dvignili roke, kot da bi uresničili grožnjo, da bomo imeli sicer plače iz leta 1973, če ne sprejmemo tega sporazuma. Pa smo dvignili roke, vendar nezadovoljni. No, pa smo si sami krivi, zakaj pa smo glasovali za."

„Osnovna organizacija ZK je do bila po reorganizaciji ZD pravcat polet," je povedala sekretarka Erna Kočevar. „Trenutno nas je le sedem članov, vendar bomo sprejeli sedaj takoj nekaj novih, možnosti pa so tudi velike. Premalo smo vabili mlade naše vrste. Sedaj ko smo organizirani v tej stavbi skupaj in vezani na viški komite, torej skupaj in blizu bo bolje."

Tekst in slike
MILOVAN DIMITRIJ

Dr. Betka Vrančič

Dr. Franc Černe

Nataša Vrhovšek

Erna Kočevar

Marija Lukman

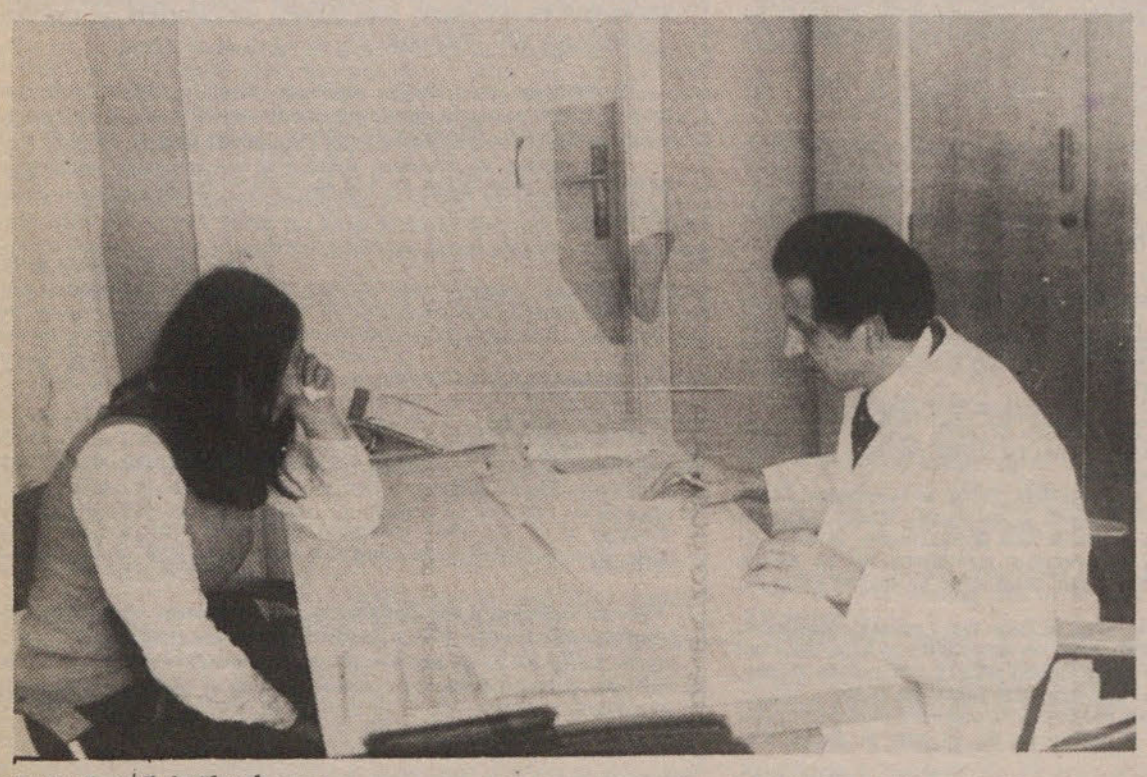

Tudi zdravnik je človek

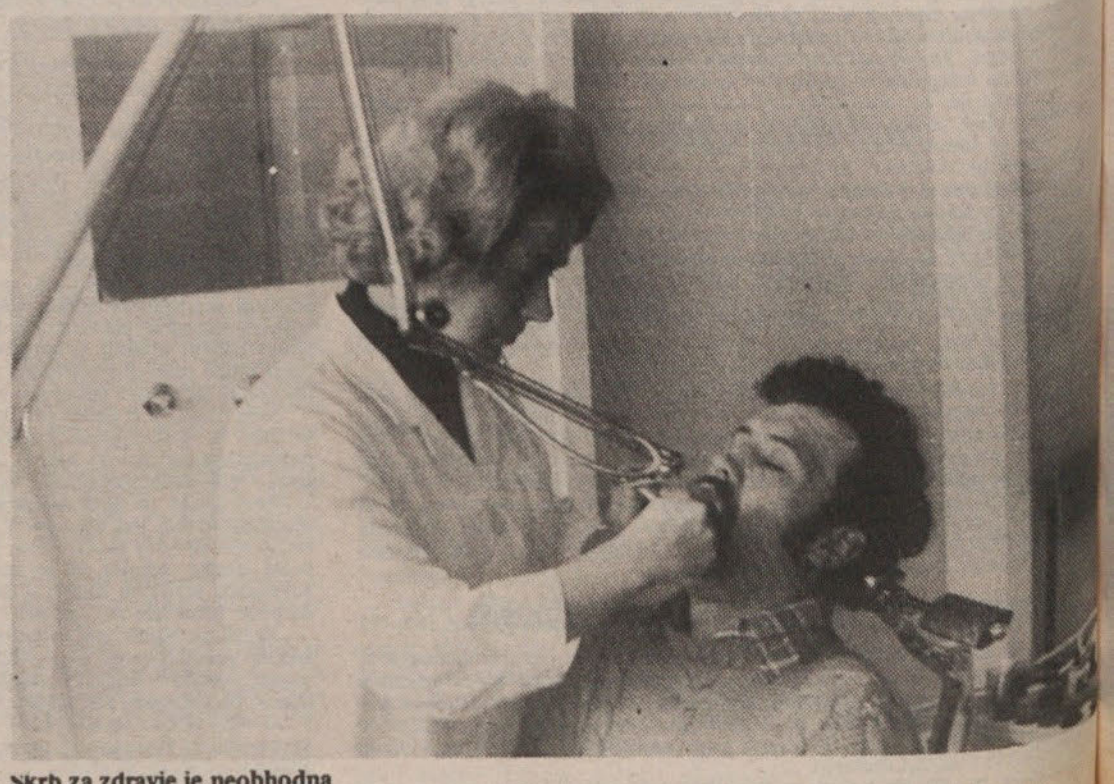

Skrb za zdravje je neobhodna

OBISKALI SMO KRAJEVNO SKUPNOST LAVRICA

PETROLEJKE IN SVEČE NA LAVRICI

Na Lavrici se problemi nič kaj dosti ne „skrivajo". Postavljeni so kar v špalir ob magistralni cesti Ljubljana–Zagreb, ki poteka po sredini te KS in jo po dolgem razpolovi. Kar ima Lavrica težav so praktično nanizane ob tej cesti, veliko jih je pa prav zaradi nje. Pravijo, da so takšne močne, daljne, magistralne ceste pravo okno v svet, da pomenijo življenje in napredek za kraj, naselje. Lahko pa je takšna cesta tudi pravcati obroč, obroč, ki stiska in davi, ki ne pusti razvoja dalje, ki kljub svoji prometnosti vse skupaj zavira. Na Lavrici se vse suče okoli ceste. Ob cesti so hiše, ob cesti ni elektrike, ni vode, ni kanalizacije, ni mostov na Barje, ni avtobusov, je vrtcev, je šola, pa skromni prostori za kulturno in družbenopolitično življenje. Ob cesti je tudi tovarna, pa igrajoči se otroci, ker ni igrišča in so zato nesreče. Skozi Lavrico namreč teče cestna povezava med Evropo in Balkanom, med Evropo in Azijo. Toda ves ta promet le drvi skozi Lavrico, Lavričani nimajo od tega nič, pač pa samo izgubo, obenem pa so nanjo vezani, saj se vse dogaja ob njej. Edina stvar, ki se menda v KS Lavrici ne dogaja ob tej cesti, je praznik češenj na Orlah.

V KS Lavrica smo se pravzaprav pogovarjali dokaj domače, če hočete tudi intimno, saj smo bili na začetku štirje, nato pa pet z avtorjem tega zapisa vred. Morda je bila nekoliko nerodna ura, dan ali kdo ve kaj. Lavričani se niso odzvali naši okrogli mizi, kot bi to pričakovali glede na kopico problemov, za katere je znano, da jih tarejo.

Pol mesto, pol vas

Predsednik sveta KS JOŽE LEVSTEK se je ponudil, da bo Lavrico najprej prikazal „zemljepisno", pa čeprav ne poučuje zemljepisa, je pa pedagog. „KS Lavrica leži ob cesti, tudi sam kraj je ob magistrali, ostale vasi pa so malce v notranjščino pomaknjene. To so Orle, Srednja vas, Sela, Babna gorica in Daljna vas. Smo polovičarji, nekje na sredi smo med mestom in vasjo, smo tudi formalno tako razdeljeni, saj en del naše KS sodi pod mestno območje, preostali del pa ne. Smo na pragu Ljubljane in v uradnih mejah mesta tudi, smo pa od mesta zapuščeni. To je grenko. Imamo sicer v nekaterih predelih obveznosti in dolžnosti kot prebivalci mesta, tovrstnih ugodnosti pa ne uživamo.

1300 prebivalcev, kolikor nas živi v tej KS, si prizadevamo priti naprej, se razviti, vendar je okrog nas jeklen obroč: cestni rezervati. To je naša rak rana in naše gorje. Ob sedanji cesti je 1500 metrov širok pas, ki je rezervat. Ne sme se graditi, ne sme se karkoli spreminjati, dovoljenj ni mogoče dobiti za nič, vse stagnira, nič se ne premakne, prikovani smo v status quo. To pa pomeni danes zaostajanje.

Že sedem let je minilo, kar je bilo izdano zadnje gradbeno dovoljenje na tem področju. Res je bilo moč nekaj otočkov zazidati, vendar je to prava malenkost. Od leta 1966 pa je bilo izdanih, zdi se mi 12 gradbenih dovoljenj in to še polovica kot nadomestna gradnja.

Vsem tem našim težavam botruje cesta, rezervat za drugi pas magistralne ceste Ljubljana–Zagreb. Vsak, ki ne zna ceste risati, se je uči risati na Lavrici. Grenko, vendar resnično!"

„Vsa komunala je pri nas odpovedala. Kar skušamo storiti, je pravzaprav na slepo, saj ne vemo, če nam ne bo jutri kdo podiral. Načrtov ni in ne vemo, pri čem smo," pravi blagajnik KS STANE PRAZNIK.

Težave z občino

"Na občinski oddelek za komunalne zadeve pa smo jezni da je kaj," nam je razložil odnose s tem občinskim organom predsednik sveta KS Jože Levstek. „Ta oddelek nima za nas nikakršnega posluha. Ljudem iz Lavrice izgubljajo dokumentacijo, ki jo predlože in s tem mi kot KS nikakor ne moremo biti zadovoljni. Tudi KS kot celoti so izgubili dokumentacijo za trgovino, zadnjič je moral neki borec in povrhu vsega še invalid, vso dokumentacijo še enkrat plačevati, ker so jo pač na oddelku izgubili. Na pismene zahteve nam sploh ne odgovarjajo. Postavili smo v občinski skupščini tudi že delegatsko vprašanje zakaj nam občinski organi ne odgovarjajo na naše dopise. Odgovorov pa kljub temu še vedno ne dobivamo."

„Posledica vsega tega so črne gradnje, ki jih na našem območju ne manjka," ugotavlja član sveta KS in predsednik krajevnega odbora za SLO FRANC ZUPANČIČ. „Zdi se mi, da imamo 120 črnih gradenj, ker pač dovoljenj ni bilo mogoče dobiti, so ljudje enostavno gradili. Številni niso niti zemlje prepisali. Polovica črnograditeljev je brez elektrike, kuhajo na drva, tisti, ki imajo blizu legalno zgrajene hiše so si od tam speljali elektriko po raznih žicah in žičkah, ki visijo povsod po zraku in so pra nevarne. Nekateri pa nimajo sosedov in so brez elektrike. Mnogi med temi so pred leti plačali vso ureditev za elektriko in KS se je strinjala, predlagali smo vsaj začasno dovoljenje, ker je tedaj namreč ravno nekaj dni pred priključitvijo elektrike izšel odlok o rezervatu in ljudje so ostali brez nje čeprav imajo vse napeljave. Prebivalci so pripravljeni, da v primeru rušenja ne dobe za elektriko nič, le da bi jim bili pripravljeni priključiti tok."

Črnograditelji s svečami

Jože Levstek: „Prav hudo je s temi črnograditelji. Učni uspeh njihovih otrok v šolah pada, ker se ne morejo učiti, posebej pozimi ko se kmalu zmrači. Elektrike namreč ni. Saj si ljudje pomagajo s petrolejkami in svečami, zadnje čase pa precej s karbidovkami, vendar je ob tej razsvetljavi v 20. stoletju težko živeti v Ljubljani. Kako sprejemajo to otroci je drugo vprašanje, na katero pa ne bi smeli pozabiti, saj bo njih odnos do družbe potem vprašljiv, saj jim v glavnem mestu ni omogočila v 20. stoletju elektrike.

Nekateri so tudi brez vode. Smo proti črnim gradnjam, smo za red, vendar naj bi bil določen red, ne pa le rezervati. Inšpekcija sicer poseže na naše področje le malokrat, odzove se največkrat na prijavo. To pa je seveda vedno odvisno od „dobrega" soseda, ki skuša poskrbeti za „tvoj blagor". Tako je s preprečevanji črne gradnje.

Tudi kanalizacije nimamo. Vedrog ima vrsto problemov z odplakami, ker se jim kemikalije razlijejo tudi po cesti, vendar ne morejo nič narediti, ker je vse rezervat. Problemi rastejo iz dneva v dan.

„Krajevna skupnost je obnovila vso električno omrežje s samoprispevkom in občinsko pomočjo, problem pa je še vedno transformator," pojasnjuje Stane Praznik. Nimamo transformatorja in zanj prosimo že dolgo. Le lokacijo bi radi, pa tudi tega ni. Občina nam sploh ne odgovori. Zdi se nam, da smo vsaj odgovora vredni. Električna napetost je pri nas tako slaba, da pralni stroji perejo le ponoči, ko je manj porabnikov. Menimo, da je nujno čimprej urediti urbanistični načrt in določiti trase za ceste, potem pa sprostiti vse ostalo. Plačujemo prispevek za mestno zemljišče, ne dobimo pa za to nič. Za eno, pa čeprav le provizorično športno igrišče prosjačimo že pet let. Našli smo že zemljo za Gramexom na občinski zemlji, kjer bi se otroci lahko igrali varno, ne kot zdaj ob prometni cesti, pa nam tudi te želje niso uslišali. Resnično imamo občutek zapostavljenosti."

Porušeni mostovi

„Z Barjem in tamkajšnjo zemljo imamo kar lep kup problemov," je povedal Franc Zupančič. „Mostovi na Barje (trije so) so se podrli ali pa so v fazi podiranja. Stari so in odsluženi. Kmetje so tako odrezani od zemlje. Prošca poplavlja in bi bilo treba ta potok poglobiti, vendar za to ni denarja. Vse njive so vedno znova poplavljene, voda pa prihaja celo v hiše, tako da lahko marsikdo v kleti lovi ribe. Po travnikih raste grmovje itd. Prav z veliko naglico uspevamo uničevati plodno zemljo."

„Pripada nam mestni telefon, imamo pa dejansko medkrajevnega. Le telefonska govorilnica pri postaji je priključena na mestni telefon. Na Lavrici je trenutno okoli 100 prosilcev za telefon, pa ni številk. To, da so linije medkrajevne je tudi eden izmed vzrokov, da se občani branijo plačevati prispevek za mestno zemljišče, saj so v uradnem območju mesta, povezani pa so z mestom po medkrajevni liniji, tako kot Kočevje npr." se je jezil Jože Levstek.

Stane Praznik: „Avtobus, avtobus, to je tudi nekaj posebnega pri nas. Avtobus iz Grosupljega ustavlja pri nas. To je načelno, konkretno pa je večkrat bistveno drugače. Sedaj ko je bil ta hud sneg smo bili odrezani od sveta. Zgodi se, da pride avtobus poln kot škatlica sardin. Zapelje 100 metrov od avtobusne postaje naprej, zloži dol ljudi in odpelje naprej. Čakajoči seveda v tem času ne uspejo priteči do avtobusa in tako razbremeni šofer avtobus, mi ostanemo pa na cesti. Lepa politika avtobusarjev. Morali bi ustavljati vsi lokalni, saj je postaja, pa ne ustavljajo. SAP se vede neodgovorno. Ko smo se začeli pogovarjati z Viatorjem, pa so skočili v zrak kot sršeni in bili proti vsem dogovorom. Mestni avtobusni promet bi lahko potegnili do Škofljice. To bi se povsem splačalo. Tudi Lavričani, če spadamo pod mesto bi se morali pripeljati v mesto za dva din. Nekateri, ki ne sodijo uradno pod mesto Ljubljana, imajo mestni promet, mi pa ne."

Gneča pri nakupih

"Še na nekaj bi opozorili," je nadaljeval Stane Praznik, „naša trgovina. Dvakrat smo dobili pri Mercatorju načrt, ga izročili na občini in prosil, naj urede dalje. Načrt se je kot že marsikateri, izgubil. Intervenirali smo velikokrat, a zaman. Naleteli smo na gluha ušesa. Potem pa so nas odpravili z obljubo, da bo pač že v doglednem času vse lepo in prav. In kako sedaj izgleda ta lepo in prav po več letih? Enako je staremu. Imamo trgovinico, ki je sicer popravljena, vendar primerna za „Liliputance" po velikosti. V njej se moraš kar krepko prerivati, če so le štirje kupci naenkrat. Po vse moramo v središče mesta. Kaj trgovina res ne gleda v bodočnost? KS je preskrbela že lokacijo, no, pa ni bilo soglasja z občinske strani. Ko je hotelo špeditersko podjetje pri nas urediti na mehki barjanski zemlji obračališče in parkirišče pa so dobili dovoljenje takoj. To je neumnost in temu smo se tudi uprli."

„Vseh obljub smo že siti," se jezi Franc Zupančič. „Edino, kar lahko pohvalimo, je pošta. Imamo tudi javno razsvetljavo, ki je pa pomanjkljiva. Predlagamo, da bi se spojila z rudniško.

No, pohvaliti pa moramo urad za promet in vse, ki so pomagali, da je bila uvedena omejitev hitrosti skozi Lavrico. Posebej pa smo hvaležni miličnikom, ki na to stalno in budno pazijo z radarjem in smo tako res bolj varni, saj ni več divjanja skozi naselje s 180 km na uro, vsaj nekaznovanega ne.

Izboljšati pa bi morali označbe na cesti in zaprosili smo za ročni semafor pred šolo, ki bi ga imela pod ključem učiteljica."

Nov vrtec

„Vrtec smo predelali iz stanovanja," nam je povedal Jože Levstek. „Sedaj imamo v varstvu 23 otrok in to je kar v redu. To smo odprli lani. Vendar je treba vedeti, da še vedno čaka 50 otrok na prostor. Morali bi dobiti posebno lokacijo za nov vrtec, saj se tu naseljujejo mlade družine z otroki. Tudi o šoli bi bilo treba razmišljati, saj imamo le štirirazredno, potem pa morajo otroci na Škofljico ali pa Rudnik. Šola ima premalo prostora in je zato pouk dvoizmenski."

„Moramo se pa pohvaliti z našimi delovnimi organizacijami. Z Vedrogom in Gramexom imamo dobre odnose in oboji so prispevali tudi za ureditev vrtca. Gramex je prispeval tudi za cesto, ki smo jo lani asfaltirali od Gramexa do Skoka. Vse ostale ceste pa imamo žal še vedno makadamske, kar nam požira ogromno denarja. 300 kubikov peska bomo morali posipati le sedaj spomladi in to je veliko, denarja za to pa imamo premalo in si lahko privoščimo le občasno honorarnega cestarja," razlaga Stane Praznik.

Predsednik krajevnega odbora ZZB in vodja delegacije KS VIKTOR KONCILIJA: „Naš velik problem pa so tudi prostori. Edini prostor je dvorana kulturnega doma, ki ne ustreza in majhna sobica za KS. Že sedem let si želimo nov dom, vendar vse ostaja le pri željah. Žal!"

Aktivni borci

Viktor Kocilija je v kratkem predstavil tudi delovanje družbenopolitičnih organizacij v KS. „Osnovna organizacija ZK šteje 17 članov, živi pa v naši KS še okoli 20 članov ZK. Vsi skupaj sodelujejo povsod, posebej pa še z mladino. Lani smo kadrovali štiri nove člane, letos pa jih bomo šest.

Članov ZZB je na tem terenu 59. Naša dejavnost je osredotočena na varstvo ostarelih. Zanje skrbimo in jih obiskujemo. Obenem pa skrbimo tudi za obeležja, v civilni zaščiti, delamo povsod, dajemo zimske pomoči in sploh pokrivamo teren. Ta organizacija je pravzaprav najbolj aktivna.

Z organizacijo SZDL so določene težave, ker jim manjka kadrov. Verjetno je to tudi vzrok, da se še niso organizirali po novem. ZSMS se je ustanovila kot organizacija in se trenutno usmerja v akcijo za pridobivanje igrišča. Precej se mladi usmerjajo tudi v gasilstvo. Disco klub je prenehal z delovanjem, ker so videli, da se tam niso ravno najbolje vzgajali. Gasilcem pa moramo priznati, da so najbolj aktivno društvo. Petdeset članov imajo, ki delajo in tudi mladinsko gasilsko četo imajo. Sedaj prosijo za preureditev doma. To bi veljalo 20 tisočakov. ZRVS – organizacija deluje skupaj s člani iz Škofljice. Člani ZRVS so zelo aktivni in na tekmovanju dosegajo odlične rezultate. Imamo tudi KUD, ki pa je zadnji dve leti manj delavno. Dvorana je vzrok, saj je neprimerna za vaje, ker je nezakurjena."

Franc Zupančič: „Zadnja leta je bila civilna zaščita zelo uspešna. To se je izrazito pokazalo ob vajah. Pri tem je bilo posebej važno dobro sodelovanje občanov. Občani so se izkazali, da so resnično pripravljeni reševati človeka in braniti domovino. Žal pa je premalo denarja, saj bi ga rabili več."

„Ob zaključku te naše razprave pa bi radi nekaj poudarili," je rekel Viktor Koncilija. „Izvenmestne krajevne skupnosti naj obravnavajo enako kot KS v mestu, saj smo občani kot oni in plačujemo enake dajatve."

Od leve: Viktor Koncilija, Franc Zupančič, Stane Praznik in Jože Levstek

Tekst in slike:
MILOVAN DIMITRIČ

ODLOK O UREDITVI PROMETA

BO MESTO KONČNO ZADIHALO?

Odloku o ureditvi prometa v Ljubljani, ki so ga sprejeli delegati SML, so botrovale mnoge razprave, ki so pokazale, da je potrebno pri reševanju prometne situacije v mestu stremeti predvsem k razbremenitvi ožjega mestnega središča gostega prometa in hrupa (kar bi zagotavljalo čistejši in boljši zrak), postopnemu varčevanju peščevih površin in k zagotovitvi večje varnosti te kategorije udeležencev v prometu; omogočanju povečanja in varnejšega kolesarskega prometa; kakovostno boljšemu in količinsko izboljšanemu javnemu avtobusnemu mestnemu prometu in omejevanju prometa osebnih motornih vozil v ožjem središču mesta.

Vedno več avtomobilov

Te cilje bo Ljubljana zagotovila postopno (na dva načina, ki se medsebojno dopolnjujeta) in sicer z uresničevanjem 10-letnega programa izgradnje cestnega omrežja v mestu in z režimskimi ukrepi v prometu, ki upoštevajo realne možnosti obstoječega cestnega omrežja in programa. Postopno uvajanje prometno režimskih ukrepov je nujno, ker ne bi smeli zanemariti dejstev, ki objektivno omejujejo uvedbo drastičnejših ukrepov, ki bi jih sicer lahko uveljavljali že v krajšem obdobju.

Upoštevati moramo predvsem naslednja dejstva: leta 1961 smo imeli v petih ljubljanskih občinah registriranih le 7.780 osebnih motornih vozil, ob koncu lanskega leta pa že 64.337 ali za 727 odstotkov več. V istem obdobju je število vseh motornih vozil naraslo za 491 odstotkov. V Ljubljani prodamo letno 7 do 10 tisoč osebnih motornih vozil in jih registriramo na novo v ljubljanskih občinah 3 do 5 tisoč. Težka prometna situacija, ki se še posebej izraža ob t.i. „špicah" ali „konicah" dejansko predstavlja povečanje motorizacije ljubljanskih občanov, kar dokazuje tudi štetje motornega prometa. Prav tako pa tudi ne bi smeli zanemariti nenehnega povečevanja tako regionalnega kot tudi tranzitnega prometa, ki objektivno vpliva na prometne pogoje same Ljubljane.

Kaj je prinesel novi odlok? V prvi vrsti obravnava izključno območje mesta Ljubljana, glede na to, da je mesto enotna urbana in prometno povezana celota z vsemi svojimi specifičnostmi strnjenega naselja, ki ga pogojuje velik obseg in gostota prometa, tranzitni, medkrajevni in regionalni promet ter izredno močan mestni in primestni avtobusni promet. Prav zato ni bilo mogoče v odloku zajeti vseh naselij na območju ljubljanskih občin in jih bodo urejale, v skladu s potrebami, občinske skupščine.

Pločnike »vrniti« pešcem

Odlok določa štiri kategorije prometnih površin, kjer so različni pogoji prometa, predvsem tovornih vozil in dostave ter prometa z osebnimi vozili, glede na čas, obremenitev oziroma težo vozila ter pogoje parkiranja. Posebna značilnost odloka je v tem, da v ožjem središču mesta ne dovoljuje parkiranja na javnih prometnih površinah, razen tam, kjer je to izrecno dovoljeno. Nasprotno pa bodo lahko vozniki na ostalih območjih parkirali povsod, kjer to ni izrecno prepovedano (naj si bo z znaki ali s siceršnjimi zakonskimi in drugimi predpisi). V načelu je tudi sprejeto določilo, ki pravi, da je treba pločnike „vrniti" pešcem in ne smejo služiti drugemu namenu kakor samo peš prometu. Na posebnih prometnih površinah, namenjenih izključno pešcem, je predviden poseben prometni režim, ki velja tako za dovoz in odvoz v (oziroma iz) posamične ulice. Te omejitve pa veljajo tako za OZD in njihove poslovalnice, kakor tudi za same stanovalce, ki imajo osebna vozila.

Izvršni svet SML bo, sporazumno z izvršnimi sveti občin, zagotovil potrebna denarna sredstva z najetjem posojila za uresničitev predloga prometnega režima ter s tem omogočil uveljavitev novega prometnega režima že za letošnjo turistično sezono. Novi prometni režim pa bo omogočil predvsem usposobitev novih obvoznih povezav med vpadnicami in razbremenitev središča mesta, povečanje prometnih površin, namenjenih pešcem za 50 odstotkov, uvajanje posebnih kolesarskih stez pri enosmernih cestah ter postavitev posebnih parkirnih prostorov, podaljšanje rumenih pasov za Viatorjeve avtobuse, omejitev prometa osebnih vozil v središču mesta in izgradnjo novega semaforskega omrežja – za kar bo potrebnih 7.104.200 din.

S.D.

Zimsko veselje tudi za najmlajše

Čeravno nekoliko pozno, so minulo zimo tudi najmlajši prišli na svoj račun. Zopet so napolnili živahna

smučišča s svojo radoživo razposajenostjo, postavljali snežene možice vseh oblik in velikosti in sploh po svoje užili vse sadove bele opojnosti. Tako si je skupina malčkov iz Horjula našla svoje veselje na velikem snežnem konju, ki bi se po originalni obliki in velikosti povsem lahko postavil ob stran pravemu pravcatemu konju.

BRANKO VRHOVEC

MESTNO JAVNO PRAVOBRANILSTVO

Koristno in uspešno sodelovanje

Mestno javno pravobranilstvo je v preteklem letu dobro in uspešno sodelovalo z vsemi ljubljanskimi občinami kot tudi s samim mestom. Predstavniki pravobranilstva so se občasno tudi udeleževali sej izvršnih svetov in aktivno sodelovali pri pravnem razčiščevanju posameznih vprašanj. Posebno pozornost in težo svojega dela so namenili preventivni dejavnosi, ki je tudi ena izmed osnovnih dejavnosti oziroma nalog javnega pravobranilstva, vodili pa so tudi pravde in druge postopke.

V letu 1975 je mestno javno pravobranilstvo vodilo skupno 700 pravd v skupni sporni vrednosti nad 23 milijonov dinarjev. Od teh je bilo 466 dobljenih, izgubljenih le 33 pravd, nerešenih pa je ostalo 20 pravd. Poleg tega je javno pravobranilstvo lani vložilo 862 mandatnih tožb v vrednosti preko 14 milijonov dinarjev, drugi pa so vložili zoper stranke, ki jih je zastopalo Mestno javno pravobranilstvo, 22 mandatnih tožb. V primeru, da pravnomočno prisojene obveznosti niso bile pravočasno poravnane, so upniki predlagali izvršbo. Tako je lani pravobranilstvo vodilo 1209 izvršilnih zadev, v imenu svojih strank pa so predlagali 1197 izvršb. Poleg tega so lani obravnavali še 676 zadev, pri katerih je pravobranilstvo dalo mnenje o pravni veljavnosti pogodb in pismena pravna mnenja strankam.

Nedvomno je Mestno javno pravobranilstvo dobilo v nekaj zadnjih letih pomembno mesto v vsakodnevnem življenju in delu. Njegovo delovno področje zajema predvsem pravno varstvo pravic in premoženjskih koristi ljubljanskih občin in mesta Ljubljane ter družbene skupnosti z ukrepi in pravnimi sredstvi določenimi v temeljnem zakonu o javnem pravobranilstvu ter v posebnih zakonih.

Ali bo novi vodovod rešil Gornjo Brezovico pred poletno sušo?

Skratka in stisnjena med Krimom in obširnimi gozdovi stoji vas Gornja Brezovica. Spada v KS Podpeč – Preserje. Je edina izmed osmih vasi, ki še nima vodovoda. Dejstvo je, da je res edina in prava kmečka vas v naši KS. Skoraj vsi prebivalci so kmetje. Tudi prirastek prebivalstva je najvišji v KS. Ljudje so pridni kot vsi pri nas. Toda v poletni vročini in v obdobju suše je največji problem voda. Kmetje kakor tudi drugi imajo sicer vodnjake, ki pa se v poletnem času spraznijo. Zato že dlje časa vaščani razmišljajo o vodovodu. No, končno se jim bo v kratkem dolgoletna želja izpolnila. Dobili bodo vodo. Vsa dela pa so prizadevni domačini napravili v zimskem času. Žrtvovali so ure in dneve trdega dela, da so izkopali cevovod v trdo zmrznjeno zemljo. Seveda so jim s prostovoljnim delom pomagali tudi vaščani drugih vasi. Tudi mladi so prispevali svoj delež. Dela še niso končana. Prizadevni domačini upajo, da bodo končana do prvih pomladanskih del na polju. Želimo jim, da kmalu dobijo vodo, da bo tako izpolnjena dolgotrajna želja vaščanov, da ne bo bojazni, kje dobiti vodo v poletni suši.

J. REMŠKAR

Z OBČNEGA ZBORA OBČANOV HORJULA

Na poti h konkretnim rešitvam

V dolgoletni težnji za dokončno urbanistično ureditvijo naselij KS Horjul so pred nedavnim občani Horjula, Ljubgojne, Zaklanca, Podolnice, Lesnega Brda in Vrzdenca pripravili v svojih krajih občne zbore. Po pričakovanju so se ga krajani udeležili polnoštevilno, kajti obravnavana problematika sodi trenutno med njihova najresnejša vprašanja.

Izdelava novega predloga zazidalnih površin, ki je pomemben dejavnik vsakega kraja, je med krajani KS Horjul namreč že dolgo predmet številnih razprav in polemik, prav tako pa povzroča tudi stanja negotovosti in omejitev za novograditelje, oziroma za vse, ki bi radi gradili.

Na zboru občanov Horjula in sosednje Ljubgojne (ki je bil v enem prostoru) je tajnik krajevne skupnosti razložil novi sistem gradnje za ti dve naselji; le-ta zajema način gradnje po urbanističnem redu, skupinsko lokacijsko dokumentacijo in površine, za katere se zahteva zazidalni načrt. Pri tem je predstavnik KS poudaril, da je vsaka gradnja prepovedana na površinah, kjer se zahteva zazidalni načrt in dokler ne bo izvršena razparcelacija.

V nadaljevanju občnega zbora pa je pojasnil obstoječe stanje pri izgradnji kanalizacije za naselji Horjul in Ljubgojno ter orisal delo, ki ga v zvezi s tem opravlja odbor za kanalizacijo. Le-ta si namreč tako kot druge krajevne organizacije vseskozi močno prizadeva, da bi vprašanje rešili pravočasno, saj bo to neposredno vplivalo tudi na otvoritev nove osnovne šole.

Pri sicer uspešnem delu pa ga žal ovira neodgovorno ravnanje nekaterih občanov, ki še vedno niso poravnali svojih obveznosti do samoprispevka.

Pri sklepnem obravnavanju izgradnje kanalizacije je bilo naposled sprejeto stališče, da občani z razumevanjem sprejmejo tudi težavne okoliščine, ki bodo nedvomno nastale pri sami graditvi.

Prva faza izgradnje kanalizacijskega omrežja bo po predvidevanjih stala 3 milijone 750 tisoč novih dinarjev, v končni fazi pa naj bi celoten projekt stal okrog 7 milijonov dinarjev.

Stroške za I. fazo bodo deloma pokrili s samoprispevkom občanov, deloma iz solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Ljubljana-Vič-Rudnik, iz občinskega proračuna in s pomočjo gospodarskih organizacij.

Na zboru so slednjič načeli tudi vprašanje vodovoda, pri katerem je bil obrazložen posebno problem pomanjkanja pitne vode, hkrati pa nakazana tudi konkretna rešitev za pridobitev novih vodnih virov.

– Kakorkoli že – občni zbor v KS Horjul je ponovno dokazal veliko zavzetost občanov pri reševanju skupnih problemov, obenem pa doprinesel viden delež k dokončni ureditvi tega kraja.

B. VRHOVEC

DEVET DESETLETIJ BREZ SONCA

Na obisku pri najstarejši Horjulčanki Uršuli Potrebuješ

– Sivo, ledenomrzlo zimsko dopoldne se je nagnilo k poldnevu, ko sem tisto nedeljo vstopil v njeno skromno stanovanje na gornjem koncu Horjula.

Neveliko, skorajda utesnjeno izbo, ki deli manjšo predsobo, je krasila velika krušna peč in skupaj s pristnim zapečkom ter starinsko narezljanim pohištvom ustvarjala pravcato kmečko vzdušje. Uršula – po domače kar Urša – je tako kot vedno, kadar sem jo obiskal, sedela na svoji priličeni klopci ob peči. Njena upognjena postava se je nagibala proti nizkemu stolu z zavitim starinskim naslonkom in njene trudne žilaste roke so nemočno počivale v njenem naročju.

Usoda Uršuli Potrebuješ, ki ji bo letos že 98 let, ni namenila ravno srečnega življenja. Že, ko ji je bilo šest let, je bila ob noge. Kot ena izmed osmih otrok, kolikor jih je bilo pri hiši, je morala namreč prijeti za sleherno delo na kmetiji in tako je nekoč – bilo je to leta 1884 – povsem nepričakovano postala žrtev pobesnelega vola, ki jo je napadel na polju. Revica se je tako prestrašila, da se mu ni utegnila niti umakniti. Nedvomno bi se to končalo tragičneje, ko bi tedaj nemudoma ne prihiteli starši in jo pravočasno rešili pobesnelih rogov.

Uršula Potrebuješ

Vendar pa ji je zadani strah kljub temu pustil usodne posledice; že čez nekaj dni se je je lotila huda vročica in po nekaj tednih je povsem ohromela.

Spoznanje, da je izgubila zdravje in postala nemočna invalidka, je bilo bridko. Ko so ji prinesli invalidske palice, jih je prizadeto zavrnila – „tega pa že ne bom nosila."

Vendar pa kljub temu ni obupala. Spretnih rok kot je bila in neuničljive volje, se je na bližnji Vrhniki izučila za šiviljo. Tja se je po trikrat tedensko vozila s poštnim vozom, ki je tisti čas edini vzdrževal redne vezi med krajema.

Po končani šiviljski šoli pa je doma pridno šivala. Nič manj kot polnih sedemdeset let je preždela za šivalnim strojem. Na uslugo je bila vsem; šivala je obleke, posteljnino, posebno pa je zaslovela po izvrstnih narodnih nošah.

Marsikdo ji zdaj na stara leta hvaležno vrača. Že večkrat jo je obiskal ta ali oni in nihče nikoli ni prišel praznih rok.

Uršuli seveda pride vse prav, saj nima pokojnine; od socialne dobiva – kot pravi – vsega dvajset starih tisočakov na mesec. Sicer pa zanjo skrbi njena nečakinja Pavla. Kljub trdemu delu na kmetiji in raznim drugim vsakodnevnim obveznostim vsak dan skoči k njej in ji postori to in ono.

„Vesela sem prav vsakega obiska", pripoveduje Uršula. „Vendar pa ljudje zadnje čase ne hodijo več toliko. Vsi so preveč zaposleni s svojim delom ali pa jim tako ali drugače primanjkuje prostega časa. Še do pred časom je bilo drugače. Tedaj sta me skoraj vsak dan, zlasti pozimi, obiskovali dobri sosedi Ihana in Micka. Ničkolikokrat smo kramljale po celo popoldne, posebno ob nedeljah. Zdaj Ihane ni več, Polhova Micka, ki ji je tudi že preko štiriinosemdeset let, pa doma pazi na nečakove otroke.

O, tudi v mladih letih nisem bila vedno sama. Prišla so dekleta iz vasi, pa smo se nasmejale, tudi zapele smo rade. Petje je že od nekdaj moja velika radost. Tudi zdaj bi še pela, a mi žal glasilke ne dajo več.

Človek kar težko verjame, ko mu zaupa, da se je omožila šele pri petinštiridesetih letih. Vendar pa ji sreča tudi v zakonskem življenju ni bila mila. Že po nekaj letih zakona ji je kruta smrt vzela moža. „Umrl je pozimi 1944, za vodenico. Od tedaj sem sama," je trpko dostavila Uršula.

Težko je človeku, ki je uklenjen v nemilost usode. Težko še zlasti človeku, kot je Uršula Potrebuješ, ki je morala že v najzgodnejši mladosti okusiti vse bridkosti življenja.

A vendar ni nikoli obupala. Tudi na jesen življenja ne, ko je bila zaznamovana z brezmejno samoto in ji je njena borna izba postala ves svet. Svet, ki polnih devet desetletij ni videl pravega sonca.

BRANKO VRHOVEC

ŠE ENKRAT

Dolnji Rudnik brez javne govorilnice

V zadnji številki NAŠE KOMUNE smo pozabili omeniti, da imamo v vsej KS Krim-Rudnik, ki sega od Karlovškega mostu, pa do LAVRICE, eno samo javno govorilnico in sicer na RAKOVNIKU. Ta razdalja sega približno 2 do 3 km. Javna govorilnica na Rakovniku s telefonom ne deluje brezhibno, saj se večkrat pokvari. Saj to ni čudno, ko je tako velik okoliš!

Prebivalci Dolnjega Rudnika želijo, da bi postavili javno govorilnico ali pri končni postaji – PROGE III ali pa pri gasilskem domu, kjer je blizu šola. Pripravljeni smo nedvomno prispevati h gradnji javne govorilnice z delom ali s finančnimi sredstvi. O tem naj bi spregovorili na prvi seji KS Krim-Rudnik, saj vsi vemo, kako je nerodno v nujnem primeru naprošati za telefonski razgovor občane, ki imajo svoje telefon.

Brez lekarne

Druga zadeva v Spodnjem Rudniku je pa, nimamo lekarne! Saj je najbližja lekarna šele na LEVSTIKOVEM trgu! – Morda pa bi se dalo nekaj le ukreniti v zadovoljstvo občanov KS KRIM–RUDNIK? – Morda bi se lahko pri Zdravstvenem domu ali ambulanti na RUDNIKU tudi uredila lekarna, z najnujnejšimi zdravili. Z uvedbo „pomožne" lekarne v zdravstvenem domu bi zelo ustregli prebivalcem Rudnika.

STANKO SKOČIR,
Pot na grič, 1

OBVESTILO ČLANOM ZRVS

Tudi v letošnjem letu bo izvedena orientacijska vaja in preizkus znanja na terenu z reševanjem taktičnih nalog iz oblasti bataljon, četa, vod – v zasedi. Zato priporočamo vsem članom ZRVS, da se udeležijo seminarjev, ki bodo v mesecu aprilu po osnovnih in krajevnih organizacijah ZRVS. Predvsem da prebirajo teme o zasednih delovanjih v sovražnikovem zaledju, ki so objavljene v reviji Naša obramba, predvsem pa še številki 11 in 12/75. Iz vojaške teorije pa bodo obravnavane teme, ki so objavljene v reviji in to:

1. Bojujemo se za vsakega človeka (Šetinc) ..... NO 3/75
2. Gibalna sila je težnja za osvoboditvijo, ne sovraštvo ..... NO 5/75
3. Ni je ovire, ki je ne bi premagali (Šetinc) ..... NO 6/75
4. Samoupravljanje, stabilizacija, produktivnost in še kaj ..... NO 8/9–75
5. Odnos socialističnih sil do klerikalizma in sektaštva ..... NO 10/75
6. Vztrajati na poti, po kateri smo krenili ..... NO 11/75
7. Oboroženega ljudstva ni mogoče premagati ..... NO 12/75
8. Nov ustvarjalen zalet akcije komunistov ..... NO 1/76
9. Kjer se pojavljajo kramarji (Šetinc) ..... NO 2/76
10. Kaj je bil fašizem in kaj je neofašizem ..... NO 8/9)75, NO 10/75 in 11/75
11. Priprava ozemlja na SLO ..... NO 8/9–75
12. Zaledna preskrba v SLO ..... NO 8/9–75
13. Priprave oboroženih sil ..... NO 10/75
14. Priprave prebivalstva na vojno ..... NO 10–75
15. Naloge KS v SLO ..... NO 3–75
16. Desetkrat večja ognjena moč ..... NO 5/75
17. Teritorialna četa v zasedi ..... NO 11/75
18. Ali je zaseda še aktualna ..... NO 8/9–75
19. Kako skuša agresor onemogočiti zasedo ..... NO 10/75
20. Kdaj bo zaseda lahko uspešna ..... NO 11/75
21. Vsestranska uporabnost zasede ..... NO 12/75
22. Cilj zasedinega napada ..... NO 1/76
23. Priprave za zasedo ..... NO 2/76

Ponovno priporočamo vsem članom, ki do danes še niso naročniki na revijo Naša obramba, da se nanjo naročijo, saj brez tega ne bodo mogli uspešno reševati nalog. Naročniški naslov: ČGP Delo, Tomšičeva 1, 61000 Ljubljana, telefon 23–522 do 23–526

ALEJA SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

Skupina študentov je pred leti pripravila idejni projekt, ki naj bi Ljubljani povečal njena že načeta zelena pljuča. Osnova projekta bi bila pešpot, ob strani zasajena z drevesi. Ob poti bi bila na določenih odsekih urejena počivališča s klopmi, mizami in kurišči, kjer bi lahko obiskovalci organizirali manjše piknike. Pot naj bi vodila ob nekdanji žici okupirane Ljubljane.

V drugi fazi se ob trasi predvideva zgraditev kulturnih in telesnokulturnih objektov, kar naj bi obogatilo možnosti interesnega delovanja prebivalcev Ljubljane.

Na ta način naj bi Ljubljani – mestu heroju postavili spomenik, ki ne bi bil le hladen kamen ali bron, temveč zelen prstan, ki naj s svojimi rekreativnimi površinami nudi prebivalcem mesta možnosti za sprehode, rekreacijo in srečanja na piknikih, obenem pa bi z različnimi zborovanji, šolo v naravi in drugimi manifestacijami, oživljal spomin na herojsko preteklost okupiranega mesta.

Prve lopate so bile zasajene

... jeseni leta 1974, ko se je pričela izgradnja prve etape prve faze objekta, ki so ga poimenovali „Aleja spominov in tovarištva". V letih 1974 in 1975 je bil zgrajen odsek od Spodnje Hrušice preko Golovca do Rudnika. Ta del je dolg šest kilometrov. Poleg strokovnih delavcev in mehanizacije je pri gradnji s prostovoljnim delom sodelovalo 950 mladink in mladincev – brigadirjev, ki so na Aleji opravili 13.200 delovnih ur.

V tem času tudi odbor za izgradnjo AST, ustanovljen pri mestni konferenci SZDL Ljubljana, jeseni 1974, ni držal križem rok. Tako je urejal pravne in lastniške zadeve, tehnično dokumentacijo Aleje, gospodarsko finančna vprašanja in skrbel za propagando v zvezi z graditvijo. Poleg tega pa je odbor vseskozi deloval na tem, da dobi Aleja spominov in tovarištva v naši družbi tisto mesto, ki ji pripada. Tu lahko omenimo sprejetje odloka, ki je v generalnem urbanističnem planu opredelil tudi AST in odlok o zaščiti spomenikov in spominskih kamnov ob trasi Aleje. Prav tako je pripravil predlog družbenega dogovora o izgradnji, urejanju in vzdrževanju AST, ki ga podpisujejo mestne in občinske družbenopolitične skupnosti in družbenopolitične organizacije, predvsem za zagotovitev sredstev in pomoč pri realizaciji projekta.

Letos bo urejenih več odsekov

V letu 1976 se predvideva izgradnja treh etapnih odsekov. Prvi poteka od zgrajene nove soseske BS 3 za Bežigradom mimo Gramozne jame, ob pokopališču na Žalah do Novih Jarš. Ker se v vseh treh odsekih predvideva urejevanje v dveh variantah, bi bil ta del dolg med 2.500 do 4.700 metri.

Drugi odsek se prične pri ilegalni tiskarni „Podmornica" in poteka ob cesti na Brdo, preko mostu na Glinščici ter ob Pržancu do Kosez. Trasa naj bi bila dolga od 4000 do 6000 metrov.

Tretji odsek, za našo občino najbolj zanimiv, pa bo potekal ob Opekarski cesti, mimo naselja Murgle in dalje ob Malem grabnu do kamna št. 102 (pred Tržaško cesto). Ob izgradnji tega odseka se predvideva tudi regulacija dela Malega grabna, ob katerem poteka omenjeni del trase.

Predvidena ureditev na tem odseku je izgradnja peš poti z dvoredno zasaditvijo dreves in ureditvijo okolice spominskih kamnov s standardno opremo (klopi, koši, table). Prav tako je ob tem odseku predvidena izgradnja športnega in otroškega igrišča s trim stezo pod Murglami (v organizaciji Stanovanjske skupnosti Murgle, „Ambienta" in komunalnega podjetja Vič). Ta odsek trase bo tudi osvetljen. Celoten odsek trase bo dolg 2.900 metrov.

Kot do sedaj je tudi letos predvideno sodelovanje mladincev brigadirjev pri izgradnji vseh treh odsekov, njihovo organizacijo pa vodi mestna konferenca ZSMS.

M.J.

Ljubljana med NOB obdana z žično oviro

BRIGADIRSKI HO-RUK V NAŠI OBČINI

Pridružimo se!

Poleg zvezne in republiške delovne akcije bo OK ZSMS organizirala tudi več lokalnih delovnih akcij. Za nekoliko natančnejše informacije sem zaprosila TINETA RUŠTA, ki vodi Center za MDB.

Zakaj ste letos povečali število lokalnih delovnih akcij?

„Razširitev akcij, gledana s političnega aspekta, je logična, saj so po 10-letnem obdobju zatišja mladi šli 1972 zopet na akcije in od takrat je vsako leto več brigadirjev v naši občini."

Katere lokalne delovne akcije imate v programu?

„Pred občinskim praznikom bo približno dvajset dni vsak dan okrog 40 brigadirjev šol naše občine urejalo prazični prostor in zavarovalo okolico na Dobrovi. Koncem maja bo 25 brigadirjev v povezavi z Zvezo prijateljev mladine urejalo v Pacugu letovišče mladih Vičanov. Urediti bo potrebno okolico in hišice, da bo lahko potekala šola v naravi. V juniju bo ponovno tritedenska delovna akcija na Dobrovi, kjer je opravljenih le dve tretjini del pri ureditvi okolice šole. Na akciji bo sodelovalo 40 brigadirjev. S tremi vikend akcijami pa bomo pomagali ljudem na Golem pri izgradnji vodovoda. Tudi tu bo delalo vsakič po 40 brigadirjev."

Poleg planiranih akcij imate še proste termine za neplanirane?

„Možne so v septembru in oktobru lokalne delovne akcije, organizirane skupaj s pohodom. Če bo dala KS Škofljica dotacijo, bomo pomagali mladim na Pijavi gorici pri nadaljevanju del za igrišče. V juliju pa bo tudi 80 Vičanov delalo na trasi Aleje spominov in tovarištva na Golovcu. Če pa želi še kakšna osnovna organizacija pomoč, naj nas obvesti prek svojih referentov za MDB."

Z lokalnimi delovnimi akcijami hočete pomagati ljudem naše občine do boljšega standarda in kaj hočete še doseči?

„Poleg tega je tu še obujanje tradicij NOB. Vzrok za organiziranje lokalnih delavnih akcij pa je še vedno delovišče. Vendar to ni edini vzrok in tudi ne sme biti in v takem duhu bomo organizirali tudi mi delovne akcije, ki bodo imele 6-urni delavnik in prosto brigadirsko popoldne z izobraževanjem. V izobraževanje bodo vključena predvsem predavanja z najrazličnejših področij. Lokalne delovne akcije pa se bodo vršile tudi kot priprave za republiško in zvezno akcijo, da si bodo mladi nabrali dovolj moči in spoznanj."

MINKA SKUBIC

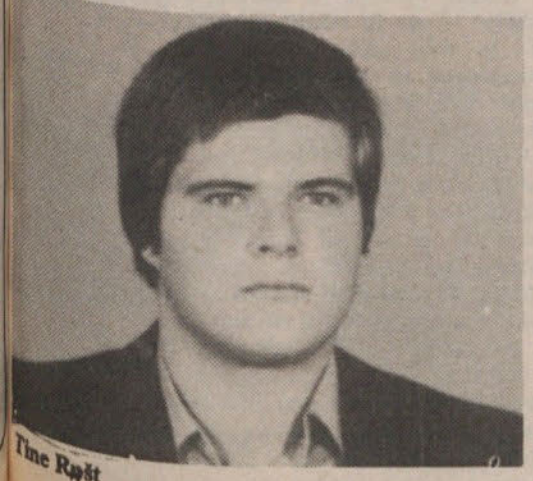

Tine Rušt

Brigadirji veterani

Ob 30-letnici mladinskih delovnih akcij zbira OK ZSMS gradivo o brigadirjih veteranih, o organizaciji akcij, o delu na njih in sploh vse podatke v zvezi z njimi. Vse brigadirje, ki so sodelovali na akcijah, predvsem v vojnih in prvih povojnih letih, prosimo, naj se javijo na OK ZSMS trg MDB 14/II, oziroma naj vprašajo za informacije na telefon 23–381 int. 91.

Dokumentarno gradivo, ki se bo nabralo, bo razstavljeno v sobi mladinskih delovnih brigad v Muzeju revolucije.

Premalo učinkovito informiranje

Več kot polovica osnovnih organizacij ZSMS na terenu ne dobiva informativnega mladinskega tiska in skoraj tretjina jih je slabo obveščenih o delu sovrstnikov v občini. Take podatke smo dobili na posvetu predsednikov, sekretarjev in informatorjev OO ZSMS, ki sta ga organizirala KMKS in COP pri OK ZSMS, z namenom, da skupaj pregledamo stanje na področju informiranja mladih terencev ter poudarimo njihove možnosti za dajanje in pridobivanje informacij. Svoje predstavnike so poslale skoraj vse osnovne organizacije, tako da je slika informiranja zelo popolna in zanimiva.

Mladi so nasičeni s kopico časopisne literature, ki se dobi v kolportaži in jo imajo za razvedrilo, v roke pa jim ne pridejo časopisi in revija ZSMS preprosto zato, ker jih večina osnovnih organizacij ne dobiva ali pa postanejo last posameznikov. Občinska pa tudi Mestna in Republiška konferenca bi morale pošiljati svoje tiskane besede res v vse osnovne organizacije in večkrat ugotavljati stanje novoustanovljenih organizacij. Dogaja se namreč, da ravno mladi iz teh organizacij, ki so najbolj potrebni pravih in objektivnih informacij, ne dobivajo in ne poznajo njenih virov.

Prav tako so mladi prenasičeni z raznimi zapisniki, predlogi in osnutki, da postavljajo ciklostirano glasilo OK v njihov razred. Čeprav je bila večina mnenja, da mladi željni informacij ne gledajo na obliko in tehnično izvedbo glasila, pa so bili tudi soglasni v izjavi, da bi kvalitetnejša oblika in boljša tehnična izvedba glasila imela večji učinek. Saj je končno tudi oblikovanje ena izmed vej ustvarjalnosti, ki jo lahko mladi pokažejo v glasilu OK, ki naj ne bo strogo idejnopolitično in poročevalsko, ampak naj bodo v njem tudi druge zvrsti ustvarjanja. S tem bi si pridobili širši krog bralcev, ki bi si preko zanimivo opisanih stvari pridobivali resnične, pravočasne in objektivne informacije.

Taka posvetovanja so veliko bolj učinkovita kot pošiljanje razne vrste dopisov in anket v osnovne organizacije, ki večkrat pozabljajo na njihov namen. Namen vabila na posvet o informiranju so mladi vodilni terenci vzeli odgovorno, kako učinkovite bodo njihove in naše informacije, pa bomo še preverjali.

M. SKUBIC

Mladi Turjačani zaorali ledino

Turjak – krajevna skupnost sestavljena iz enajstih manjših vasi z okoli petsto prebivalci, od katerih je več kot 70 mladih. Mladih v tistih mejah, ko so še člani mladinske organizacije, ki ima svoje prostore v domu družbenih organizacij.

„Najprej sta bili tu dve sobici, ki smo ju lani združili in obnovili. Deloma nam je pri tem pomagala krajevna skupnost, največ pa smo naredili in financirali sami z denarjem, ki smo ga dobili z družabnimi prireditvami. Opravili smo tudi več kot 1000 prostovoljnih delovnih ur. Prepleskali smo namreč tudi oder in dvorano ter okna in vrata v njej," mi je pojasnil predsednik osnovne organizacije ZSMS Jože Pirman. Nekaj več kot leto dni vodi delo 32 mladih in pod njegovim vodstvom so mladi Turjačani zaorali ledino. Čeprav so bili delavni že prej, jim je manjkala organiziranost in jasno zastavljen cilj. Prav s tem so si ustvarili ugled starejših vaščanov, ki so enotnega mnenja, da mladi sovaščani niso še nikoli toliko naredili kot prav v tem obdobju.

„Poleg prostorov smo uredili tudi okolico doma, v jesensko-zimskem obdobju smo pripravili proslave ob državnih praznikih in organizirali gostovanja javnih radijskih oddaj. Imeli smo tudi nekaj plesov, ki so dvignili precej nepotrebnega prahu. Rabili smo denar za nabavo opreme in to je bila ena izmed poti do njega. S tem denarjem smo kupili radio, ojačevalec, zvočnike in gramofon. Ravno boljša opremljenost prostora je pritegnila k sodelovanju več mladih, saj nas je bilo v začetku le devet," je še dodal Jože.

Ob mojem obisku v mladinski sobi sta bila v njej še Zvone in Čop. Pometala in pospravljala sta prostor. Čeprav so ga uredili mladi sami, res z nekaj dotacije krajevne skupnosti, ga sedaj uporabljajo vse organizacije

v vasi. Fantje so mi povedali, da jim ni všeč, da morajo vedno pospravljati prostor le mladi, da jih druge organizacije ne obvestijo pravočasno za svoje seje, in da morajo sami plačevati vso porabljeno električno energijo in večino kurjave, potem pa jim še večkrat oporekajo edini vir dohodka.

V pogovoru z mladimi aktivisti sem tudi zvedela, da se zavedajo, da je bilo v preteklem obdobju v njihovi organizaciji premalo družbenopolitičnega izobraževanja. Poleg pohodov Turjaške čete, ki jo sestavlja mladina Turjaka in sosednjih krajevnih skupnosti, ni bilo drugih izobraževanj, nekoliko zapuščeno obliko dejavnosti opravičujejo s fizičnim delom, ki je bilo pomembnejše, saj so dobili prostor, v katerem bodo nadoknadili zamujeno. Radi bi tudi videli, da bi starejši spoznali, da gre s plesom pridobljeni denar za mlade ljudi, ki na podeželju večkrat nimajo zabave in razvedrila in jim je edini izhod gostilna. Vedeti je namreč treba, da mlad človek, ki ne vidi sadov svojega dela obupa, zapusti večkrat delovne entuziaste in njegova pot je negotova. Prav to hočejo mladi na Turjaku preprečiti in čeprav jih je malo, so in znajo narediti veliko, kar so in bodo še dokazovali.

Zapis pripravila:
MINKA SKUBIC

PRESPEVKI NAŠIH ŠOLARJEV

Tekmovanje na Samotorici

V soboto zjutraj sva se s prijateljem odpravila v Samotorico. V dolini je ležala megla. Rahel svit se je svetil za hribi. Cesta je bila zmrznjena. Od skal so visele ledene sveče. Srebrna svetloba se je zmerom bolj dvigala izza gričev. Nebo je zažarelo. Toplo sonce je zasijalo. Sneg se je bleščal kot majhni cekinčki sredi trave in mahu. Sonce naju je ogrelo, zato sva odpela jopiča. Dolina je bila kakor morje megle. Cesta se je vlekla in za vsakim ovinkom sva mislila, da sva dospela. Hodila sva hitro in zato sva dospela prej kot v eni uri. Če bi hodila normalno, pa bi potrebovala uro in pol. Vsa upehana sva prišla na Samotorico. Tekmovanje pa je bilo v Tominu, to je blizu Samotorice. Nekaj sošolcev je že smučalo. Tekmovanje se je pričelo ob 9. uri. Najprej so smučale deklice iz 5. b razreda. Veleslalom sta zvozili le dve. Druge so bile diskvalificirane. Tovariš nam je povedal, da naj gremo na start. Postavili smo se v vrsto. Najprej deklice, potem dečki 5. b in za njimi smo bili ostali tekmovalci. Tekmovali smo za šolskega prvaka. Tekmovalna proga ni bila težka. Kolena so se mi tresla in najraje bi videl, da ne bi tekmoval. Na vrsto pridem jaz. Komaj se umirim. Ko sem bil na progi, me je objel strah, da padem. Na cilj sem privozil z najboljšim časom, a za mano so bili še drugi, ki bi me lahko prehiteli. To so bili Dorči, Jože, Tine, Rajko in Slavko. Dorči je od njih štartal prvi. Napravil je napako in bil diskvalificiran. Tine je štartal takoj za njim. Čas je imel nekoliko slabši od mene. Na štartu so bili še Jože, Slavko in Rajko. Jože je vozil hitreje in me prehitel za tri desetinke sekunde. Rajko je padel in s tem izgubil možnosti za visoko uvrstitev. Slavkov čas je zadostoval za četrto mesto. V drugi vožnji sem smučal precej hitreje od Jožeta in bil prvi. Vrstni red je bil naslednji:

1. Niko Mole, 2. Jože Vrhovec, 3. Tine Čepon, 4. Slavko Zdešar

Skozi cilj je prišlo šestnajst tekmovalcev. Vesel sem se s prijateljem vračal domov. Še dolgo mi bo ostal v spominu ta dogodek, ko sem postal šolski prvak v veleslalomu.

NIKO MOLE,
7. b razred
Osnovna šola Horjul

Rakitna, rekreacijsko in smučarsko središče

Rakitna je raztresena vas na valoviti Rakitniški planoti. Ima okoli 400 prebivalcev. Ime je dobila po vrbi „rakita", ki je nekdaj rasla v teh krajih, a je danes ni več dobiti. Leži 789 m nad morjem in je 29 km oddaljena od Ljubljane. Na planoti je raztresenih 9 zaselkov. Vsak ima svoje ime. V šali pravijo, da ima Rakitna „9 vasi in 3 hiše". Zaradi zdrave klime, ugodne lege sredi gozdov, obstojne snežne odeje, dobrih smučarskih terenov in bližine Ljubljane je naše rekreacijsko in smučarsko središče.

Planoto je v davnih časih zalivalo jezero, na kar spominja ime domačije „Pri Jezercu". Voda je polagoma odtekala v kraško jamo pri Mlinarju. Jama obstaja še danes. Prebivalci so potomci nekdanjih Uskokov, kar dokazuje vrsta priimkov. Tu je bila tudi postojanka tihotapcev, ki so tovorili skrivaj od morja sol. Shajali so se v hiši pri „Solarju", ki stoji še danes.

Naselje je staro. Prve hiše so zgradili menihi iz Bistre pri Vrhniki, ki so izkoriščali tamkajšnje gozdove. Hiša se imenuje pri Logarju in je danes vaško gostišče.

Rakitna ima čist zrak in posebno zdravo klimo, ker se tu mešata gorski in morski zrak. Zato so zgradili leta 1930 na Rakitni otroško klimatsko zdravilišče. Prebivalci so pred vojno skromno živeli. Preživljali so se z gozdarstvom in živinorejo. Še danes pridelajo največ krompirja in živinske krme. V zimskem času delajo zobotrebce.

V narodnoosvobodilni borbi je bila Rakitna varno zatočišče partizanov, ki so večkrat napadali Italijane in jih končno pregnali iz teh krajev.

Po vojni se je življenjski standard tudi na Rakitni zelo dvignil. Leta 1954 je dobila vas elektriko in zadružni dom z gospodarskim poslopjem. Dve novi cesti sta Rakitno povezali s svetom. Prebivalci so se zaposlili v tovarni Brest v Cerknici, v lesnem podjetju na Škofljici, nekateri so zaposleni v Ljubljani, nekaj žena dela v otroškem klimatskem zdravilišču na Rakitni.

Leta 1960 je bilo ustanovljeno turistično društvo. Vas je vse bolj obiskana, zgrajenih je okoli 150 počitniških hišic. Pred nekaj leti so zgradili umetno jezero za kopanje s tem, da so zajezili ponikalni potok.

Rakitna še danes nima zdrave pitne vode, čeprav ima vodovod. V načrtu je gradnja velikega vodovoda, ki bo Rakitni zagotovila zdravo pitno vodo.

V kratkem bodo pričeli z gradnjo nove šole. Načrt predvideva tudi gradnjo dvorane za delo mladine, ki je organizirana v Krajevni skupnosti.

Zaradi prijaznih domačinov se počutiš na Rakitni tako, kot da si prišel v svoj najljubši domači kraj.

Učenci IV. razreda
v Zavodu za slepo in slabovidno mladino,
Ljubljana

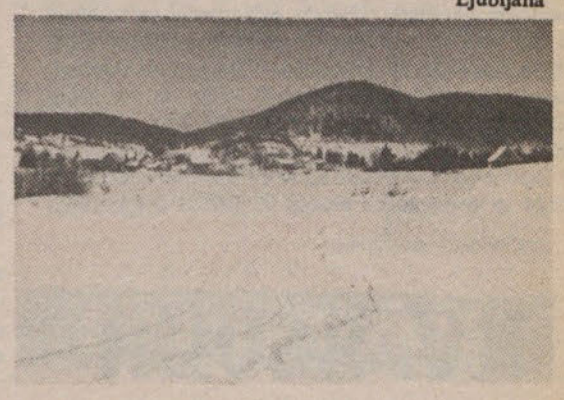

Zimska idila na Rakitni

Počitniški dan

Ko zjutraj vstanemo,
in si oči pomanemo,
in ko nataknemo hlače
želimo si jedače.

Ko k zajtrku pritečemo,
in dobro jutro rečemo,
pristavimo še stol,
in začnemo na hrano lov.

Začnemo se basati,
da pokajo podplati,
še piti si želimo,
da jezik ohladimo.

Ko na smučanje odhajamo,
in povsod postajamo,
govorimo kar naprej
smučanje je fuj in fej

Veliko padcev se zgodi,
saj nam pohajajo moči,
tovariši pa kar naprej
bodrijo nas: „No dej, no dej."

Ko pride čas kosila,
nas kliče jed obila,
spustimo se navzdol
in obrnemo domov.

Po hodniku drvimo,
se jedi veselimo,
saj smučanje je zdaj odveč,
in ne želimo si ga več.

Ko končano je kosilo,
tovariši nas spet podijo,
po hodnikih hodimo,
in se pogovarjamo.

V sobi klavrno sedimo
na stranišče kdaj pa kdaj
hitimo,
saj tovariš nas uči,
da red in snaga vzor drži.

Ko ura je pol treh,
smo vsi spet na smučeh,
prot smučišču že hitimo,
da se smučat naučimo.

Ko smučanje se že konča,
nas čaka malica,
po hodniku spet drvimo,
se jedi veselimo.

Ko malico pojemo,
še spijemo in gremo,
v dvorano že hitimo,
ker igrat si želimo.

V dvorani vse veselo je,
mežikanje in ploskanje
vrsti se kar naprej,
veseli smo juhej.

Zabava hitro mine,
nas čakajo skomine,
ko jed na mizi že diši,
želodčki polni so že vsi.

Ko večerja se konča,
nas čaka postelja,
zavijemo se v rjuhe,
in odganjamo muhe.

Na lepem pa tovariši,
kot polnočni duhovi,
gledajo v sobe,
da našli bi strahove.

Ko polnoč že odbila je,
v sobah spet vse mirno je,
prikradejo se sanje,
in začnejo potovanje.

CANKARJEVO LETO

V okviru Cankarjevega leta (letos poteka 100 let od rojstva našega največjega pisatelja), bodo tudi v naši občine številne spominske kulturne prireditve. Pri občinski konferenci SZDL je že imenovan odbor za prireditve in proslave v okviru Cankarjevega leta. V tej rubriki pa vam bomo o njih napisali kaj več.

Prva kulturna prireditev – ob 8. februarju, slovenskem kulturnem prazniku, o kateri smo pisali v zadnji številki, je pravzaprav pomenila začetek vključevanja v Cankarjevo leto.

Poseben poudarek temu letu bo letos zajel tudi v reviji gledaliških skupin naše občine (potek revije objavljamo v celoti) in sicer z izvedbam nekaterih Cankarjevih del.

Krajevna skupnost Horjul in tamkajšnja osnovna šola pa bosta v sodelovanju z delovnimi organizacijami, družbenimi in družbenopolitičnimi organizacijami 25. aprila priredili na Vrzdencu (ob rojstni hiši Cankarjeve matere) kulturno svečanost. Sodelovali bodo člani Prosvetnega društva Horjul in šolarji iz tamkajšnje osnovne šole.

Domovina, pozdravljena iz veselega srca

Zveza kulturno prosvetnih organizacij naše občine je v počastitev ob stoti obletnici rojstva pisatelja Ivana Cankarja, priredila koncert amaterskih pevskih zborov naše občine v kulturnem domu v Podpeči. Ivan Cankar je naš notranjski rojak, ki je poleg lepe slovenske besede ljubil tudi lepo slovensko petje. Ivan Cankar je ljubil svojo domovino, ko je bil daleč od nje saj ji je posvetil najlepše pisane vrstice. Sam pa je dejal: „Ko sem daleč v tujini si hočem zapeti domačo pesem, vendar nimam posluha in zdi se mi, kot da sem oropan za nekaj najlepšega". Zato smo mu posvetili ta koncert z njegovimi besedami: „Domovina pozdravljena iz veselega srca"

Temu vabilu se je odzvalo deset pevskih zborov. Najbolj številni so bili vsekakor Horjulčani saj so nastopili z moškim, ženskim in mešanim pevskim zborom. Prav posebna pohvala pa gre vsekakor moškemu pevskemu zboru KPD slepih Karel Jeraj. Dvorana v Podpeči ni majhna, vendar pa ni mogla sprejeti vseh, ki so želeli poslušati lepo petje. Že več ko uro pred začetkom je bila dvorana razprodana. Prav vsi pevci so lepo zapeli. Zvenele so koroške, partizanske in druge in prav vsaka pesem je požela dolgotrajen aplavz hvaležnih poslušalcev. V Podpeči si želimo še takih koncertov, saj se bodo vedno našli poslušalci.

J. REMŠKAR

XV. REVIJA

gledaliških skupin občine Ljubljana - Vič - Rudnik v počastitev 100 - letnice rojstva Ivana Cankarja in 35. obletnice OF

od 27. marca do 18. aprila 1976

sobota, 27. marca ob 19. uri	Matej Bor	**RAZTRGANCI** izvaja KUD Polhov Gradec v dvorani na Barju
nedelja, 28. marca ob 16. uri	Norman Krasna	**DRAGA RUTH** izvaja KUD Dobrova v dvorani v Polhovem Gradcu
nedelja, 28. marca ob 19.30 uri	Anton Ingolič	**KRAPI** izvaja KPD „Ivan Cankar" v dvorani v Horjulu
sobota, 3. aprila ob 19. uri	Norman Barrash - Carrali Moore	**Cvetje hvaležno odklanjamo** izvaja KUD „France Prešeren" v dvorani na Barju
nedelja, 4. aprila ob 15. uri	Goldoni	**Krčmarica Mirandolina** izvaja KPD ROB v dvorani na Turjaku
nedelja, 4. aprila ob 19.30 uri	Fran Lipah	**Glavni dobitek** izvaja KUD IG v dvorani v Podpeči
sobota, 10. aprila ob 19. uri	Roman Novelli	**BREZ BESED** izvaja KUD „Zadrugar" v dvorani na Barju
nedelja, 11. aprila ob 16. uri	Marjan Marinc	**SREČKA** izvaja KUD Polhov Gradec v dvorani v Polhovem Gradcu
petek, 16. aprila ob 19.30 uri	Goran Gluvič	**OBSOJENI** izvaja DPD Svoboda Vič v dvorani v Trnovem
nedelja, 18. aprila ob 15. uri	Branislav Nušić	**Gumb in Dva lopova** enodejanki izvaja KUD „Žažar" v dvorami v Žažarju
nedelja, 18. aprila ob 19.30 uri	Ivan Cankar	**KURENT** izvaja PD Horjul v dvorani v Horjulu

sanje ve moje, kam ste se zagledale? - Ivan Cankar

KNJIŽNIČARJI O SVOJEM DELU

Zaokrožena podoba z lepotno napako

Pred kratkim so se zbrali vsi knjižničarji – amaterji naše občine, da skupaj pregledajo obračun svojega enoletnega dela in hkrati ugotovijo, kateri med njimi so bili najbolj prizadevni.

Delo naših knjižničarjev – amaterjev, natančneje povedano, knjižničark – amaterk, ki teden za tednom – nekatere tudi po dvakrat tedensko – čakajo v knjižnici svoje bralce in bralke v pričakovanju, da jim vrnejo izposojene knjige in vzamejo nove, a hkrati z bojaznijo, da bodo hoteli prav tiste, nove, ki jih še nimajo, ker pač – nimajo zanje denarja, je kulturno delo v polnem pomenu besede, je kulturno delo s človekom, z najosnovnejšo enoto družbe. Pravimo, da so knjižničarke amaterke, kar pomeni, da niso izšolane v stroki, a od njih terjamo vsi prav isto kot od poklicnih knjižničarjev, pričakujemo, da nam bodo ustregle enako kot v knjižnici sredi mesta. In v resnici nam marsikdaj res ustrežejo enako, marsikdaj je v njihovem delu celo več prizadevnosti in prizadetosti, kajti njih ravnanja ne usmerja poklic, temveč srce.

Tiho in domala neopazno je njihovo delo, poznajo ga le obiskovalci knjižnice, pa še ti ne vedo, da se delo knjižničarke ne konča z odhodom zadnjega bralca, temveč se nadaljuje še pozno v noč, v knjižnici ali doma. Knjižničarke morajo opraviti vse vpise, izpolniti statistične podatke, zaključiti blagajno, počistiti knjižnico. Razmišljajo o knjigah, ki naj jih kupijo za majhne denarje, ki jih imajo na voljo – majhne zaradi dragih knjig –, da bi svojim bralcem čimbolj ustregle. Nabavljajo knjige, jih vpisujejo, signirajo, katalogizirajo, izpolnjujejo knjižne liste, zavijajo knjige v polivinil, zato, ker hočejo, da bi bila tudi njihova knjižnica takšna kot one „prave", poklicne. Zakaj počnejo vse to? Kdo bi vedel, zakaj. Morda zato, ker onemu sitnežu z občine, ki jih je snubil za delo v knjižnici, niso znale reči – ne, morda iz čiste ljubezni do knjige, morda zato, ker menijo, da morajo tudi one prispevati svoj delež slovenski kulturi, navidez majhen, v resnici pa neskončno dragocen, ker razmišljajo enako plemenito kot naš človek, ko se je odločal za pot v partizane.

Če smo povedali, kaj vse delajo naše knjižničarke – amaterke in prostovoljke, še nismo povedali, kaj so naredile. No, najboljša med njimi v letu 1975 je naredila to: 239 bralcem, ki so skupaj vzeto obiskali knjižnico 2.213 krat ali vsak približno desetkrat na leto, je izposodila 7.532 knjig ali vsako knjigo, ki je v knjižnici več ko trikrat (vseh knjig je v knjižnici 2.038), novih knjig je zmogla knjižnica nabaviti 164.

Takšni so dosežki Zofije Frankove iz knjižnice na Brezovici, v knjižnici, ki ima kakšnih 14 m2 površine in v kateri je radiator zgolj znak civilizacije, saj ko je knjižnica pozimi popoldan odprta, je radiator že hladen.

Številke pa postanejo še bolj zgovorne, če jih primerjamo z mednarodnimi knjižničnimi normativi za kulturno razvite dežele in s poprečji v naši občini, v katerih je všteto tudi delo matične knjižnice, ne pa tudi delo šolskih knjižnic.

Vzemimo, da je zaledje knjižnice celotna krajevna skupnost Brezovica, katere število prebivalstva zaokrožimo na 1.500, potem so ti dosežki taki:

V knjižnici na Brezovici je 239 bralcev ali 1/6 vsega prebivalstva krajevne skupnosti, vtem ko je normativ 1/5, občinsko poprečje pa 1/10; na Brezovici je bilo izposojenih po 5 knjig na prebivalca, normativ terja le izposojo 3 knjig, občinsko povprečje pa je 1 knjiga in pol; nabavljena je bila 1 nova knjiga na 9 prebivalcev, normativ predvideva 1 novo knjigo na 5 prebivalcev, v občini pa nabavimo 1 novo knjigo na 24 prebivalcev! Pri tem res ne pomagata ne zavzetost ne srce, ampak samo denar, ki ga je premalo.

Domala enaki dosežki odlikujejo drugo uvrščeno knjižnico, ki jo vodi Marija Ponikvarjeva v Kozarjah. Od prve se razlikuje predvsem v tem, da so v tej knjižnici bralci v pretežni meri otroci, ki si sicer izposodijo veliko slikanic, pravljic in povesti, vendar pa je knjižnica izposodila manj zahtevne literature. Res pa je, da je 392 bralcem, ki so knjižnico obiskali 1695-krat, izposodila 10.512 knjig, novih knjig pa je nabavila 158.

Na tretje mesto se je uvrstila knjižnica na Škofljici, ki jo prizadevno vodi Tončka Gratova. Njeni dosežki so še vedno nad občinskim poprečjem, tudi v nakupu novih knjig, saj je nabavila 1 novo knjigo na 15 prebivalcev.

Naj še zapišemo, da je Tončka Gratova 225 bralcem, ki so knjižnico obiskali 2.974 krat, izposodila 5.177 knjig. Novih knjig je bilo 139.

Tudi v drugih 8 amaterskih knjižnicah naše občine na Dobrovi, v Horjulu, v Notranjih goricah, v Podpeči, v Polhovem Gradcu, v Robu, na Šentjoštu in v Velikih Laščah so knjižničarke prispevale vsaka zase primeren delež k utiranju poti slovenski knjigi tudi v najmanjše kraje občine.

Knjižničarke amaterskih knjižnic so različnih starosti in različnih poklicev, a sedaj jih vse druži isto poslanstvo: širiti knjigo in branje. To poslanstvo je bilo v letu 1975 zelo dobro opravljeno: v vseh 11 amaterskih knjižnicah v občini je bilo 2.233 bralcem, ki so knjižnice obiskali 11.243 krat, izposojeno 31.942 knjig ob le 916 novih knjigah.

Vendar, čeprav je res, da intimno knjižnično življenje in osebni odnos knjižničark do knjige in bralcev poznajo najbolje le bralci, je pa tudi res, da naše knjižničarke – amaterke le niso ostale povsem sebi prepuščene, kar jih verjetno tudi hrabri, da se trmasto spopadajo z vsemi težavami.

Našim amaterskim knjižnicam v veliki meri strokovno pomagajo sodelavke iz občinske matične knjižnice, organizacijsko skrbi zanje knjižničarska komisija pri občinski zvezi kulturno prosvetnih organizacij, ki jim tudi dodeljuje finančna sredstva in slednjič velja poudariti vse večjo zavzetost vodstev krajevnih skupnosti za njihove knjižnice, katerim priznavajo vso veljavo in jih tudi gmotno podpirajo v prizadevanjih, da bi imeli čimboljše prostore in čimbolj primerno opremo. Tu in tam vidijo stisko svoje knjižnice tudi delovne in družbenopolitične organizacije in jim priskočijo na pomoč.

Toda, mar nima ta lepo zaokrožena podoba majhne lepotne napake? Vse naše amatersko knjižničarstvo namreč sloni na ljubiteljstvu, na zavesti, na razumevanju, na uvidevnosti za nekaj, kar bi najbrž moralo biti brezpogojno zagotovljeno.

BORIS MAKOVEC

V KUD FRANCE PREŠEREN

Cvetje hvaležno odklanjamo

Cvetje, ki nam ga je ponudilo amatersko gledališče v Trnovem France Prešeren, je bilo tisto hvaležno cvetje na odrskih deskah, in tisto dramsko delo, o katerih pišejo, da so uspešnice. In tudi ta odrska podoba Cvetja, ki ga hvaležno odklanjemo, je bila prav taka uspešnica, saj jo je gledajoče občinstvo hvaležno sprejelo. Komedija, prisrčna, lepa, sproščena, živa. Brez pretiravanja v igri, preprosti na videz, pa vendarle zahtevni mizanscenski in scenski razporeditvi igralnih prostorov; tudi igralske stvaritve so bile čiste, sproščene, življenjsko verjetne. Na odru je bilo gledališče med ljudmi in za ljudi, čeprav je bilo vse le igra. Igra ni bila burka, marveč sproščena komedija, smešno postavljeno do prave mere, in igralske vloge so zaživele skupaj z njihovimi igralci. Osebe na odru so se znale poslušati, opazovati, in si odgovarjati.

Igro je z izjemnim posluhom za komedijsko živost in igralske zmožnosti posameznih igralcev režiral Lado Troha. In prednost njegove predstave je bila tudi v čistosti prizorov in natančnosti igralskega izraza, saj je bilo čutiti, da je po tej predstavi v gledališču manj zmeraj več. Prav ta VEČ pa je to komedijo požlahtnil, ji dal pristnost in življenjske verjetnosti. S svojo sodobno snovjo o življenju mladih ljudi, o peripetijah, razpletih in pojasnjevanjih, je predstava v celoti postala profesionalna gledališka stvaritev, ki je lahko samo spodbuda za nadaljnje delo. Igrali so Miloš Tišler, Mira Jakopec, Jože Breskvar, Tomaž Zalar, Oliver Telban, Janez Javoršek. Ali naj o igralcih povemo še kaj več, kot to, da so zmogli ansambelsko igro v celoti? Ne. Največji kompliment je lahko to: še tako majhna vloga je postala pomemben del celote, kajti vse so bile oblikovane z enako močjo.

M. KREFT

Doživetje ob koncertu

Iz skromnih začetkov se je pred kakim desetletjem zborovsko petje v občini razvilo v pomemben kulturni dejavnik, ki s svojimi celovečernimi koncerti, snemanji, sodelovanji, gostovanji v kraju, občini in zunaj nje, dokazuje ne samo porast števila pevcev in zborov, ampak tudi – sicer počasno – zato pa tembolj konstantno rast kvalitete, ki vzpodbuja pevce k nadaljnji poustvarjalni vnemi, poslušalce pa zadovoljuje v želji po lepem, smiselno podanem in umetniško doživetem petju.

Seveda nastopajo tudi težave. Danes že skoraj ni človeka, ki bi ne vedel, koliko časa in dela je treba žrtvovati, da zbor – kot rečemo zazveni in koliko znanja, delovne discipline in študijskega prizadevanja je potrebno da je prelivanje akordov čisto, dinamično odmerjeno, da so fraze v celoto vgrajene in izstopajo le, ko muzikalni tok skladbe to zahteva. Nekdo bi dejal, da so to strokovne podrobnosti in v tej naj govore zborovodje med seboj, mi v dvorani pa bi radi poslušali lepo petje. To je res. Vendar je treba navzlic pravilnemu ugovoru tudi na tem mestu ponovno poudariti, da brez osnovnega pevskega vedenja, brez tehničnih vaj, pravilne izgovorjave in dihanja ter sposobnega zborovodje ne more napredovati noben še tako navdušen, zagnan in za petje vnet zbor.

Vaška idila s svojo veliko ljubeznijo do petja, toda brez pevskega znanja, jemlje spričo tranzistorjev in TV oddajnikov počasi slovo – kar je škoda – njo pa lahko zamenja samo več ali manj šolano petje, kajti na nobenem gospodarskem področju ni tržna konkurenca tako dosledna, kot prav na kulturnem področju. Toda tudi to tezo je treba jemati relativno, sicer ne bi nemoteno uspevalo toliko komercialne plaže, ki je kljub preganjanju ni moči zatreti. Toda ljudstvo zlasti na podeželju zna iz svoje naravne inteligence tenkočutno prisluhniti umetniški izpovedi pa bodi, da je ta izražena na platnu, v tonih, besedi ali plesu. Zato bo treba tudi v tem dejstvu iskati vzrok za polne (prazne) dvorane, (ne) obiske razstav, dramskih, plesnih predstav itd.

CVETKO BUDKOVIČ

Literarni večer v ljudski knjižnici Horjul

V okviru prizadevanj za čim uspešnejše približevanje literarne umetnosti preprostemu bralcu, so mladi iz Horjula pred nedavnim povabili v svojo sredo znanega pesnika in igralca Toneta Kuntnerja.

V prisrčnem srečanju je priljubljeni pesnik mladim ljubiteljem knjige, orisal predvsem svojo ustvarjalno pot in poglede na sodobno umetnost, prav tako pa se je z njimi pogovoril tudi o nekaterih aktualnih problemih, ki tarejo novejšo slovensko poezijo. Srečanje je ponovno dokazalo, da umetnost in kultura v Horjulu dobivata čedalje vidnejše mesto, prav tako pa je nedvomno doprineslo tudi viden delež h kulturni tradiciji tega kraja.

B. VRHOVEC

Prvi koraki dramske sekcije v OO ZSM Podpeč-Preserje

Od ustanovitve OO ZSM Podpeč – Preserje je preteklo le dobrega pol leta. Ob prizadevnosti članov posebno pa mentorja mladih Rafka Lapajneta se že kažejo prvi sadovi. OO ZSM je skoraj v popolnosti zaživela. Največji napredek je vsekakor viden na področju kulturnih dejavnosti. Najbolje pa je zaživela dramska sekcija. Po večletnem zatišju, ki je vladalo v našem kraju je dvorana v Podpeči spet zaživela. Napolnili so jo mladi iz dramske sekcije, saj jim je bila vsak večer kar drugi dom. Delujeta dve dramski skupini. Obe sta imeli že ognjeni krst. Ljudje navdušeni in željni predstav so dvorano obakrat napolnili do zadnjega kotička. Obe predstavi sta vžgali pri gledalcih. Prva predstava z resno vsebino, druga pa komedija. Posebno z drugo so bili gledalci zadovoljni. Trud mladih je bil v celoti poplačan. Hvaležni gledalci pa so vsekakor svetla pot za bodočnost kulturnega življenja v naši KS.

J. REMŠKAR

DPD SVOBODA VIČ SMELO ZAŽIVELA

Goran Gluvić: Obsojeni

Povzemamo iz ocene dr. Mirka Zupančiča, člana gledališke komisije pri ZKPO: „Želja skupine mladih ljudi, da bi se rešili narkomanije, da bi odkrili človeka in zaživeli človeka vredno življenje – vse to zasluži pozornost „. . ." besedilo je delo zelo mladega pisca, ki pa mu nadarjenosti in zavzetosti ne smemo odrekati. Tekst živi sicer v določenem žargonu, ni pa nihilističen „. . režiser je delal (to kaže uprizoritev) zelo resno in vestno. Vsekakor je njegova zasluga, da igralci na odru niso uprizarjali lažnive, goljufive in diletantske teatralike. Bili so sproščeni in naravni. Z režiserjevo pomočjo so ustvarili nekaj zares rahločutnih razpoloženj in liričnih, človeških trenutkov . . . tej skupini je treba še naprej posvetiti vso skrb."

Režiral je Branko Kraljevič in polna dvorana je nastopajoče na koncu nagradila z lepim aplavzom, čeprav je pomanjkljiva tehnična opremljenost kriva zelo asketske uprizoritve, ko si režiser ni mogel pomagati s svetlobnimi prelivi, ampak je luč bil prisiljen enostavno ugašati.

Plodna razprava delegatov

V občinski sejni dvorani je v četrtek, 25. marca, potekalo 5. zasedanje skupščine TKS Ljubljane Vič-Rudnik. Od 64 pozvanih delegatov se je seje udeležilo 42. Poleg delegatov je bilo prisotnih večje število gostov, ki so pozneje tudi sodelovali v razpravi.

Po uvodnih besedah predsednika skupščine Dušana Dobrovoljca, ki je pozdravil vse prisotne goste in zbrane delegate, je skupščina sprejela naslednji dnevni red:

1. Izvolitev organov skupščine
2. Sprejem zapisnika 4. zasedanja skupščine TKS Ljubljana Vič-Rudnik
3. Realizacija programa za leto 1975
4. Družbeni dogovor o razporejanju dohodka v letu 1976 v Ljubljani
5. Program občine, mesta in republike za leto 1976
6. Razno

Po izvolitvi vseh organov skupščine, ki so takoj pričeli z delom, je Dušan Dobrovoljc, ki je vodil celotno delo, prešel na drugo točko dnevnega reda. Delegati so sprejeli zapisnik s 4. zasedanja. Pred tem pa je bilo treba razčistiti neko nejasnost, katero je v zapisniku zasledil tovariš Stanič, ki se tudi ni strinjal z vpeljavo tujk v zapisnikih.

Pri tretji točki dnevnega reda je besedo prevzel ing Tomaž Ogrin, predsednik izvršnega odbora TKS, ki je podal poročilo o dejavnosti TKS v naši občini. Poudaril je pomembnost množičnih akcij naših občanov, ki so se v največjem številu udeležili pohoda Ob žici okupirane Ljubljane. Odpraviti pa bo treba tudi nekatere slabosti, zlasti pri boljši organizaciji dela, delu s kadri in povezovanju ter obveščanju občanov.

Za njim so besedo prevzeli predsedniki stalnih komisij TKS, ki so poročali o delu v minulem letu. V razpravi v zvezi s to točko dnevnega reda je tovariš Stanič izrazil mnenje, da preveč denarja odvajamo v razne sklade, v občini pa nimamo niti za najnujnejše potrebe. Potrebno bi bilo ustanoviti lasten sklad, kamor bi se stekala denarna nakazila za izgraditev najnujnejših objektov. Delegat IPT je opozoril na razsipavanje denarja (kopališče Tivoli), sami pa nimamo niti za ureditev skromnih slačilnic. Tovariš Replarič je bil mnenja, da predlog rebalansa ni bil popoln in je zahteval nekaj pojasnil. Po razpravi še nekaterih delegatov je skupščina sprejela realizacijo v letu 1975 in predložen rebalans za minulo leto. Pri sprejetju družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1976 v Ljubljani je bilo izrečenih nekaj pripomb. Potrebna bo korekcija člena o investicijah, prav tako pa finančni plan tudi ne more biti del družbenega dogovora. Skupščina je vključno s temi pripombami amandmaje izvršnega odbora v Ljubljani sprejela. Pri predzadnji točki dnevnega reda se je pokazala potreba po uskladitvi programov občine in mesta za leto 1976. Za vse nadaljnje delo je ta skladnost nujno potrebna in nekih dokončnih sklepov ne bi kazalo sprejeti.

Razprava se je končala pozno, vendar se je na skupščini razbistrilo prenekatero vprašanje. Kljub temu pa je ostalo še nekaj nerešenih problemov, ki jih bo treba v kratkem odpraviti.

RAZMIŠLJANJA

»Moj sin je najboljši«

V komentarju z nedeljske nogometne tekme v Beogradu je novinar Sportskih novosti kritiziral obnašanje mladega Dinamovega igralca, ki je bil zaradi nešportnega vedenja izključen. Takoj naslednji dan so dobili v redakcijo časopisa ostro opozorilo njegovega očeta. Hudoval se je na novinarja, češ da je blatil in osramotil ime njegovega sina. Nikakor se ni strinjal, da se o njegovem sinu daje posebne komentarje, kadar mora zaradi nešportnosti v igri zapustiti igrišče.

Dejali boste, kaj to spada v občinsko glasilo? Vsekakor se ne bomo posvetili problemom igralcev nogometa v Zagrebu, toda na podobne, pogosto enake primere prenapetosti mladih športnikov s strani staršev naletimo tudi pri nas. Očetje in sinovi. Razumljivo, da si starši želijo, da je njihovim otrokom laže kot je bilo njim, da se manj mučijo, da hitreje postanejo pomembne osebnosti. Pogosto očetje v sinu vidijo sebe, svoje želje in hotenja. To je povsem normalen pojav pri nas vseh. Toda starši pogosto pretiravajo, postanejo zaslepljeni od želje po slavi svojih otrok. Pogosto slišimo iz ust staršev, ki jim v mladosti ni bilo dano, da se aktivno bavijo s športom, češ če meni ni uspelo poseči po športnih lovorikah, bo uspelo mojemu otroku. Najhuje so obsojani trenerji, ki staršem povedo, da njihov up nima zadosti potrebne vztrajnosti, potrebnega smisla za šport ali talenta. Takoj postanejo popolni „brezvezniki", neodgovorne osebe in podobno. Moj fant ali dekle so najboljši, vendar jih drugi zanemarjajo in odrivajo. Take in podobne izjave staršev niso redke in jih lahko slišite tako ob nogometnem igrišču kot ob robu bazena ali povsod tam, kjer so dani pogoji za športno vadbo.

In kdo pri tem trpi? Največkrat otrok sam, kateremu so starši že v rani mladosti odvzeli igrače in jim igrot nadomestilo dali šport. Res postaja tekmovalni šport domena mladih (plavanje, košarka, smučanje, orodna telovadba . . .), vendar je pri šestih, sedmih letih otroka vključiti v naporno športno delo nemalokrat kruto. In prav pri tem imajo starši in trenerji glavno vlogo. Vprašanje je: gojiti šport zaradi športa samega ali za dosego slave, popularnosti in denarja. Pogosto ob nepravilni športni vzgoji postane otrok ob koncu svoje športne kariere težko prilagodljiva oseba, ki se le s težavo vključi v normalen tok življenja. Starši se bi morali zavedati, da šport ogromno daje in mlademu človeku nudi, vendar ob nepravilni vzgoji tudi veliko jemlje. Športnik mora poleg poraza v boju z vrstniki prenesti tudi na njegov račun usmerjene kritike. Isto velja tudi za starše, ki so razvijajočemu se otroku glavna opora. Pravočasna in utemeljena kritika je pogosto vrednejša od stotine lepih besed in pohval. To mora biti jasno tudi „očetom in sinovom".

Veliko zanimanje gledalcev za skoke na 30 m skakalnici v Dvorski vasi

SMUČARSKI SKOKI V DVORSKI VASI

Pripravljenost in uspehi

V nobeni KS na velikolaškem območju ni organizirane telesno kulturne dejavnosti, razen v samih Velikih Laščah. Tu že nekaj časa deluje strelska skupina. Ob pogojih, ki so ji dane dosega velike uspehe tako na občinskem, kot v republiškem merilu. Žal edini, ki dela in vztraja v teh razmerah je Lojze Sever. V Velikih Laščah ni telovadnice, ki bi jo kraj in okolica nujno potrebovala, da o bazenu niti na govorim. Velik odstotek mladine ima slabo telesno držo.

Z boljšo telesno vzgojo v šoli in organizirano telesno kulturo bi lahko pomagali. Žal tega ni, ker primanjkuje posebnega strokovnega kadra in objektivnih možnosti.

Pred desetimi leti in več je bila telesna vzgoja aktivnejša. Takrat je bil v Velikih Laščah Bine Lenaršič, pobudnik vrste športnih prireditev. Zdaj, ko teh prireditev ni, lahko ugotavljamo, koliko lahko naredi oziroma kaj pomeni ambiciozen pedagog telesne vzgoje na podeželju.

Nekaj pa se je le premaknilo v Dvorski vasi. To kažeta dve prireditvi smučarskih skokov na 30 metrski skakalnici. Rekorden obisk gledalcev in skakalcev to dokazuje.

Mladi krajani iz Dvorske vasi so zelo zainteresirani za športno dejavnost. Nameravajo ustanoviti športno društvo Dvorska vas, ki bo obsegalo aktivnost zimskih in ostalih športov, za katere trenutno obstajajo možnosti. Priprave za ustanovitev so že v teku.

Veliko interesa je tudi za preureditev 30 metrske skakalnice v 40 metrsko in njeno registracijo.

Res je območje Velikih Lašč pretežno kmetijsko, vedno bolj pa je prisotna tudi migracija mladih v industrijske predele. Toda organizirana telesna kultura bi tudi to deloma negirala in utrdila cilje političnega sistema ljubljanske regije.

Smučarski skoki v Dvorski vasi pri Velikih Laščah so povsem uspeli. Tu je treba pohvaliti okoliške fante, ki so pripravili 30 metrsko skakalnico in pomagali pri organizaciji samega tekmovanja. Na prvi prireditvi se je zbralo kar 500 gledalcev in 26 skakalcev iz Rubnice, Loškega potoka, Stične, Kompolj, Sodražice in domačih vasi. Druga prireditev teden dni kasneje pa je privabila še več skakalcev. Tokrat je bilo zaradi slabega vremena gledalcev manj.

Rezultati prve prireditve (20. februarja)

1. KOŠMRLJ JOŽE (Gora) 219,5 točk (28, 25,5)
2. VIRANT (Prilesje) 216,5 (28,27)
3. KOŠMRLJ TONE (Gora) 215 (26,5 28)

Rezultati druge prireditve (7. marca)

1. KOŠMRLJ JOŽE (Gora) 221 točk (30,30)
2. GROZDNIK (Stična) 220,5 (28.5,30)
3. KOŠČAK (Stična) 193,5 (27,28)

METOD ŽUŽEK

Tek na rumenih smučeh

Trim tekaške akcije pod geslom „Vsi veselo na poljano belo" 28. feb. letos se je udeležilo 181 smučarskih tekačev in 39 tekačic. Ob lepem vremenu se je v odlično pripravljeno progo spustilo veliko tekačev, ki so se prvič seznanili s to obliko športne rekreacije. Najmlajši udeleženec je štel komaj štiri leta, najstarejši pa nosi breme šestih desetletij. Proga je bila dolga približno 3 km. Akcijo so pripravile vse TKS ljubljanskih občin in MZTK Ljubljana. Samo organizacijo in izpeljavo tekmovanja pa so na svoje rame prevzeli neutrudni delavci SK Brdo. Na voljo je bilo tudi vseh 100 parov smuči s čevlji in palicami vred, ki so jih v ta namen nabavile TKS naše občine. Kar 85 udeležencev teka si je za simbolično vsoto 5 din izposodilo kompletno tekaško opremo. Rumene tekaške smuči si lahko vsakdo sposodi tudi ob drugem času. Razveseljivo je dejstvo, da se je tek na smučeh v naši občini tako hitro razširil. Poleg številnih gledalcev ob progi na Brdu, ki so kazali zanimanje za ta šport, razširjenost tekov kažejo tudi številke. Kar 150 naših občanov se je udeležilo Trnovskega maratona na Črnem vrhu, 80 jih je bilo na Bloških tekih, preko 40 pa na Koroškem teku. Veliko med njimi si je sposodilo rumene smuči, ki so pravzaprav kupljene v ta namen. Teki na Brdu so jasno pokazali da je potreba po čim večjem številu tovrstnih akcij močno prisotna.

Spoznavanje je vsebina rekreacije

V pokritem bazenu Tivoli že več kot eno leto poteka rekreativno plavanje za občane naše občine. Z namenom, da se sedanja oblika rekreacije poživi, je PK Ljubljana v sodelovanju s TKS Ljubljana Vič-Rudnik pripravil ciklus predavanj s področja plavalne rekreacije. Predavali bodo priznani strokovnjaki s področja plavanja in zdravstva. Na predavanjih se bomo srečali s tematiko, ki zadeva zdravstveni in športni pogled na plavanje kot sredstvo rekreacije. Namen predavanj je seznanjanje udeležencev z vsebino rekreacije, spoznavanje tehnik plavanja in česa se mora plavalec varovati pri kopanju in plavanju. Vse to naj bi pripomoglo k temu, da bi rekreatorji pri plavanju resnično uživali in izkoristili vse možnosti, ki jih gibanje v vodi nudi. Predavanja se bodo začela vsakič ob 20,45 in bodo trajala največ 20 minut. Nato pa bo za zainteresirane organizirano izpopolnjevalno plavanje pod nadzorom strokovno usposobljenih vaditeljev.

Prvič krajevne skupnosti

V športni dvorani Študentskega naselja je minulo soboto bilo odigrano občinsko prvenstvo v odbojki. Sodelovalo je 12 moških in 3 ženske ekipe. Na pobudo komisije za rekreacijo pri TKS Ljubljana Vič-Rudnik je tekmovanje samo vodil TVD Partizan Vič. Prvič so se na tako tekmovanje prijavile tudi ekipe iz posameznih krajevnih skupnosti in sicer štiri ekipe. V zanimivih in izenačenih športnih bojih so bili doseženi naslednji rezultati: Moški; 1. IBE, 2. TVD Partizan Vič, 3. KS Podpeč Preserje. Med dekleti pa so z veliko premočjo zmagale igralke TVD Partizan Vič, pred ekipo OŠ Vič in ekipo OŠ Bičevje.

Učenci na snegu

Z namenom, da vsem učencem osnovnih šol nudijo možnost za osvojitev osnovnih smučarskih veščin, že vrsto let učenci petih ali šestih razredov za en teden zamenjajo šolske klopi z smučanjem na snegu. Včasih je kaka generacija ostala na suhem, ker zaradi pomanjkanja snega niso mogli izvesti tečaja. Letos pa nas je po dolgem času narava v veliki meri obdarila s snežno belino, na kateri so svoje mesto našli tudi šolarji. Ob organizaciji šole v naravi so se pedagogi pogosto znašli pred hudimi problemi, ki so jih potem po svojih močeh reševali. Tako na primer OŠ Vrhovci s svojimi učenci ni mogla priti do Travne gore, ker je čez noč zapadlo preveč snega, na OŠ Oskar Kovačič pa so se med tečajem otepali s pomanjkanjem strokovno usposobljenega kadra. Večina šol pa se je odločila, da se ne vozijo šolarji čez noč domov, temveč da ostanejo ves teden ločeni od svojih skrbnih staršev in se morajo opreti le lastne sile. Ima pa ta način tudi slabe lastnosti, med katerimi prevladuje visoka cena. Poleg osnovnih šol se za nekaj dni v naravo preselijo tudi nekateri vzgojno varstveni zavodi. Že najmlajši se seznanijo z zimsko

Tatjana Borštnik

Melita Segala

Gabrijela Pavlič

Marti Mari

športnim veseljem. Nekaj svojih vtisov in zapažanj o uspešnosti letošnje šole v naravi na posameznih šolah so povedali nekateri pedagogi kar sami.

– GABRIELA PAVLIČ, predavateljica telesne vzgoje na OŠ Vič: „Letos smo se z našimi šolarji prvič odpravili na Travno goro. K temu je zlasti pripomogla sprejemljiva cena oskrbovalnega dne, ki je za učence znašala 60 dinarjev na dan. Pri organiziranju vadbe na snegu so nam pomagali vaditelji SK Snežinka. Tako je vseh 77 otrok imelo možnost temeljito izpopolniti svoje smučarsko znanje. Snega smo imeli dovolj, zadovoljni pa smo bili tudi s prehrano in celotno oskrbo. Tudi naslednje leto nameravamo zimovanje organizirati na istem mestu."

– TATJANA BORŠTNIK, pedagoški vodja šole v naravi na OŠ Bičevje. „Našim učencem smo omogočili smučanje na Krvavcu. V sredini januarja so bile le tam dokaj ugodne snežne razmere za delo na smučeh. Poleg rahlega pomanjkanja snega, smo imeli nekaj težav tudi z vetrom, ki je učencem dvakrat preprečil odhod na smučišče. Pri vodenju in organiziranju zimovanja so nam pomagali uslužbenci hotela in uprave žičnic, ki so nam v vseh pogledih „šli na roko". Tudi v prihodnje bomo skušali organizirati smučanje šolarjev petih razredov na Krvavcu. Problem pa je dokaj visoka cena, ki jo nekateri starši le s težavo plačajo."

– MARTA MORI, ravnateljica VVZ Kolezija. „Naše otroke v starosti 5-7 let smo letos prvič peljali za več dni na sneg. Odločili smo se za Rakitno, kjer so resnično dani vsi pogoji za uspešno zimovanje najmlajših. Zaradi poslabšanja vremena smo se z 76 otroki predčasno vrnili v Ljubljano. Nameravali smo ostati pet dni, vendar smo se po treh dneh vrnili. STarši pri tem niso imeli stroškov in so bili pri vrnitvi otrok resnično zadovoljni s tako obliko dela z najmlajšimi. Mnenja sem, da bi se z bolj elastičnim sodelovanjem vseh zainteresiranih dalo izpeljati še vrsto podobnih akcij. Predvsem pa bi bilo treba podpreti napore uprave doma na Rakitni, ki že nekaj let skuša dom posodobiti in ga še bolj približati naši mladini."

– MELITA SEGALA, predavateljica telesne vzgoje na OŠ Trnovo. „Tudi letošnje leto smo se vrnili na Travno goro, kjer imamo Šolo v naravi že vrsto let. Tako sprejemljiva cena, kot odlični pogoji za delo in dobra domska oskrba nas že osmo leto ne loči od Travne gore. Naše učence smo ločili na dve skupini po približno 50 otrok, ki so preživeli brezskrbne dni v zimski naravi. Prva skupina je zaradi visokega snega ostala dva dni dlje. Avtobusi se namreč niso mogli prebiti do našega doma. Nekaj težav smo imeli s strokovnimi kadri, ki pa smo jih še pravočasno rešili. Tudi v prihodnje nimamo namena menjati našega priljubljenega zimovališča".

NA PRVIH TEKMOVANJIH

Podpeški smučarji uspešni

Po dolgoletnem premoru, katerega glavni krivec so bile slabe zime in pomanjkanje dobre volje v društvu, so letos podpeški smučarji startali z veliko zagnanostjo. Kljub pomanjkanju opreme in vaditeljev so takoj, čim je apadel sneg, na Rakitni izvedli tečaj za tekače, v eposredni bližini vasi Jezero pa postavili novo 15 metrsko skakalnico, na kateri so izvedli prav tako krajši tečaj. Gibalo vsega tega dela pa je bila vključitev v Notranjski smučarski center, ki organizira tekmovanja v klasični kombinaciji s tekmovanji v tekih in skokih po številnih krajih. Namen tega tekmovanja je predvsem delo, od cicibanov do mladincev. V letošnjem letu so na dosedanjih tekmovanjih nastopali mladi smučarji iz Predmeje, Logatca, Črnega vrha, Hotedrščice, Rakeka, Idrij, Vrhnike in Podpeči.

Na enem izmed takih tekmovanj „Na Jezeru" je nastopilo 62 tekmovalcev, ki so dosegli sledeče rezultate:

CICIBANI: teki: 1. Pristavec J. (Podp.) 2. Kovačič M. (Podp.) 3. Polanc M. (Predmeja) skoki: 1. – 2. Svete P. (Podpeč), Meze (Predmeja) 3. Kovačič M. (Podpeč).

MLAJŠI PIONIRJI: teki: 1. Zdešar J., 2. Rogelj S. 3. Rogelj M. (vsi Podpeč). Skoki: 1. Blaško R. (Predmeja) 2. Kavčič P. (Logatec) 3. Petkovšek (Logatec).

STAREJŠI PIONIRJI: teki: 1. Pristavec M., Jamnik Z. Rogelj L., (vsi Podpeč). Skoki: 1. Nartnik M., Holc A. (oba Podpeč) 3. Pristavec M. (Podpeč).

MLAJŠI MLADINCI: teki: 1. Petkovšek S. 2. Verbič m. 3. Kaštivnik L. (vsi Logatec). Skoki: 1. Verbič M. 2. Petkovšek S. Klevišar F. (vsi Logatec)

STAREJŠI MLADINCI: teki: 1. Petrič A. (Podpeč) 2. Likar G. (Predmeja), 3. Zalar Rudi (Podpeč). Skoki Japelj A., 2. Žnidarič I., 3. Krvina M. (vsi Podpeč).

ČLANI: teki: 1. Svete L. (Podpeč) 2. Istenič S. (Logatec) 3. Petkovšek P. (Vrhnika).

Na tem tekmovanju doma so se prireditelji izkazali tudi kot dobri organizatorji.

Še večji uspeh pa so Podpečani dosegli na tekmovanju na Vrhniki, kjer so med skoraj 100 tekmovalci dosegli sledeča boljša mesta (iz ŠD Podpeč je bilo 24 tekmovalcev):

CICIBANI: teki: 2. Pristavec Janez, 6. Kovačič Milan skoki: 1. Svete Pavel, 4. Pristavec Janez, 5. Uršič Boštjan.

MLAJŠI PIONIRJI: teki: 1. Rogelj Stane, 2. Zdešar Janez, skoki: 1. Zdešar Janez

STAREJŠI PIONIRJI: teki: 1. Jamnik Zdenko, 2. Pristavec Matjaž, 3. Rogelj Alojz, skoki: 2–4 Šušteršič Simon, Holc Andrej

MLAJŠI MLADINCI: teki: 1. Petrič Alojz

STAREJŠI MLADINCI: skoki: 1. Zalar Mirko, 2. Japelj Tone, 3. Jerše Aleš.

Po dosedanjih rezultatih se mladim smučarjem iz Podpeči obeta zelo dobra končna uvrstitev v klasični kombinaciji med tekmovalci iz izrazito „smučarskih" krajev.

Zima, zima bela

Zima se izteka, zato je potrebno narediti pregled čez aktivnost smučarjev tekačev smučarskega kluba Brdo v sezoni 1975-76. Da lahko govorimo o določenem napredku so vzrok ugodnejše snežne razmere in načrtno delo z mladimi, kljub temu da se srečujemo s kadrovskimi problemi.

Na sezono smo se pričeli pripravljati že v začetku avgusta 1975 na suhih treningih. V jesenskem obdobju smo sodelovali na vseh krosih, ki so jih priredili smučarski klubi na občinskih in šolskih prireditvah in na krosu za pokal DELA. Trening na snegu smo pričeli 28.11.1975 v Ratečah. Sodelovali smo na vseh tekaških prireditvah, kjer so naši tekmovalci dosegli dokaj dobre rezultate. Najpomembnejše prireditve so bile: Memorial Tomaža Godca, Beštrov memorial, Isteničev memorial ter republiška in državna prvenstva za pionirje in mladince. Sodelovali smo tudi na mnogih meddruštvenih tekmah, ki so bile organizirane po vsej Sloveniji.

Starejši člani smo se zopet posvetili rekreaciji. Sodelovali smo na vseh množičnih prireditvah, to je na maratonih, katerih smo se udeležili s številno ekipo. Tako smo letos sodelovali na Bloških tekih, na Koroškem maratonu, na Trnovskem maratonu in na gorskem teku na Vršič. Ta naša aktivnost nam je pomagala, da smo se lahko udeležili tudi raznih sindikalnih in občinskih tekmovanj.

To je le bežen pregled naše aktivnosti, ki pa s tem ni končana saj bi lahko še veliko povedali o našem sodelovanju z osnovno šolo Vrhovci, s temeljno telesno kulturno skupnostjo občine Vič-Rudnik, ter z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami vendar naj bo izraz našega dela predvsem množičnost, katero smo nedvomno dosegli in kvaliteta, katero postopno dosegamo.

ANTON STERLE
Smučarski klub BRDO

ŠPORTNE DROBTINICE

Nogometaši viškega Mercatorja so doživeli letošnji najvišji poraz in hkrati prvega na domačem igrišču. Z rezulatatom 4:1 jih je premagala ekipa Famosa, ki je domače igralce nadigrala v vseh elementih igre. Če bo moštvo tudi v prihodnjih kolih nadaljevalo s tako neodgovorno in slabo igro, se lahko upravičeno bojimo za njihov obstanek v drugoligaškem okolju.

Člani TVD Partizan-Vič A. Strmecky, T. Vahen in J. Kotnik so se za letošnji Trnovski maraton na Črnem vrhu res dobro pripravili. Ko je organizator tekmovanje zaradi obilice novozapadlega snega prestavil za 14 dni, so se teka željni športniki iz naše občine odločili, da se v Ljubljano vrnejo na smučeh. Po napornem maršu so se utrujeni, vendar veseli in zadovoljni vrnili domov na smučeh.

Za dobro leto se je od aktivnega dela z mladimi plavalci poslovil trener PK Ljubljane I. Pečirer, ki je odšel na služenje vojaškega roka. Vsekakor se bo njegov odhod močno poznal pri organiziranju dela ob robu bazena. Upamo, da mu dnevi v zelenosivi uniformi v Tolminu, kjer služi domovini, hitro teko.

Že v začetku maja se lahko po obljubah izvajalcev gradbenih del nadejamo ogrevane vode v bazenu kopališča Kolezije. Če vreme ne bo izrazito nagajalo, bodo končali z urejanjem ogrevalnih naprav. Tako se bo znatno podaljšala kopalna sezona, ki je bila doslej povsem odvisna od vremena. Zlasti se ogrevane vode vesele tekmovalci, ki so doslej pogosto trenirali v zelo hladni vodi.

Na občinskem prvenstvu v smučanju v Martuljku sta se na prvi mesti v skupini najmlajših uvrstila brat in sestra Rutar. Z odlično vožnjo med vratci sta dokazala svoje smučarsko znanje, ki ga oba uspešno prenašata na mladi rod kot trenerja pri SK Olimpija in SK Novinar. Njunega uspeha se je verjetno razveselil tudi njun oče, ki je sicer priznan smučarski delavec in strokovnjak na tem področju.

V Slovenski košarkarski ligi za moške se naš občinski predstavnik uspešno bori za točke. Po sedmih kolih je ekipa Trnovega dosegla tri zmage, ki dajejo upanje na solidno mesto ob koncu prvenstva. Resnično škoda, da v naši občini ne najdejo primerne dvorane za tekme na domačem igrišču in morajo skupaj z nasprotnikom gostovati v dvorani Ilirije v Šiški. Predaleč od domačega občinstva.

Na Brdu pripravljajo ustanovitev kluba za letenje z zmaji in jadranjem na deski. To bi bil prvi tovrstni klub pri nas in bi zajel v svoje vrste vse ljubitelje teh dveh športov pri nas. Lastniki zmajev se doslej ukvarjajo s tem športom čisto individualno in neorganizirano. Zato se vedno bolj čuti potreba po klubu, ki bi združil njihova prizadevanja.

NA BARJU IN OB ŠUJICI

VODA NEUSMILJENO UNIČUJE

Področje naše občine je tako na območju mesta kakor izven njega, predvsem pa na Barju, prepleteno z gosto mrežo rek in potokov, hudournikov in odvodnih barjanskih jarkov vseh širin in globin. Na tem obširnem območju je okrog 300 različnih mostov in od njih je preko 80 odstotkov v dotrajani leseni izvedbi.

Mnogo javnih, predvsem pa kmečkih mostov širom občine prevsem pa na Ljubljanskem barju je že popolnoma propadlo, tako da so posamezne ceste in poti že neprevozne ali pa imajo oznako nosilnosti le od 1 do 3 tone.

Neprevoznost ali nizka nosilnost zelo ovirata razvoj kmetijske mehanizacije, ki je za sodobno produktivnost neodhodno potrebna in ki je osnovni pogoj nadaljnjega razvoja in obstoja kmetijstva.

V času tridesetih let obnove in sanacije naše republike smo vodne objekte in njih naprave v glavnem le vzdrževali, ne pa toliko investicijsko dograjevali. S polnim razumevanjem smo in še spremljamo solidarno prelivanje sredstev, ki jih zbiramo širom republike za naša nerazvita območja.

Te vrstice naj bodo tudi poziv prebivalstvu prizadete krajevne skupnosti, občine, mesta in republike, da posvetijo več skrbi potrebni solidarnostni akciji za sanacijo in vzdrževanje vodotokov, jarkov in mostov občine Ljubljana Vič-Rudnik.

Dojeti moramo, da je Ljubljansko barje pomembno in zelo obsežno, neposredno območje Ljubljane. To, do sedaj zelo mačehovsko obravnavano območje je potrebno na podlagi izvršenih poizkusov in znanstvenih ugotovitev sanirati oziroma vsaj redno vzdrževati.

Tako smo začeli v zadnjih letih s ponovnim čiščenjem, kopanjem in razširjanjem mreže glavnih odvodnih jarkov na Barju s sanacijo in varovanjem bregov rek in hudournikov, z zakonskimi in fizičnimi ukrepi čiščenje same vode, z nasadi topolov na najbolj zanemarjenih površinah, nabavili smo najnujnejšo mehanizacijo za dela na razmočenih in zamočverjenih površinah itd.

Barjanski pododbori, krajevne skupnosti in občine opozarjajo na vsakoletne zahtevne potrebe, ki pa jih ne moremo izvršiti, ker nimamo dovolj namenskih sredstev. Tako nam posamezna območja Barja, ki jih ne oskrbuje neposredno prebivalstvo, propadajo, zeleni travniki in pašniki tonejo v močvari, ker nihče ne čisti redno parcelnih odvodnih jarkov, voda se zaradi tega predolgo zadržuje, propadajo kulture, onemogočen je prevoz itd.

Gradaščica, ki je sicer zelo miren in okrasen potok, pa se ob neurju spremeni v razdiralen hudournik, ki ruši in odnaša mostove, jezove, predvsem pa bregove. Ker smo zadnja leta na družbenih pa tudi privatnih površinah zanemarili redno vzdrževanje struge in bregov, nam je odnesla voda nekaj hektarjev najboljše ravninske obdelovalne zemlje.

Pričujoča skica sedanjega stanja Gradaščice na odseku Dobrova, Šujica, Log je veren in zelo drastičen dokaz razdiralne sile vode, ki nebrzdano trga bregove, ogroža ob predoru v potok Šujico nadaljnje površine rodne zemlje, ogroža že samo vas, predvsem pa še lesen most pod vasjo, ki je trajno pod udarom samovoljnega toka vode.

Enako je ogrožen tudi povsem dotrajani leseni most na glavni cesti Polhov Gradec na meji med Dobrovo in Šujico, ki čaka že ves povojni čas, da ga preložimo v bolj pregledno in izravnano traso in da ga že vendar zgradimo v trajni železobetonski izvedbi.

Na sedanjem mostu je že vrsto let oznaka za nosilnost do 10 ton – preko njega pa vozijo vsi tovornjaki in avtobusi, ki znatno presegajo dovoljeno obremenitev. Ta cesta in most je edina zveza s Polhovim Gradcem in vsem obširnim širšim zaledjem.

Krajevni skupnosti Dobrova in Polhov Gradec ter občina Ljubljana Vič-Rudnik pričakujejo, da bo ta cesta obnovljena ter da bo zgrajen nov most, ki je nujno potreben. Krajani pa pričakujejo, da se ojačijo asfaltne plasti, ki jih je letošnja mila zima že mrežasto raztrgala, vsaj na odseku od Kozarij do Dobrove, ker bo sicer za avtobuse neprevozna.

CIRIL STANIČ

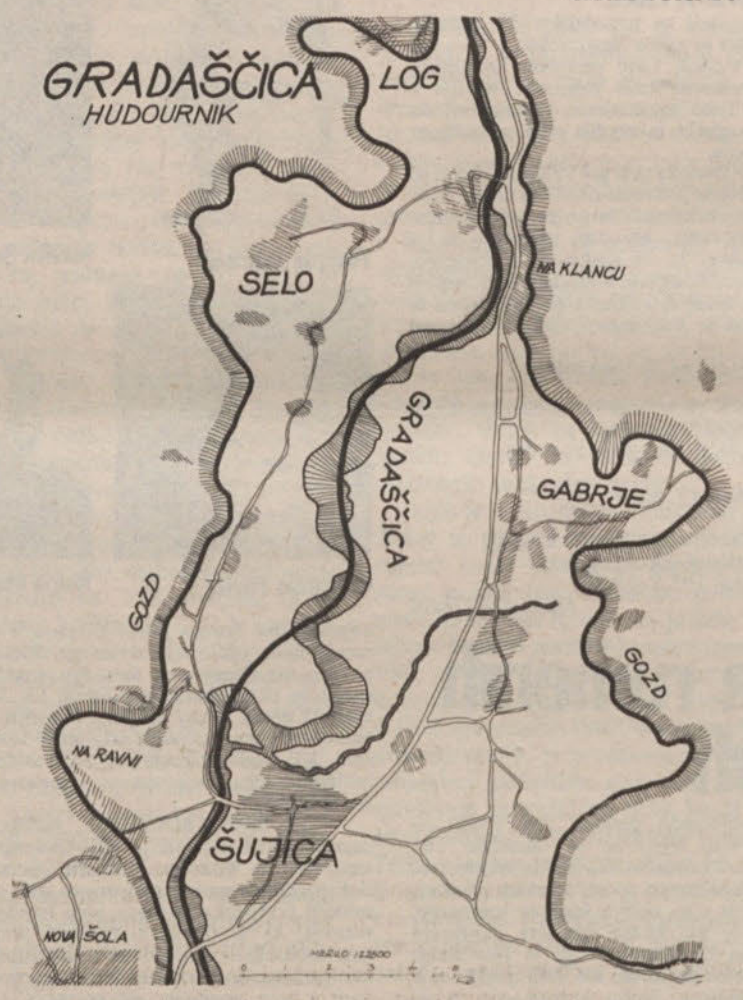

ODBOR ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA PRI OSNOVNI ŠOLI HORJUL

RAZPISUJE ZA NEDOLOČEN ČAS S POLNIM DELOVNIM ČASOM DELOVNO MESTO:

HIŠNIKA-KURJAČA

POGOJ: KVALIFICIRAN DELAVEC – ELEKTRIČAR, KLJUČAVNIČAR ALI PODOBNE KVALIFIKACIJE z izpitom vzdrževanje centralne kurjave.

ZAPOSLITEV Z NOVIM ŠOLSKIM LETOM.

PROŠNJE NASLOVITE NA OMENJENI ODBOR – do vključno 30. aprila 1976.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE LJUBLJANA VIČ–RUDNIK

RAZPIS

Zveza prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik išče za mladinsko letovišče Pacug, p. Portorož:

1. kuharico s kvalifikacijo in
2. kuharske pomočnice za vso sezono ali za naslednje izmene letovanj

a) od 6. 6. – 28. 6.
b) od 28. 6. – 12. 7.
c) od 12. 7. – 26. 7.
d) od 26. 7. – 9. 8.
e) od 9. 8. – 23. 8.

K sodelovanju vabimo tudi mamice, ki so vajene in pripravljene pomagati v kuhinji.

Prijave pošljite: Zveza prijateljev mladine, Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 14, ali po telefonu 22-603 do vključno 20. aprila 1976.

ZAKAJ ZAPIRAMO OČI PRED POPLAVAMI V HORJULSKI DOLINI

Ko smo na svetu krajevne skupnosti Horjul obravnavali program del Vodne skupnosti Ljubljanica – Sava na območju naše krajevne skupnosti, sem se odločil, nekaj napisati.

V grobi razlagi so bili podani odstotki sredstev, ki gredo za ta in ta nemen, pa tudi za nerazvita področja. No, tu se vsa stvar ustavi. Pa poglejmo zakaj. Ta denar gre po nekaterih podatkih v severovzhodno Slovenijo. Prav ta predel pa je na področju vodnega gospodarstva precej bolj razvit kot pa bližnja okolica Ljubljane. Zakaj pred tem zapiramo oči? Koliko ljudi, razen domačinov ve za povodnji v Horjulski dolini, ki nastanejo ob vsakem malo močnejšem deževju. Res voda poplavi večinoma travnike, toda zgodi se, da je to pred košnjo in vsa ta trava je blatna in umazana. Kaj lahko se zgodi, da pride do zastrupitve govedi, ki to uživa, saj vsi vemo, kaj vse je danes v strugah potokov in rek. Struga potoka je zaraščena z grmovjem tako gosto, da se praktično sploh ne vidi, kje poteka. No, recimo, da so tega krivi tudi sami gospodarji – lastniki parcel, po katerih poteka struga. Toda na ožjem območju Horjula lastniški odnosi sploh niso urejeni. Večji del travnikov imajo kmetje v najemu od Ljubljanskih mlekarn. Tako kmet vzame seno, lastnik pa najemnino in stvar je končana. Vzdrževanja parcel ni!

Poglejmo stvar še s stališča vseljudske obrambe, ki je bila že veliko obravnavana. Verjetno bi preskrba mesta z živili potekala v prvem redu prav iz teh obrobnih predelov Ljubljane. Kako pa naj to pričakujemo, če bo zemlja zanemarjena, močvirna in nerodovitna. Sedaj je pač uvoz, če ni mesa, ga uvozimo, če ni krompirja, ga pač uvozimo. Ob morebitni vojni pa bo to prav gotovo odpadlo.

Ne nazadnje pa je prav gotovo tudi Barje in vse okoliške močvare tudi veliko leglo megle za vso Ljubljansko kotlino. Zato naj bi odgovorni za področje Ljubljanskih občin imeli pred očmi tudi to ob akcijah za čist zrak in sploh čistejše okolje.

VINKO ŠKOF, ZAKLANEC

CEPLJENJE PSOV NA PODROČJU OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK V LETU 1976

Na podlagi odredbe o preventivnih ukrepih proti določenim živalskim kužnim boleznim (Ur. list SRS, št. 29/75) razpisujemo obvezno cepljenje psov proti steklini.

Na cepljenje morajo lastniki psov pripeljati vse pse starejše od treh mesecev. Stroške cepljenja v znesku 50,00 dinarjev plača lastnik živali.

Proti kršiteljem te odredbe bo uveden pravno-kazenski postopek, necepljeni psi pa bodo, v smislu odredbe, pokončani.

RAZPORED OBVEZNEGA CEPLJENJA:

10.4.1976 – sobota
ob 8. uri na Lavrici pri Mihcu
ob 9. uri na Škofljici pri Robežniku
ob 11. uri v Želimljah pri Piškurju
ob 12. uri v Vrhu pri Skubic Antonu
ob 13. uri v Pijavi Gorici pri Čotu
ob 15. uri na Rudniku pri Damjanu
ob 16. uri na Peruzzijevi pri Vrbincu

12.4.1976 – ponedeljek
od 11. do 17. ure na Viški cesti pri Zavašniku

13.4.1976 – torek
ob 10. uri v Kamniku pri Kirnu
ob 12. uri v Podpeči pri Kirnu
ob 14. uri na Igu pri Gerbcu

14.4.1976 – sreda
ob 8. uri v Iški vasi pri Pristavcu
ob 9. uri v Vrbljenju pri Modicu
ob 9.30 uri v Tomišlju pri Zalarju
ob 10.30 v Mateni pri Škrjancu
ob 11.30 v Iški loki pri Gasilnem domu

15.4.1976 – četrtek
ob 9. uri na Tržaški cesti 299 pri Klobasarju
ob 10. uri na Brezovici pri Poku
ob 12. uri v Vnanjih Goricah pri Ambrožu
ob 14. uri v Notranjih Goricah pri Zadružnem domu

16.4.1976 – petek
ob 9. uri v Brezjah pri trgovini
ob 9.30 uri v Podolnici pri zbiralniku za osemenjevanje
ob 10. uri v Horjulu pri Prebilu
ob 11. uri v Žažarju pri gostilni
ob 12. uri v Vrzdencu pri gostilni
ob 13. uri v Kurji vasi pri trgovini
ob 16. uri na Ižanski cesti št. 35

17.4.1976 – sobota
ob 8. uri Dobrova pri Zadružnem domu
ob 10. uri v Gabrju pri trgovini
ob 11. uri v Dvoru
ob 12. uri Polhov Gradec pri Pratkarju
ob 14. uri Zalog pri Štefanu
ob 15.30 uri Črni vrh pri Blagajki

10.4.1976 – sobota
od 7. do 9. ure Velike Lašče
od 9. do 10. ure Rašica
od 11. do 12. ure Turjak

12.4.1976 – ponedeljek
od 8. do 9. ure v Kneju
od 10. do 12. ure v Robu

13.4.1976 – torek
od 7. do 8. ure v Slivici
od 9. do 10. ure Karlovica

17.4.1976 – sobota
od 7. do 9. ure v Velikih Laščah za vse zamudnike

ZA ZAMUDNIKE:

19.4.1976 – ponedeljek
ob 15. uri na Viški cesti pri Zavašniku
ob 17. uri na Brezovici pri Poku
ob 18. uri v Vnanjih Goricah pri Ambrožu

20.4.1976 – torek
od 16. do 18. ure v Veterinarski bolnici Ljubljana, Cesta v mestni log št. 47

21.4.1976 – sreda
ob 15. uri v Podpeči pri Kirnu
ob 16. uri na Igu pri Gerbcu

22.4.1976 – četrtek
ob 16. uri v Horjulu pri Prebilu

27.4.1976 – torek
od 16. do 18. ure v Veterinarski bolnici, Ljubljana, Cesta v Mestni log št. 47

Stroški cepljenja psov po končanem rednem cepljenju se povečajo na din 80,00 din.

Veterinarski inšpektor
Jože Kavčič, dipl. vet.